

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Tilintarkastamaton

Toimintakertomus

Ilmarisen vuosi lyhyesti

Ilmarisen sijoitustuotto oli 5,8 prosenttia ja kustannustehokkuus parani edelleen vakuutusmaksutulon kasvaessa 4,0 prosenttia ja hoitokulujen laskiessa 5,3 prosenttia. Asiakkaamme hyötyvät suoraan tehokkuutemme parantumisesta. Vuoden 2024 alusta Ilmarisen työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosa alenee 20 prosentilla.

Avainlukuja 2023

Vakuutusmaksutulo

6,82 (6,56)
mrd. €

7,17 (6,61)
mrd. €

Maksetut eläkkeet

Hoitokulut

94 (99)
milj. €

0,34 (0,37)
%

Hoitokulut %
palkkasummasta*)

Sijoitustuotto

5,8 (-6,6)
%

58,9 (56,3)
mrd. €

Sijoitusvarallisuus

Vakavaraisuusaste

125,4 (125,8)
%

12,2 (11,8)
mrd. €

Vakavaraisuuspääoma

*) Palkkasumma on TyEL-palkkasumman sekä YEL-työtulon yhteismäärä

Vuonna 2023 jatkunut korkotason nousu hidasti talouskasvua globaalisti. Pääomamarkkinoiden kehitys oli kuitenkin valtaosin positiivista kiinteistösijoitusten ja Suomen osakemarkkinan heikosta kehityksestä huolimatta.

Ilmarisen sijoitustuotto oli 5,8 (-6,6) prosenttia eli 3,3 miljardia euroa (-4,0), huolimatta kiinteistösijoituksiin kohdistuvista noin 1,1 miljardin euron alaskirjauksista. Tuottoa kasvattivat erityisesti osakesijoitukset 10,1 (-10,2) prosentin tuotolla, sekä korko- ja luottoriskisijoitukset 8,4 (-5,2) prosentin tuotolla. Kiinteistösijoitusten tuotto jäi 13,5 prosenttia negatiiviseksi (1,3). Korkojen nousun aikaansaama tuottovaateiden nousu ja koronan aiheuttamat rakenteelliset muutokset toimitilakiinteistöjen käyttöasteissa aiheuttivat kiinteistösijoitusten käypiin arvoihin noin 1,1 miljardin euron alaskirjaukset. Vakavaraisuuspääoma vahvistui 12,2 miljardiin euroon (11,8) ja vakavaraisuusaste oli 125,4 prosenttia (125,8). Sijoitusten pitkän aikavälin tuotto vuodesta 1997 alkaen on 5,7 prosenttia, mikä vastaa 3,8 prosentin reaalityttöä.

Vakuutusmaksutulo nousi 4,0 prosenttia 6,8 (6,6) miljardiin euroon. Kasvun taustalla on Ilmarisen asiakkaiden TyEL-palkkasumman 4,5 prosentin kasvu. Maksutulo kasvoi palkkasummaa hitaammin muun muassa hoitokustannusosan alemman maksutason vaikutuksesta.

Maksutulon kasvuun vaikutti myös positiivinen nettoasiakashankinta ja nettosiirtoliike. Nettoasiakashankinta sisältää TyEL ja YEL-vakuutusten uusmyynnin ja nettosiirrot. Maksutulolla mitattuna nettoasiakashankinta oli 225 (290) miljoonaa euroa. Siirtoliikkeessä yhtiön maksutulo kasvoi nettomääräisesti 70 (40) miljoonalla eurolla. Asiakaspysyvyys oli hyvällä tasolla 96,5 (96,7) prosentissa. Ilmarinen maksoi eläkkeitä 7,2 (6,6) miljardia euroa eli 351 miljoonaa euroa enemmän kuin vakuutusmaksutuloa kertyi.

Uutena palveluna henkilöasiakkaille avattiin mahdollisuus päästä OP:n mobiilipankin kautta siirtymään Ilmarisen verkkopalveluun katsomaan tieto omasta karttuneesta eläkkeestä sekä arvio tulevasta eläkkeen määrästä. OP-mobiilipankin kautta tavoitetaan erityisesti nuoria asiakkaita ja saadaan heidät kiinnostumaan omasta eläketurvastaan.

Nousimme vuonna 2022 hoitokulusuhteella mitattuna alan tehokkaimmaksi yhtiöksi. Vuonna 2023 operatiiviseen toimintaan käytetyt hoitokulut laskivat inflaatiosta huolimatta edelleen 5,3 prosentilla 94 (99) miljoonaan euroon ollen 0,34 (0,37) prosenttia TyEL-palkkasummasta ja YEL-työtulosta. Työeläkevakuutusmaksuun sisältyvä hoitokustannusosa muuttui vuoden 2023 alusta työeläkeyhtiökohtaiseksi, ja asiakkaamme hyötyvät kustannustehokkuudestamme suoraan matalampina vakuutusmaksuina. Parantuneen tehokkuuden seurauksena Ilmarisen työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosa laskee 20 prosenttia vuoden 2024 alussa. Vuoden 2018 alussa toteutetusta Etera-fuusiosta lähtien Ilmarisen kustannustehokkuus on parantunut merkittävästi, kun hoitokulut ovat laskeneet 49 miljoonaa euroa eli 34 prosenttia maksutulon kasvaessa samaan aikaan 1,7 miljardia euroa eli 34 prosenttia.

Ilmastonmuutoksen ohella kiihtyvä luontokato vaikuttaa talouteen ja siten myös sijoitustoimintaan. Alkuvuodesta 2023 julkistimme uuden kestävyysohjelmamme, jonka kärkinä ovat ilmasto, luonnon monimuotoisuus ja ihmisoikeudet. Ilmarisen tavoite on hiilineutraali sijoitussalkku vuonna 2035. Olimme ankkurisijoittajana neljässä ilmaston huomioivassa ETF-indeksirahastossa sijoittaen niihin yhteensä 5 167 miljoonaa euroa.

Työeläkejärjestelmän kehitys

Vanhuuseläkkeelle siirtyminen on myöhentynyt merkittävästi eläkeuudistuksen 2017 jälkeen. Eläketurvakeskuksen keväällä 2023 julkaiseman tutkimuksen mukaan suomalaiset siirtyivät vuonna 2022 työeläkkeelle keskimäärin 62,2-vuotiaana. Eläkkeellesiirtymisikä aleni parilla kuukaudella edellisvuoteen verrattuna. Syynä oli vanhuuseläkkeelle ja osittaiselle vanhuuseläkkeelle hakeutuneiden suuri määrä poikkeuksellisen korkean työeläkkeiden 6,8 prosentin indeksikorotuksen vuoksi. Työeläkkeitä korotettiin vuoden 2024 alusta hieman edellisvuotta maltillisemmalla 5,7 prosentin indeksikorotuksella. Hakemusmäärä kasvoi syksyllä 2023, joskin edellisvuotta vähemmän. Indeksikorotus suojaaa eläkkeiden ostovoimaa inflaatiolta, joka on ollut jo toista vuotta totuttua tasoa korkeampi.

TyEL-vakuutusmaksuun sisältyvä hoitokustannusosa muuttui vuoden 2023 alusta työeläkeyhtiökohtaiseksi. Nyt kullakin työeläkeyhtiöllä on hoitokustannusosalle omat maksuperusteensa. Muutoksen odotetaan lisäävän kilpailua eläkelaitosten välillä ja luovan toiminnan tehostamiselle entistä voimakkaammat kannusteet. Muutoksen seurauksena hoitokustannustulosta ei enää huomioida asiakashyvityksissä ja asiakashyvityksinä jaettava määrä määräytyy työeläkeyhtiön vakavaraisuuspääoman

perusteella.

Vuoden 2023 alusta tuli voimaan laki yrittäjien työtulon määrittelyn tarkennuksista ja voimassa olevien vakuutusten työtulojen tasojen tarkistamisesta. Tarkistus koski vuonna 2023 alle 15 000 euron vuotuisella työtulolla vakuuttavia yrittäjiä, jos työtuloon ei ollut tehty olennaista muutosta kolmeen viimeiseen vuoteen. Vuonna 2024 tarkistus koskee yrittäjiä, joiden työtulo on alle 25 000 euroa vuodessa ja joiden työtuloa ei ole tarkistettu kolmeen vuoteen. Työtuloa voidaan nostaa työeläkevakuuttajan toimesta tarkistuksessa enintään 4 000 euroa, jotta yrittäjän kuukausittaisen vakuutusmaksun korotus pysyy kohtuullisena nousten enintään 85 euroa. Työtulo voi jäädä myös ennalleen tai laskea. Muutoksen tavoitteena on parantaa yrittäjien eläke- ja sosiaaliturvaa sekä tukea yrittäjän eläkelain toimeenpanoa. Yrittäjien eläke- ja sosiaaliturvajärjestelmän laajemmalle uudistukselle on edelleen tarvetta.

Hallitusohjelmaan on kirjattu tarve valmistella muutoksia työeläkelainsäädäntöön eläkejärjestelmän rahoituksellisen kestävyuden varmistamiseksi ja etuustason turvaamiseksi. Hallitus valmistelee työeläkepolitiikkaa koskevat asiat keskeisten työmarkkinajärjestöjen kanssa kolmikantaisesti tammikuun 2025 loppuun mennessä. Valmistelun tulee löytää valtiovarainministeriön ja Eläketurvakeskuksen yhteistyönä tehtävän arvioinnin pohjalta keinot eläkevakuutusmaksutason pitkän aikavälin vakauttamiseen sekä julkisen talouden kokonaisuuden merkittävään vahvistamiseen pitkällä aikavälillä sääntöpohjaisen vakautusjärjestelmän avulla. Muutosten tulee vahvistaa julkista taloutta pitkällä aikavälillä noin 0,4 prosenttiyksiköllä suhteessa bruttokansantuotteeseen, mikä vastaa noin miljardia euroa. Hallitusohjelmaan on kirjattu myös, että käynnistetään arviointi YEL-järjestelmän kehittämistarpeista. Osana arviointia selvitetään YEL-maksujen keskittämistä eläkelaitos Melaan.

Suomalaisten luottamus eläkejärjestelmään on säilynyt korkealla tasolla. Eläketurvakeskuksen heinäkuussa 2023 julkaiseman Eläkebarometrin mukaan kaksi kolmasosaa vastaajista luottaa eläkejärjestelmään ja lähes yhtä moni ajattelee, että eläkevaroja hoidetaan luotettavasti. Luottamus on hieman laskenut edellisistä Eläkebarometri-tutkimuksista.

Suomen eläkejärjestelmä arvioitiin kuudenneksi parhaaksi lokakuussa 2023 julkistetussa kansainvälisessä Mercer CFA Institute Global Pension Index -vertailussa. Vertailussa oli mukana 47 maata. Suomalainen eläketurva valittiin kymmenennen kerran peräkkäin kaikkein luotettavimmaksi ja läpinäkyvimmäksi. Järjestelmän kestävyudessa Suomi sijoittui vertailun yhdenneksitoista ja eläkkeiden riittävyudessa kahdenneksitoista.

Työkyvyttömyysmaksuun sisältyvä maksuluokkamalli uudistui vuoden 2024 alussa. Muutos tulee voimaan vaiheittain ja täysimääräisesti vuonna 2029. Muutoksilla pyritään parantamaan yli 55-vuotiaiden ja vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymistä. Uudistus kannustaa työnantajia ennakoimaan työkykyriskejä ja pitämään entistä parempaa huolta henkilöstönsä työkyvystä.

Taloudellinen toimintaympäristö ja sijoitusmarkkinat

Globaali talouskasvu hidastui vuoden 2023 aikana tavoitetasoa korkeampana pysyneen pohjainflaation ja rahoitusolojen kiristymisen seurauksena noin 3 prosenttiin. Talouskasvun arvioidaan hidastuneen kuitenkin vähemmän kuin vuoden

alussa odotettiin. Yhdysvaltojen talouskasvun arvioidaan olleen 2,5 prosenttia. Yhdysvalloissa talouskasvu yllätti vuoden aikana positiivisesti vahvan kulutuskysynnän ja odotettua elvyttävämpänä pysyneen finanssipolitiikan seurauksena. Euroalueen talouskasvun arvioidaan pysyneen selvästi vaimeampana 0,5 prosentissa, vaikka pelätyltä energian hintojen nousun aiheuttamalta merkittävästä stagflatoriselta shokilta vältyttiinkin. Suomen talouskasvun arvioidaan hidastuneen vuoden loppua kohti painuen taantumaan odotettua kireämmän rahapolitiikan välityttyä verrattain nopeasti investointihalukkuuteen ja erityisesti rakentamiseen.

Inflaatiopaineet energian ja ruoan hinnan suorista vaikutuksista puhdistetussa pohjainflaatiossa osoittautuivat alkuvuoden aikana odotettua suuremmiksi työllisyystilanteen pysyttyä vahvana ja palvelusektorin hintojen korotuksia tukevana. Vuoden loppua kohti inflaatiopaineet osoittivat kuitenkin selviä hidastumisen merkkejä, ja kuluttajahintojen nousu vuodentakaisesta oli joulukuussa 3,4 prosenttia Yhdysvalloissa ja 2,9 prosenttia euroalueella. Inflaation hidastumista vuoden aikana tukivat energian hintojen pohjavaikutukset ja tavarainflaation hidastuminen.

Suomessa verrattain suuri vaihtuvakorkoisten lainojen osuus ja reaali-palkkojen heikko kehitys korkean inflaation ympäristössä olivat omiaan hidastamaan talouskasvua euroaluetta enemmän. Erityisesti rakentamisessa näkymät kääntyivät vuoden edetessä entistä haastavammiksi. Siinä missä euroalueella ja Yhdysvalloissa työllisyystilanne vuoden aikana koheni, Suomessa työllisyysasteen trendi kääntyi loivasti heikkenevään suuntaan, alle 74 prosenttiin. Myös yritysten luottamus talouteen on jatkanut heikkenemistään vuoden aikana erityisesti rakentamisessa, mutta kuluttajaluottamus on hieman heikkenevästä työllisyystilanteesta huolimatta parantunut vuoden 2022 lopun pohjalukemista.

Pääomamarkkinoiden kehitys oli vuoden aikana suurelta osin positiivista ennen kaikkea listatulla osakemarkkinalla, mutta erot muun muassa maantieteellisten alueiden välillä olivat merkittäviä. Yhdysvaltojen osakemarkkinat (S&P 500-indeksi) nousivat 26,3 prosenttia ja eurooppalainen osakeindeksi (Stoxx Europe 600) 16,5 prosenttia, kun taas Suomen osakemarkkinat (OMXH Helsinki Cap) laskivat 0,6 prosenttia. Osakekurssien volatiliiteetti pieneni selvästi edellisvuoteen verrattuna.

Lyhyet korot jatkoivat nousuaan sekä Yhdysvalloissa että euroalueella vuoden 2023 aikana. Yhdysvaltain keskuspankki Fed nosti keskeisiä ohjauskorkojaan vuoden aikana yhdellä prosenttiyksiköllä vaihteluvälille 5,25–5,50 prosenttia. Euroopan keskuspankki EKP nosti talletuskorkoaan yhteensä kahdella prosenttiyksiköllä 4,0 prosenttiin. Lisäksi Fed ja EKP jatkoivat taseidensa ja rahoitussektorin ylimääräisen likviditeetin määrän pienentämistä lähemmäs koronapandemiaa edeltäviä tasoja.

Valtionvelkakirjalainojen 10 vuoden korot laskivat vuoden aikana Saksassa (2,6 prosentista 2,0 prosenttiin) ja pysyivät Yhdysvalloissa lähestulkoon vuoden takaisilla tasoilla (3,9 prosentissa). Korkomarkkinoilla vuoden aikaiset muutokset olivat kuitenkin merkittäviä erityisesti Yhdysvalloissa; 10 vuoden valtionvelkakirjalainan korko hinnoiteltiin korkeimmillaan noin viiteen prosenttiin loppusyksyn aikana. Inflaatiohuolien hellittäminen lisäsi odotuksia keskuspankkien ohjauskorkojen laskusta vuoden 2024 aikana, minkä seurauksena myös pitkät korot kääntyivät voimakkaaseen laskuun. Korkomarkkinoiden tuottokäyrät pysyivät vuoden aikana suurelta osin alaspäin viettävinä yhtäältä rahapolitiikan kiristymisen aiheuttaman lyhyiden korkojen nousun ja toisaalta korkomarkkinoiden hinnoittelien, valliinneita ohjauskorkotasojen matalampien tasapainokorkojen seurauksena.

Luottoriskimarkkinoilla vuoden 2023 aikana luottoriskimarginaalit sekä alhaisen että korkean luottoriskin lainoissa yleisesti ottaen kapenivat. Odotukset rahoitusolojen kiristymisen aiheuttamista tulevista luottoriskitapahtumista kuitenkin kasvoivat erityisesti kiinteistösektorilla. Uudelleenrahoitusriskin ajoituksessa on kuitenkin merkittäviä, muun muassa maantieteellisten alueiden välisiä, eroja.

Yhdysvaltojen dollari heikkeni vuoden aikana noin kolme prosenttia suhteessa euroon tasolle 1,11 mikä heikensi valuuttasuojamattomien dollarimääräisten sijoitusten euromääräistä tuottoa.

Ilmarisen tulos ja vakavaraisuus

Ilmarisen kokonaistulos käyvin arvoin vuodelta 2023 oli 579,0 (-4 592,2) miljoonaa euroa. Tulos muodostuu sijoitustoiminnan tuloksesta, vakuutusliikkeen tuloksesta ja hoitokustannustuloksesta.

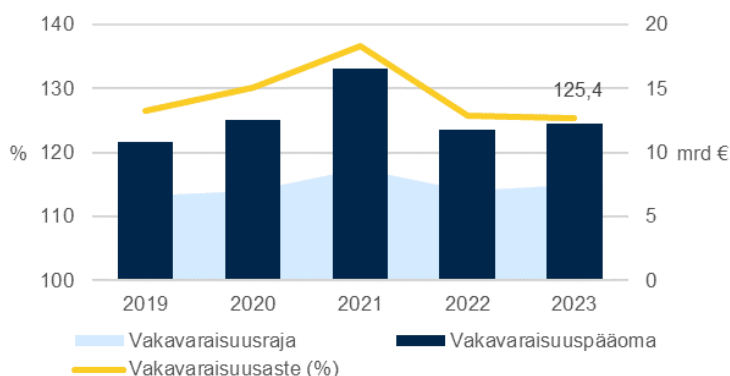
Yhtiön sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 5,8 (-6,6) prosenttia eli 3 271,7 (-4 009,4) miljoonaa euroa. Käyvin arvoin laskettu sijoitustoiminnan tulos oli 527,4 (-4 800,9) miljoonaa euroa, kun vastuuvälille hyvitetiin korkoa 1 764,3 (2 104,0) miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia vastuuvälästä ja osaketuottosidonnainen tuottovaade oli 980,0 (-1 312,4) miljoonaa euroa.

Yhtiön omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos oli 37,9 (132,5) miljoonaa euroa. Vakuutusliikkeen tulos on vakuutusmaksussa perittyjen, vakuutusriskin kattamiseen tarkoitettujen maksujen ja korvausten erotus. Tuloksen pienenemiseen vaikutti erityisesti TyEL-vakuutusmaksun työkyvyttömyysoosan aleneminen ja edellisvuotta alhaisempi kuolleisuus.

Kun TyEL-vakuutusmaksuun sisältyvän hoitokustannusosan määräytymistä muutettiin vuoden 2023 alusta niin, että kukin työeläkeyhtiö mitoittaa hoitokustannusmaksun vastaamaan sen omia hoitokustannuksia, palautettavaa hoitokustannusyliäämää ei lähtökohtaisesti enää synny. Hoitokustannustulos on määrä, jolla vakuutusmaksun hoitokustannusosat ja muut vastaavat tuotot ylittävät niillä katettavat liikekulut. Hoitokustannustuotot laskivat muutoksen myötä 104,5 (157,2) miljoonaan euroon. Tehokkuuden paranemisen myötä liikekulut laskivat 93,9 (99,1) miljoonaan euroon. Hoitokustannustulos oli 10,6 (58,1) miljoonaa euroa. Ilmarisen TyEL-vakuutusmaksun hoitokustannustulos otetaan huomioon tulevien vuosien maksun hoitokustannusosissa.

Vakavaraisuuspääoma eli yhtiön käypiin arvoihin arvostettujen varojen ja vastuiden erotus oli 12 226,5 (11 777,3) miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma on tarkoitettu vakuutus- ja sijoitustoiminnan riskien kantamiseen. Vakavaraisuuspääoma oli tilikauden päättyessä 1,6 (1,7) -kertainen verrattuna yhtiön riskijakauman edellyttämään vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuusaste eli eläkevarat suhteessa vastuuvälkään oli vuoden 2023 päättyessä 125,4 (125,8) prosenttia.

Vakavaraisuuspääoma, vakavaraisuusaste ja vakavaraisuusraja

Asiakashyvityksiin käytettäväksi vuodelta 2023 siirretään yksi prosentti vakavaraisuuspääomasta eli 123,5 (175,2) miljoonaa euroa. Siirto on 0,5 (0,7) prosenttia vakuutetusta palkkasummasta, mikä alentaa TyEL-vakuutusmaksua vuonna 2024.

Edellä esitetyt tulosta ja vakavaraisuutta koskevat tiedot perustuvat tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyihin, käyvin arvoin laskettuihin tunnuslukuihin. Ne kertovat yhtiön taloudellisen tuloksen ja tilan tuloslaskelmaa ja tasetta paremmin. Sijoitusten arvostus kirjanpidossa perustuu hankintamenuun tai sitä alempaan käypään arvoon, ja tuloslaskelmassa näytettävän voiton määrää sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistama laskuperuste. Kirjanpidollisen kokonaistuloksen ja tuloslaskelman voiton erotus kirjataan poistoeron muutosta lukuun ottamatta vastuuvelkaan. Vuonna 2023 tuloslaskelman mukainen voitto oli 10,7 (12,3) miljoonaa euroa.

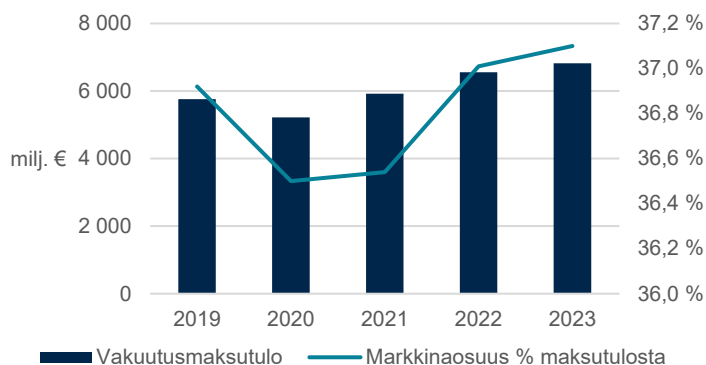
Seuraava laskelma kuvaa tuloslaskelman tuloksen yhteyttä käyvien arvojen mukaiseen kokonaistulokseen:

Milj. €	2023	2022
Tilikauden voitto tuloslaskelmalla	11	12
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutos	1 716	-1 417
Siirto asiakashyvityksiin	123	175
Poistoeron muutos	1	3
Arvostuseron muutos	-1 272	-3 366
Tulos käyvin arvoin	579	-4 592

Vakuutuskanta ja vakuutusmaksutulo

Ilmarisen vakuutusmaksutulo kasvoi 4,0 prosentilla 6 822,1 (6 558,0) miljoonaan euroon. TyEL-vakuutusten vakuutusmaksuja kertyi 6 417,7 (6 163,8) miljoonaa euroa, ja TyEL-maksuun alennuksina annetut asiakashyvitykset olivat yhteensä 175,3 (209,3) miljoonaa euroa. YEL-vakuutusten maksutulo oli 404,4 (394,2) miljoonaa euroa. YEL vakuutusten työtulo kasvoi 2,1 prosenttia 1 740,5 (1 705,5) miljoonaan euroon. YEL-työtulotarkistuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 19 156 kpl.

Vakuutusmaksutulo ja markkinaosuus % maksutulosta

TyEL-vakuutuksia oli vuoden 2023 lopussa voimassa 57 041 (61 084), ja vakuutus sopimuksen tehneiden työnantajien lisäksi 9 311 (10 462) tilapäistä työnantajaa tilitti Ilmariseen TyEL-vakuutusmaksuja. Yhtiössä vakuutettu TyEL-palkkasumma oli 26 050 (24 924) miljoonaa euroa eli 4,5 prosenttia edellisvuotta korkeampi, ja TyEL-vakuutusten piirissä oli vuoden päättyessä 602 069 (611 380) vakuutettua. YEL-vakuutuksia oli vuoden lopussa 73 283 (75 240), ja YEL-vakuutusten työtulo yhteensä oli 1 740 (1 705) miljoonaa euroa.

Maksutulolla mitattuna nettoasiakashankinta oli 225 (290) miljoonaa euroa. Siirtoliikkeessä yhtiön maksutulo kasvoi nettomääräisesti 70 miljoonalla eurolla, ja asiakaspysyvyys oli 96,5 (96,7) prosenttia.

Luottotappiot saamatta jääneistä TyEL-vakuutusmaksuista olivat 15,3 (16,0) miljoonaa euroa sisältäen sekä toteutuneet luottotappiot että luottotappiovarausten muutoksen. Luottotappioiden osuus maksutulosta oli 0,3 (0,3) prosenttia. Luottotappiot saamatta jääneistä YEL-vakuutusmaksuista olivat 3,1 (3,0) miljoonaa euroa. YEL-luottotappioista ei kuitenkaan jää tappiota yhtiölle, sillä YEL-eläkkeiden rahoitusjärjestelmässä valtion osuus korvaa vakuutuksenottajilta saamatta jäävän vakuutusmaksun, ja maksamattomat vakuutusmaksut leikkaavat yrittäjän tulevaa eläkkeen määrää.

Vakuutusmaksutaso

Vuoden 2023 keskimääräinen TyEL-maksu oli 24,84 (24,85) prosenttia palkkasummasta. Vuoden 2023 maksu sisältää vuonna 2020 voimassa olleen tilapäisen maksunalennuksen toisen takaisinmaksuerän 0,44 prosenttiyksikköä. TyEL-maksua alennettiin koronapandemian takia 2,6 prosenttiyksikköä ajalla 1.5.–31.12.2020. Alennus kohdistui työnantajan osuuteen maksusta. Alennuksesta aiheutunut vaje maksukertymään kuuletetaan korottamalla työnantajan maksua vuosina 2022–2025 siten, että alennuksen vaikutus saadaan täysimääräisesti kompensoitua.

Työntekijöiden maksuosuudet pysyivät vuonna 2023 vuoden 2022 tasolla. Alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu vuonna 2023 oli 7,15 prosenttia ja 53–62-vuotiaiden työntekijöiden maksu 8,65 prosenttia. Työnantajien maksu vuonna 2023 oli keskimäärin 17,4 (17,4) prosenttia palkoista. Työnantajan maksutaso vaihtelee vakuutuskohtaisesti ja riippuu myös työeläkeyhtiön

hoitokustannusosasta ja asiakashyvityksistä. Vuoden 2023 maksutasoa määrättäessä keskimääräiseksi asiakashyvitykseksi arvioitiin 0,6 prosenttia työnantajan palkkasummasta.

Alla on esitetty Ilmarisen vuonna 2023 maksamien asiakashyvitysten määrä (175 miljoonaa euroa) suhteessa palkkasummaan asiakassegmenteittäin. Segmentit ovat sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisia, eläkeyhtiöiden yhteisessä raportoinnissa käytettäviä segmenttejä. Vuonna 2024 maksettavien asiakashyvitysten määrä on 123 miljoonaa euroa, mikä on 0,5 (0,7) prosenttia palkkasummasta. Koska TyEL-vakuutusmaksun hoitokustannusosa on määräytynyt vuoden 2023 alusta työeläkeyhtiökohtaisesti, hoitokustannusylijäämä ei enää vaikuta vuonna 2024 maksettavien asiakashyvitysten määrään.

Segmenttirajat, milj. € (2022 tasossa)	Hyvitykset / palkat
0–0,4	0,6 %
0,4–2,2	0,6 %
2,2–10,7	0,7 %
10,7–36,0	0,7 %
36,0–	0,8 %

Vuodelle 2024 vahvistettu keskimääräinen TyEL-maksu on 24,81 prosenttia. Työnantajan keskimääräinen maksu on 17,34 prosenttia palkoista. Maksu sisältää vuoden 2020 tilapäisen maksunalennuksen kolmannen takaisinmaksuerän 0,41 prosenttiyksikköä. Työntekijöiden maksu ei muutu, jolloin alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu vuonna 2024 on 7,15 prosenttia ja 53–62-vuotiaiden maksu 8,65 prosenttia palkoista.

Yrittäjäeläkkeen maksuprosentti vuonna 2023 oli alle 53-vuotiaiden ja yli 62-vuotiaiden osalta 24,10 prosenttia ja muiden osalta 25,60 prosenttia vahvistetusta työtulosta. Maksuprosentit ovat samat myös vuonna 2024.

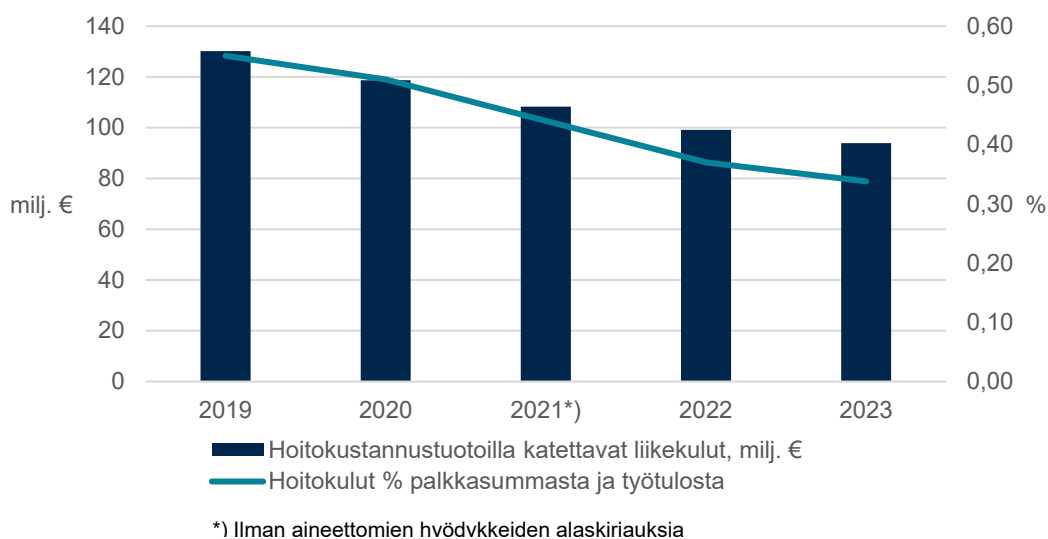
Liikekulut

TyEL-vakuutuksissa siirryttiin vuoden 2023 alussa yhteisistä hoitokustannusperusteista työeläkeyhtiökohtaisiin hoitokustannusperusteisiin. Tämän muutoksen myötä työeläkeyhtiöt määrittävät etukäteen perittävän työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosan, jonka tarvitsevat toimintansa hoitamiseen. Asiakas saa parantuneen kustannustehokkuuden hyödyt edukseen suoraan vakuutusmaksussaan.

Ilmarisen kokonaisliikekulut olivat 145,6 (150,8) miljoonaa euroa. Tästä hoitokuluja oli 93,9 (99,1) miljoonaa euroa.

Hoitokustannustuotot olivat 104,5 (157,2) miljoonaa euroa ja yhtiön hoitokustannustulos oli 10,6 (58,1) miljoonaa euroa. Kustannustehokkuutta mittaava hoitokulujen suhde palkkasummaan ja työtuloon parani ja oli 0,34 (0,37) prosenttia.

Hoitokustannukset ja hoitokustannusten suhde palkkasummaan ja työtuloon

TyEL-toiminnan tuotot olivat 84,4 milj. euroa ja kulut 73,6 milj. euroa. TyEL:n hoitokustannusylijäämä oli 10,8 milj. euroa. Ilmarisen asiakkaat hyötyvät hoitokustannusylijäämästä, joka käytetään seuraavien vuosien työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosan tason alentamiseen. YEL-toiminnan tuotot olivat 20,1 milj. euroa ja YEL-kulut 20,3 miljoonaa euroa. YEL-hoitokustannusalijäämä oli 0,2 milj. euroa.

Lakisääteiset maksut 12,0 (11,3) miljoonaa euroa rahoitetaan erillisellä vakuutusmaksuun sisältyvällä lakisääteisten maksujen osalla. Nämä maksut ovat Eläketurvakeskuksen kustannusosuus, Finanssivalvonnan valvontamaksu ja oikeushallintomaksu.

Sijoitustoiminnan liikekulut olivat 33,0 (33,2) miljoonaa euroa eli 0,06 (0,06) prosenttia sijoitusten käyvistä arvoista. Ne rahoitetaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Työhyvinvoinnin ja työkyvyn ylläpitotoiminnan kustannukset olivat 6,8 (7,2) miljoonaa euroa ja ne rahoitettiin vakuutusmaksuun sisältyvällä työkyvyttömyysriskin hallintaosalla.

Sijoitustoiminta

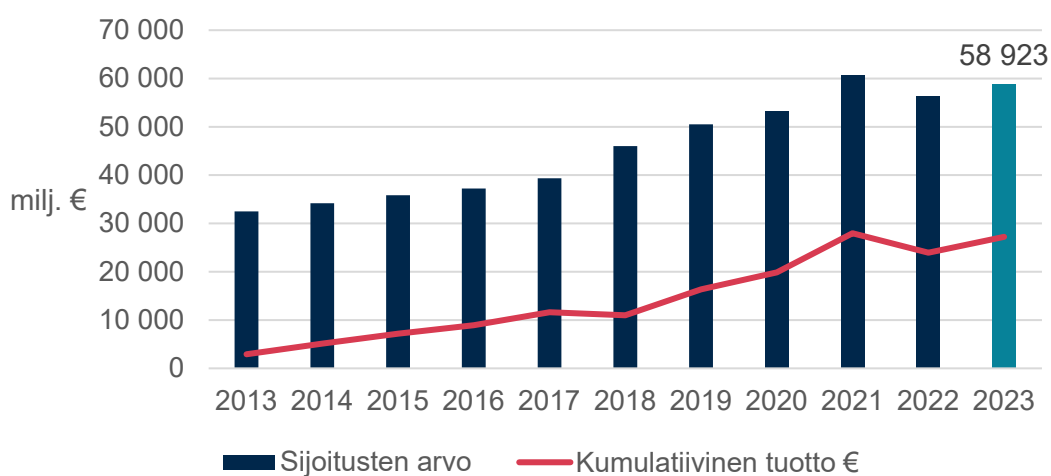
Ilmarinen sijoittaa eläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti. Tämän vuoksi eläkevarojen sijoittamisessa korostuu pitkäjänteisyys. Ilmarisen sijoitustoiminnan tavoitteena on sijoitusten mahdollisimman korkea tuotto pitkällä aikavälillä. Sijoitusten keskimääräinen riski ei kuitenkaan saa olla liian suuri suhteessa yhtiön riskinkantokykyyn.

Pääomamarkkinoiden kehitys oli erityisesti listatuissa sijoituksissa valtaosin positiivista vuoden 2023 aikana. Sijoitusten tuotto käyville arvoille laskettuna oli 5,8 (-6,6) prosenttia eli 3 271,7 (-4 009,4) miljoonaa euroa ja sijoitusomaisuuden käypä arvo oli vuoden 2023 päättyessä yhteensä 58 923,5 (56 264,2) miljoonaa euroa. Kiinteistösijoituksissa korkojen nousun aikaansaama tuottovaateiden nousu ja koronan aiheuttamat rakenteelliset muutokset toimitilakiinteistöjen käyttöasteissa

aiheuttivat käypiin arvoihin noin 1,1 miljardin euron alaskirjaukset. Merkittävä osa alaskirjauksista kohdistui vuoden viimeiselle neljännekselle. Kotimaisten kiinteistösijoitusten käyvät arvot arvioidaan vuosittain ulkopuolisten arvioitsijoiden toimesta.

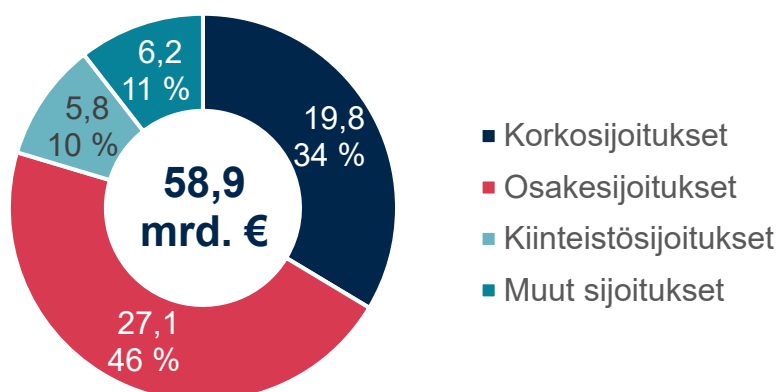
Kymmenen viimeisimmän vuoden sijoitustuotot yhteensä olivat 27,2 miljardia euroa ja vuotuinen keskituotto käyville arvoille on ollut 5,5 prosenttia, mikä vastaa keskimäärin 3,5 prosentin vuotuista reaalituottoa. Laskettuna vuodesta 1997 yhtiön sijoitusten kokonaistuotto käyville arvoille on ollut keskimäärin 5,7 prosenttia vuotta kohden. Tämä vastaa 3,8 prosentin vuotuista reaalituottoa.

Sijoitusten arvo ja kumulatiivinen tuotto

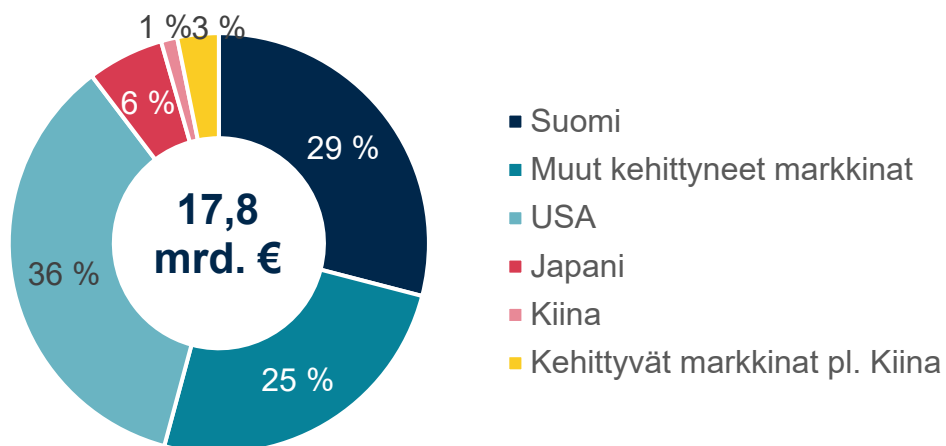
Seuraavassa on eritelty yhtiön sijoitusomaisuuden käypä arvo omaisuuslajeittain. Tilinpäätöksen liitetietoihin sisältyvät tämän perusjakauman lisäksi sijoitusten riskijakauma sekä taulukko sijoitustuottojen jakautumisesta eri sijoituslajeihin.

Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain (58,9 mrd. €)

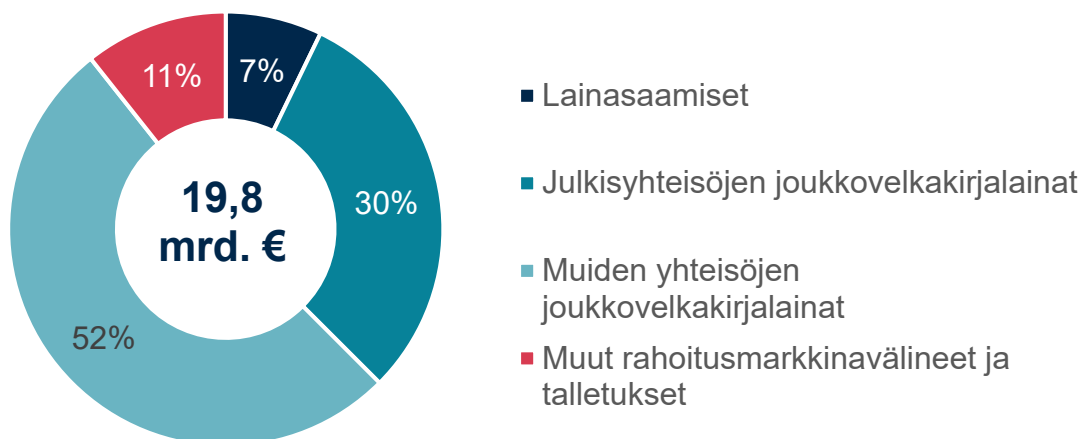
Noteerattujen ja noteeraamattomien osakesijoitusten sekä pääomasijoitusten osuus sijoituksista oli 46,0 (46,6) prosenttia eli 27 113,2 (26 231,9) miljoonaa euroa ja niiden käyvin arvoin laskettu tuotto oli 10,1 (-10,2) prosenttia. Noteerattujen osakesijoitusten määrä oli 17 760,5 (17 419,5) miljoonaa euroa. Näiden jakauma maantieteellisille alueille on esitetty alla.

Noteeratut osakkeet alueittain 17,8 mrd. €

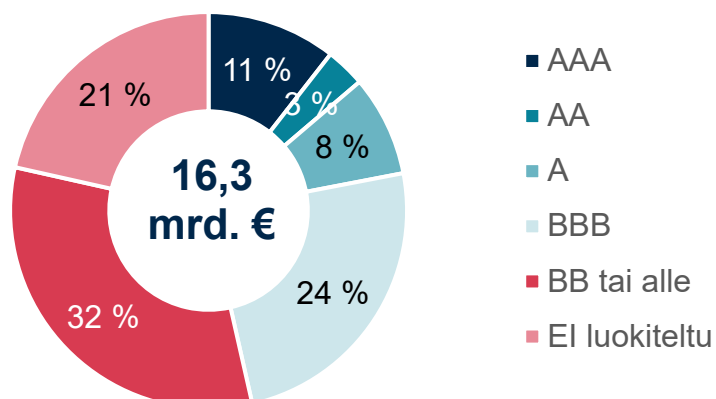
Korkosijoitusten osuus yhtiön sijoitusvarallisuudesta oli 33,6 (29,8) prosenttia, eli 19 802,7 (16 748,2) miljoonaa euroa ja tuotto 8,4 (-5,2) prosenttia. Korkosijoitukset koostuvat joukkovelkakirjalainoista, korkorahastoista, muista rahoitusmarkkinavälineistä sekä lainasaamisista. Korkosijoitusten jakauma sijoituslajeittain on esitetty alla.

Korkosijoitukset (19,8 mrd. €) sijoituslajeittain

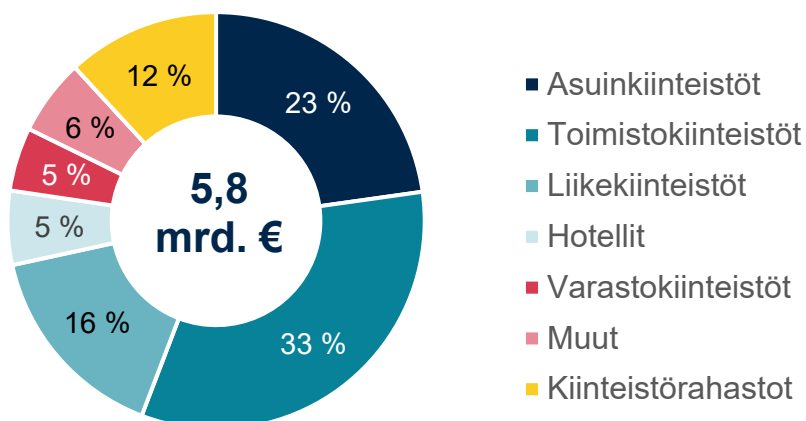
Korkosijoituksista joukkovelkakirjalainoja oli 16 269,5 (13 390,5) miljoonaa euroa. Joukkovelkakirjalainojen jakauma luottoluokittain on esitetty alla.

Joukkovelkakirjalainat (16,3 mrd. €) luottoluokittain

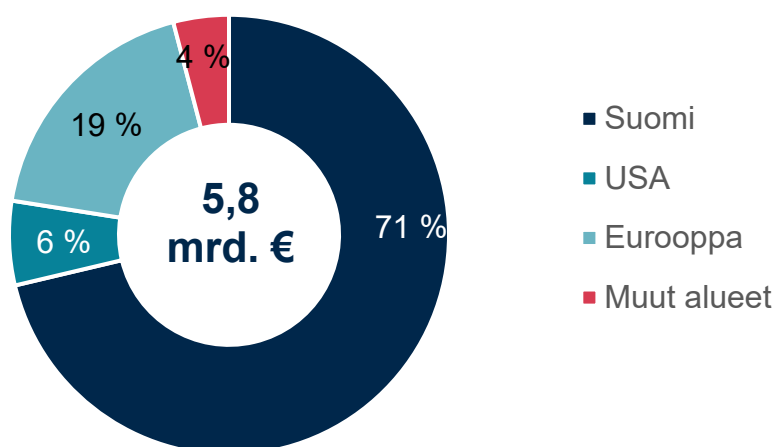
Kiinteistösijoitusten osuus sijoituksista oli 9,9 (12,1) prosenttia, eli 5 815,9 (6 834,0) miljoonaa euroa. Yhtiön kiinteistösijoitusten kokonaistuotto oli -13,5 (1,3) prosenttia. Kiinteistösijoitusten jakauma kiinteistötyypeittäin jaoteltuna on esitetty alla.

Kiinteistösijoitukset (5,8 mrd. €) kiinteistötyypeittäin

Ilmarisen kiinteistösijoituksista 71 (70) prosenttia eli 4 154,4 (4 771,5) miljoonaa euroa oli Suomessa ja 29 (30) prosenttia eli 1 672,1 (2 069,6) miljoonaa euroa ulkomailla. Ilmarisen kotimaisten kiinteistöjen vuokrausaste nousi hieman ja oli vuoden lopussa 86,3 (86,1) prosenttia. Kiinteistösijoitusten jakauma maantieteellisille alueille on esitetty alla.

Kiinteistösijoitukset (5,8 mrd. €) alueittain

Edellä mainittujen omaisuusluokkien lisäksi sijoitusvarallisuuden markkina-arvosta oli 10,5 (11,5) prosenttia eli 6 191,7 (6 450,1) miljoonaa euroa hyödykesijoituksia, sijoituksia absoluuttisen tuoton rahastoihin sekä muita sijoituksia. Näiden sijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle oli 1,8 (-1,1) prosenttia.

Eläkkeet

Ilmarisessa tehtiin vuonna 2023 uusia eläkepäättöksiä 36 760 (42 960) kappaletta, ja eläkkeitä maksettiin yhteensä 7 173 (6 606) miljoonaa euroa.

Maksetut eläkkeet eläkelajeittain 2023

Milj. €	TyEL	YEL	Yhteensä	%
Vanhuuseläkkeet	5 692	368	6 060	84,5
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	116	8	124	1,7
Työkyvyttömyyseläkkeet	473	24	497	6,9
Työuraeläkkeet	1	0	1	0,0
Perhe-eläkkeet	462	29	491	6,8
Yhteensä	6 744	429	7 173	100,0

Maksetut eläkkeet ilman eläkkeiden hoitokuluja olivat 7,2 (6,6) miljardia euroa ja siten noin 351 (48) miljoonaa euroa vakuutusmaksutuloa suuremmat.

Suurin osa eli 84,5 (84,7) prosenttia eläkemenosta muodostui vanhuuseläkkeistä. Työkyvyttömyyseläkkeiden osuus eläkemenosta aleni 6,9 (7,2) prosenttiin ja perhe-eläkkeiden 6,8 (6,9) prosenttiin.

Eläkkeensaajien lukumäärä 31.12.2023, perusturvan mukaiset eläkkeet

	TyEL	YEL	Yhteensä	%
Vanhuuseläkkeet	305 172	35 630	340 802	75
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	12 400	1 997	14 397	3
Työkyvyttömyyseläkkeet	30 006	2 244	32 250	7
Työuraeläkkeet	42	3	45	0
Perhe-eläkkeet	60 602	6 962	67 564	15
Yhteensä	408 222	46 836	455 058	100

Vuoden päättyessä eläkkeensaajia oli 455 058 (458 512). TyEL-eläkettä sai vuoden päättyessä 408 222 (411 972) eläkkeensaajaa ja YEL-eläkettä 46 836 (46 540) eläkkeensaajaa. Keskimäärin vanhuuseläkkeelle jäätin 65,0 (64,9) vuoden ikäisenä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 52,3 (51,6) vuoden ikäisenä. Keskimääräinen vanhuuseläke oli 1 577 euroa/kk.

Eläkepäätökset vuonna 2023

Vuoden 2023 aikana annettiin yhteensä 65 289 (74 834) eläkepäätöstä.

	2023	2022	Muutos%
Uudet eläkepäätökset			
Vanhuuseläkkeet	13 263	15 542	-15
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	5 342	8 606	-38
Työkyvyttömyyseläkkeet	9 695	9 688	0
Työuraeläkkeet	102	81	26
Perhe-eläkkeet	4 987	5 301	-6
Kuntoutuksen päätökset	3 371	3 742	-10
Uudet eläkepäätökset yhteensä*	36 760	42 960	-14
Kaikki eläkepäätökset yhteensä	65 289	74 834	-13

*) Uudet eläkepäätökset sisältävät ainoastaan kullekin henkilölle ensimmäistä kertaa myönnetyt etuudet.

Uusien työkyvyttömyyseläkkeiden päätösten määrä oli edellisen vuoden tasolla 9 695 (9 688) kappaletta. Hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneiden asiakkaiden osuus oli 38,7 (38,4) prosenttia. Niistä Ilmarisen hylkäävistä päätöksistä, joista valitettiin Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan, muuttui 10,3 (10,2) prosenttia. Muuttuneiden päätösten osuus oli samalla tasolla (vertailuvuonna 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi) kuin muilla yksityisen sektorin toimijoilla keskimäärin.

Vanhuuseläkkeen päätöksiä annettiin 13 263 (15 542) kappaletta eli 15 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemuksia vastaanotettiin 5 504 (9 000) kappaletta, joka oli lähes 40 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Merkittävä muutos edellisvuoteen johtuu siitä, että poikkeuksellisen suuri indeksikorotus lisäsi vuoden 2022 loppupuolella huomattavasti kiinnostusta vanhuuseläkkeen ja osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemiseen.

Eläkehakemukset käsiteltiin sujuvasti ja asiakkaat olivat käsittelyyn tyytyväisiä. Vanhuuseläkkeen hakijoista 96 prosenttia oli sitä mieltä, että sai päätöksen joko riittävän nopeasti tai nopeammin kuin odotti. Yli puolet vanhuuseläkepäätöksistä annettiin alle kahdessa päivässä. Vanhuuseläkehakemusten käsittelyaika oli koko vuonna keskimäärin 5 (4) päivää ja työkyvyttömyyseläkehakemusten 41 (34) päivää.

Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyi ja henkilöasiakkaiden verkkopalvelussa käytiin 1 588 000 (1 245 000) kertaa vuoden aikana. Uutena palveluna henkilöasiakkaille avattiin mahdollisuus päästä OP:n mobiilipankin kautta siirtymään Ilmarisen verkkopalveluun katsomaan tieto omasta karttuneesta eläkkeestä. OP-mobiilipankin kautta tavoitettiin erityisesti nuoria asiakkaita. Eläkkeensaajat ohjattiin edellisen vuoden tapaan sähköisen viestin avulla verkkopalveluun katsomaan ajantasainen tieto omasta eläkkeestä sekä tulevasta eläkkeen määrästä. Paperinen eläketiedote lähetettiin edelleen niille asiakkaille, jotka sen tarvitsivat. Vanhuuseläkehakemuksista yli 73 prosenttia tehtiin sähköisesti.

Työkyvyttömyysriskin hallinta ja kuntoutus

Uusien työkyvyttömyyseläkehakemusten määrä kasvoi 2,9 prosenttia edellisvuodesta, ja työkyvyttömyyseläkkeelle tai kuntoutustuelle siirtyneiden määrä kasvoi 1 prosentilla 3 556 henkilöön. Eläketurvakeskuksen tilastojen perusteella Ilmarisen kuntoutus- ja työkyvyttömyyseläkehakemusten käsittelyajat olivat lyhyemmät kuin työeläkealla keskimäärin.

Vuonna 2023 työkyvyttömyyseläkkeitä maksettiin 497 (475) miljoonaa euroa. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneistä 30 (32) prosenttia sai eläkkeen mielenterveysperusteilla. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet olivat tärkeimpänä syynä 32 (30) prosentissa ja muut sairaudet 39 (38) prosentissa päätöksistä. Merkittävin yksittäinen diagnoosi työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymiseen on jo useamman vuoden ajan ollut masennus. Työkyvyttömyyseläkettä hakeneiden tyytyväisyys etuuksien käsittelyajan pituuteen pysyi edelleen korkealla.

Myönteisen päätöksen työeläkekuntoutuksesta vuonna 2023 sai 3 371 henkilöä. Vuoden 2023 aikana Ilmariseen tuli 2 709 (3 005) uutta ammatillisen kuntoutuksen hakemusta, mikä oli 9,9 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Hakijat ovat olleet tyytyväisiä kuntoutuksen asiakaspalveluun, ja asiakkaiden suosittelevat (NPS) 75 (78). Kuntoutuksen toimenpitein autetaan työntekijää siirtymään terveydentilaan sopivaan työhön, kun sairaus aiheuttaa työkyvyttömyyseläkkeen uhan. Työssä jatkaminen ennen aikaiselle eläkkeelle joutumisen sijaan pidentää työuria ja hyödyttää siten työntekijää, työnantajaa ja koko yhteiskuntaa. Kuntoutuksen jälkeen työelämässä jatkaneiden osuus säilyi korkeana 80 (80) prosentissa.

Työkyvyttömyysriskin hallintaan käytettävissä oleva työeläkevakuutusmaksun työkyvyttömyysriskien hallintaosa oli 8,0 (7,5) miljoonaa euroa vuonna 2023. Tästä maksunosasta katettiin työkyvyttömyysriskien hallinnan palveluiden tuottamiseen ja kehittämiseen liittyviä kuluja sekä myönnettiin taloudellista tukea asiakasyritysten työkyvyttömyysriskiä alentaviin työkykyhankkeisiin yhteensä 6,8 (7,2) miljoonaa euroa. Työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosalla ei katettu työkyvyttömyysriskien hallintaan liittyviä kuluja.

Ilmarisessa on jatkettu aktiivisesti asiakasyritysten työkyvyttömyysriskien tunnistamista ja hallintaa tukevien ratkaisujen kehittämistä sekä asiakkaiden valistusta ja neuvontaa. Työkyvyttömyysriskin taso kartoitetaan säännöllisin väliajoin koko asiakaskannassa Ilmarisen kehittämällä työkalulla, joka tutkimuksiin nojautuen huomioi niin yrityksen rakenteelliset kuin toiminnallisetkin työkyvyttömyysriskit. Tulosten pohjalta Ilmarisen asiantuntijat tukevat asiakasyrityksiä sekä strategisessa että operatiivisessa työkykyjohtamisessa. Tässä yhteistyössä hyödynnetään yhä enemmän digitaalisia palveluita kuten Työkyky Areenaa ja siellä olevia työkaluja ja oppimisympäristöjä. Työkyky Areenalla oli kävijöitä vuonna 2023 hieman yli 310 000. Asiakkaille on tarjottu uutta tietoa ja hyviä käytäntöjä myös eri aiheisilla webinaareilla ja blogeilla sekä toimiala- tai aihekohtaisilla verkostotapaamisilla.

Ilmarinen voi myöntää taloudellista tukea hankkeisiin, joilla vähennetään työkyvyttömyysriskiä sekä ennaltaehkäistään henkilöstön työkyvyttömyyttä. Päätös taloudellista tuesta perustuu kymmenportaisella työkyvyttömyysriskin ennustemallilla tehtyyn riskiarvioon sekä hankkeen vaikuttavuusarvioon. Asiakasyrityksen omavastuuosuus on vähintään puolet hankkeen kustannuksista.

Vastuuvelka

Ilmarisen vastuuvelka oli vuoden 2023 päättyessä yhteensä 49 266,6 (45 197,8) miljoonaa euroa. Vastaisten ja alkaneiden eläkkeiden vastuu oli 48 004,6 (46 577,3) miljoonaa euroa ja vakuutus- ja sijoitusriskiä puskuroiva osittamaton lisävakuutusvastuu 1 157,1 (-558,7) miljoonaa euroa. Ositettua lisävakuutusvastuuta 123,5 (175,3) miljoonaa euroa käytetään vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvityksiin.

Vastaisten ja alkaneiden eläkkeiden vastuu kasvaa vuoden aikana karttuneen eläketurvan myötä ja purkautuu maksettujen eläkkeiden vaikutuksesta. Vastuuvelalle hyvitettyä tuotto määräytyy laskuperusteiden mukaisesti.

Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu sitoo 20 prosentin osuuden vastuuvelasta työeläkesijoittajien noteerattujen osakesijoitusten keskimääräiseen tuottoon ja siirtää osakeriskin tältä osin yhtiöltä koko työeläkejärjestelmän kannettavaksi.

Kaikkiaan vastuuvelalle vuonna 2023 hyvitettyä tuotoksi muodostui 5,9 (1,7) prosenttia, josta osaketuottosidonnaiseen lisävakuutusvastuuseen sitoutunut tuotto oli 2,1 (-2,9) prosenttiyksikköä. Muulle vastuuvelalle hyvitettiin 3,8 (4,6) prosentin mukainen tuotto.

Vakuutusteknisen vastuuvelan erittely

Milj. €	2023	2022
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	23 594	23 024
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 157	-559
Ositettu lisävakuutusvastuu	123	175
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-19	-996
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	24 856	21 644
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	24 411	23 553
Korvausvastuu yhteensä	24 411	23 553
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	49 267	45 198

Kehittäminen, IT ja tietoturva

Ilmarisen operatiivista toimintaa on kehitetty ja tehostettu läpivalaisemalla prosesseja laaja-alaisesti. Prosessien määrittämisen ja läpivalaisun kautta huolehditaan perustehtävän tehokkaasta hoidosta, tuodaan strategia arkeen ja varmistetaan yhteinen näkemys prioriteeteista. Läpivalaisu mahdollistaa jatkuvan systemaattisen parantamisen.

IT-kustannusten inflaatiokasvua ovat hillinneet kumppanuussopimuksissa olevat hinnannostokatot ja nousseita hintoja on kompensoitu useilla IT-palveluiden

tehostamistoimilla. Ilmarisen kustannustehokkuutta parannettiin yhtenäinen IT-palvelutuotanto -hankkeella, jossa IT-tuotantopalveluprosesseja yhdenmukaistettiin ja työtä keskitettiin strategisille kumppaneille.

Tiedolla johtaminen on tärkeä osa Ilmarisen strategian toteuttamista. Olemme tehneet Ilmarisessa datamatkaa jo pitkään varmistaaksemme datan hyvää laatua, saatavuutta ja hyödynnettävyyttä asiakkaillemme. Samalla olemme kehittäneet datapalveluita ja parantaneet datan hallintaa sekä osaamistamme datan tarjoamista mahdollisuuksista. Vuonna 2023 Ilmarinen käynnisti datahankekokonaisuuden, jonka tavoitteena on vahvistaa datan ja uusien teknologioiden mukaan lukien tekoälyn hyödyntämistä toiminnassamme asiakkaidemme hyödyksi.

Vuoden aikana on parannettu huomattavasti tietoturvan kyvykkyyttä havaita tietoturvapoikkeamia laajentamalla valvontaa, arvioimalla tietoturvan poikkeamaprosessia ja testaamalla havainnointikyvykkyyttä. Olemme kehittäneet riskiperusteista arviointia osana selkeytettyä investointiprosessia. Työtä jatketaan ensi vuonna erityisesti haavoittuvuuksien hallinnan prosessin parantamiseksi. Asiakkaiden asiointia ja työkyvyttömyysriskien hallintaa kehittääksemme panostimme työnantaja-asiakkaiden verkkopalveluihin.

Uutena palveluna henkilöasiakkaille avattiin mahdollisuus päästä Ilmarisen verkkopalveluun omalle työeläkeotteelle OP:n mobiilipankin kautta. Uuden kanavan kautta tavoitetaan erityisesti nuoria ja saadaan heidät kiinnostumaan omasta eläketurvastaan.

Riskienhallinta

Ilmarisen riskienhallinnan tavoitteena on estää yhtiön toimintaa uhkaavien riskien toteutuminen, minimoida ennakoimattomien riskien aiheuttamat taloudelliset ja muut vahingot, turvata toiminnan jatkuvuus ja edesauttaa riskejä tiedostavan toimintakulttuurin muodostumista. Olennaisinta on yhtiön lakisääteisen toiminnan sekä vakuutettujen, eläkkeensaajien ja vakuutuksenottajien oikeuksien turvaaminen kaikissa tilanteissa.

Ilmarisen riskienhallintaa ohjaa hallituksen vuosittain hyväksymät koko toiminnan kattavat riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet. Riskienhallintatoiminnot, sisältäen sijoitusriskien valvonnan ja raportoinnin, on organisoitu erilleen riskiä ottavista toiminnoista.

Hallitus arvioi yhtiön riskienhallintatoiminnan asianmukaisuutta ja laatii yhdessä toimivan johdon kanssa vähintään vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion. Riski- ja vakavaraisuusarviossa arvioidaan oleellisten riskien vaikutusta yhtiön toimintaan sekä näiden hallintatoimenpiteitä. Riskienhallinnan yhtiötasosta seuranta, arviointia ja kehittämistä varten johtoryhmälle, hallitukselle sekä hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti yhtiön riskitilanteesta.

Yhtiön merkittävin riski liittyy vakavaraisuuden hallintaan sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuuden hallinnan suurin yksittäinen riskitekijä liittyy sijoitustuottojen kehitykseen. Sijoitustoiminnan riskinottoa ohjaa hallituksen vahvistama sijoitussuunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa määritellään perusallokaation lisäksi muun muassa sijoitusten perusallokaatio ja vertailuindeksit, sijoitustoiminnan päätösvaltuudet, sijoitusriskien rajoittamiseksi määritetyt enimmäisrajat, toimintatavat vakavaraisuusrajoitetussa ympäristössä sekä likviditeetille asetetut tavoitteet.

Sijoitustoiminnan riskitasoa seurataan jatkuvasti muun muassa valvomalla asetettuja sijoitusrajoituksia sekä seuraamalla jatkuvasti yhtiön riskinkantokykyä skenaarioanalyysien ja stressitestien kautta. Yhtiön vakavaraisuusaste 125,4 prosenttia (125,8) pysyi edellisvuoden tasolla sijoitustuottojen ja tuottovaateen tuottaessa lähes saman verran.

Ilmarisen riskienhallinnan sisältöä ja prosesseja kuvataan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Vuoden lopussa työsuhteessa emoyhtiö Ilmariseen oli 620 (626) henkilöä, joista vakituisessa työsuhteessa oli 588 (588). Keskimäärin Ilmarinen-konsernissa vuonna 2023 työskenteli 586 (616) henkilöä. Emoyhtiö Ilmarisessa työssä olevia oli henkilötyövuosina mitattuna vuoden aikana keskimäärin 586 (601). Tässä luvussa on mukana 24 (27) osa-aikaista työntekijää, joiden työpanos on keskimääriä laskettaessa oikaistu koko-aikaisten henkilöiden työaikaa vastaavaksi. Ilmarisesta jäi vuonna 2023 eläkkeelle 10 (12) henkilöä. Keskimääräinen eläkkeellejäämisikä oli 64,3 vuotta (65,0).

Henkilöstökokemusta seurattiin joka toinen kuukausi toteutetuilla pulssikyselyillä. Niissä henkilöstön suosittelemuksen kumulatiivinen luku oli 42 (42). Yleisesti eNPS-mittauksessa tulokset voivat vaihdella välillä -100–100. Henkilöstön työvire säilyi erinomaisella tasolla 4,2 (4,2).

Sairauspoissaolot ovat sekä absoluuttisesti että suhteessa toimialaan matalalla tasolla 1,8 (2,1) prosenttia. Sairauspoissaoloja ei ollut lainkaan 48 (43) prosentilla henkilöstöstä. Edellisenä vuonna tehdyn strategisen työkykyjohtamisen hankkeen nykytilakartoituksen perusteella arvioimme oman työkykyjohtamisemme painopisteitä sekä tulevaisuuden tarpeita. Terveysnäkökulmasta katsoen työkykytilanteemme on erittäin hyvä. Ilmarisen strategisen työkykyjohtamisen kokonaisuus rakennettiin keskustellen esihenkilöiden sekä Ilmarisen eri asiantuntijaryhmien, työsuojelutoimikunnan ja luottamushenkilöiden kanssa. Valitut työkykyjohtamisen painopisteet nousevat arjestaamme ja niiden kulmakivenä on inhimillinen tehokkuus. Tavoitteena on, että niin ihmiset kuin liiketoiminta voivat hyvin.

Ilmariselle myönnetyn Hyvän Mielen työpaikka -merkin myötä olemme nostaneet mielen hyvinvoinnin aiempaa enemmän esille. Käynnistimme alkusyksystä mielen hyvinvoinnin kummi -verkoston, jonka tavoitteena on muun muassa keskustella sekä ideoida yhdessä, miten edistämme mielen hyvinvointia parhaalla mahdollisella tavalla.

Monimuotoisuus ja yhdenvertaisuus ovat Ilmariselle tärkeitä arvoja. Järjestimme vuoden 2023 aikana valmennuskokonaisuuden, jossa näihin liittyviä näkökulmia pohdittiin sekä johtamisen että jokaisen ilmarislaisen näkökulmasta. Valmennukseen osallistuivat kaikki ilmarislaiset.

Syksyllä aloitimme vuoteen 2024 jatkuvan ikäjohtamisen pilotin. Haluamme varmistaa, että kaikenikäisten on hyvä tehdä työtä Ilmarisessa sekä löytää keinoja tukea työelämään mielekästä saapumista, työkyvyn ylläpitoa sekä työelämässä jatkamista. Pilotissa etsitään nuorten ja jo pidempään työelämässä olleiden konkareiden ryhmillä parhaita käytäntöjä kunkin ikäryhmän erityisiin haasteisiin. Lisäksi olemme mukana Ilmarisen Pitkät työurat -tutkimuksessa, jossa tavoitteena on

selvittää yli 55-vuotiaiden työntekijöiden voimavaratekijöitä, jotka vaikuttavat haluun jatkaa työelämässä pidempään.

Ilmarinen tukee henkilöstönsä työn ja perhe-elämän yhteensovittamista. Ilmarisen lapsiparkki äänestettiin yleisöäänestyksessä kymmenen finalistin joukosta toiselle sijalle Oikotien Työelämän vastuullisuusteko -kampanjassa. Lapsiparkkiin henkilöstön alakouluikäiset lapset voivat tulla satunnaisen hoidon tarpeeseen vanhemman työpäivän ajaksi. Lapsiparkki järjestettiin jo kahdeksatta kertaa.

Ilmarinen on jo pitkään ollut mukana Vastuullinen kesäduuni -kampanjassa. Kampanja haastaa työnantajia tarjoamaan nuorille enemmän ja laadukkaampia kesätyöpaikkoja. Ilmarisessa työskenteli kesän 2023 aikana 35 kesätyöntekijää, joista osa jatkoi osa-aikaisina yhtiön palveluksessa.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Vastuullisuus on yksi Ilmarisen arvoista ja erottamaton osa kaikkea toimintaa. Lakisääteisen perustehtävänsä vuoksi Ilmarisella on iso yhteiskunnallinen vastuu sosiaaliturvan tuottajana: huolehdimme yli miljoonan henkilön työeläketurvasta ja sijoitamme nykyisten ja tulevien eläkkeensaajien eläkevaroja tuottavasti, turvaavasti ja oman strategiamme mukaisesti myös vastuullisesti.

Ilmarisen yritys vastuun olennaisimpia tavoitteita seurataan yritys vastuun KPI-avainmittareiden (*Key Performance Indicator*) avulla. Ne pohjautuvat keskeisiltä osiltaan mittareihin ja tavoitteisiin, joita käytetään yleisesti Ilmarisen liiketoiminnan seurantaan. Yritys vastuun avainmittarit on julkaistu Ilmarisen verkkosivuilla osana Ilmarisen kestävyysohjelmaa.

Ilmarisen verkkosivuilla julkaistaan kerran vuodessa vuosi- ja kestävyysraportti. Raportissa kuvataan yritys vastuun tavoitteita ja toteutumista yhtiön toiminnan kannalta keskeisillä osa-alueilla. Vastuullisuuden raportoinnissa käytetään kansainvälistä Global Report Initiativen GRI Standards -viitekehystä. Vuotta 2023 koskeva raportti julkaistaan maaliskuussa 2024. Raportin tiedot varmennetaan rajoitetun varmuuden varmennuksella. Varmennuksen tekee Ernst & Young Oy.

Ilmarisen sijoitustoimintaan liittyvät muut kuin taloudellisen tiedon dokumentit on koottu Vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin. Vastuullisen sijoittamisen periaatteet julkaistaan Ilmarisen verkkosivuilla. Vastuullisen sijoittamisen periaatteissa otetaan huomioon sijoitusten vaikutukset ympäristöön ja ihmisoikeuksiin sekä yritysten hallintoon liittyvät kysymykset. Sijoitustoimintaa ohjaa vastuullisuusnäkökulmasta kansainvälisten normien noudattaminen, aktiivinen omistajuus ja vastuullisuuden integrointi salkunhoitoon. Ilmarinen ei sijoita yrityksiin, jotka osoittavat piittaamattomuutta kansainvälisiä normeja kohtaan. Sijoituksia ei tehdä myöskään tupakkatuotteiden, viihdekannabiksen tai kiistanalaisten aseiden valmistajiin tai yrityksiin, joilla on liiketoimintaa, joka liittyy kivihiihen louhintaan energiakäyttöön, joilla on öljyhiekkaan liittyvää liiketoimintaa tai yrityksiin, jotka suunnittelevat uusia investointeja kivihiiheen perustuvaan energiantuotantoon. Mikäli Ilmarisen sijoituskohteena oleva yhtiö ei täytä vastuullisuuskriteereitä, Ilmarisen ensisijaisena keinona on aloittaa yhtiön kanssa vaikuttamisprosessi sijoituskohteen poissulkemisen sijaan.

Ympäristövastuu

Ilmarisen toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat välillisiä. Ne liittyvät ensisijaisesti eläkevarojen sijoittamiseen maailmanlaajuisesti. Vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin kuuluvat ympäristöperiaatteet koskevat kaikkea sijoitustoimintaa. Vastuullisuuden huomioiminen on osa sijoitusten riskienhallintaa. Sijoituskohteiden ympäristöriskit voivat toteutua taloudellisina menetyksinä ja mainehaittoina.

Ilmarisen ilmastoperiaatteiden tavoitteena on, että sijoitukset olisivat linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteiden kanssa: sijoitussalkku linjassa 2 asteen tavoitteen kanssa vuoteen 2025 mennessä ja 1,5 asteen tavoitteen kanssa vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaa ilmastomuutokseen liittyvien systeemisen tason, toimialatason ja yksittäisen yrityksen tason riskien huomioon ottamista. Käytännön toimenpiteitä kuvataan ilmastotiekartassa, jossa on yleisiä tavoitteita koko sijoitussalkulle ja neljälle omaisuuslajikohtaiselle tiekartalle: suorille listatuille osakkeille, kotimaisille kiinteistöille, yritysten joukkovelkakirjalainoille ja kansainvälisille kiinteistöille. Kotimaisten kiinteistöjen osuutta päivitettiin vuonna 2023. Omaisuuslajikohtaisia tiekarttoja lisätään mukaan tulevana vuosina. Pyrimme myös huomioimaan sijoitustoiminnassamme luonnon monimuotoisuuden vuonna 2022 julkaistun luonnon monimuotoisuus -tiekartan mukaisesti. Riskien ohella ilmastomuutoksen ja luontokadon torjuminen avaa myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille. Uudet mahdollisuudet liittyvät esimerkiksi energiatehokkuuden ja puhtaan teknologian ratkaisuja edistävien innovaatioiden kysynnän kasvuun.

Kasvihuonekaasupäästöjen osalta vuoden 2023 lopussa suoran listatun osakesalkun painotettu hiili-intensiteetti (WACI) oli 127 (145) tonnia hiilidioksidiekvivalenttia per miljoona euroa liikevaihtoa. Suoran listatun joukkovelkakirjalainasalkun hiilijalanjälki oli 78 (193) tonnia hiilidioksidiekvivalenttia per miljoona euroa liikevaihtoa. Vuoden 2023 lopussa suorien listattujen osakesijoitusten kestävä kehityksen ratkaisujen liikevaihto oli 13,7 (12,9) prosenttia kokonaisliikevaihdosta.

Ilmarinen on Suomen suurimpia kiinteistösijoittajia ja merkittävä rakennuttaja. Yhtiön suorat ympäristövaikutukset liittyvät ennen kaikkea kiinteistöjen energiatehokkuuteen ja muihin rakennetun ympäristön ilmasto- ja ympäristövaikutuksiin. Ilmastotiekartan tavoitteet ottavat huomioon rakennusten koko elinkaaren ilmastovaikutukset. Keskeisiä tavoitteita ovat esimerkiksi rakentamisen ja käytön aikaisen hiilijalanjäljen pienentäminen, kiertotalouden aseman vahvistaminen sekä purkujätteen kierrätysasteen kasvattaminen.

Tiekartan mukaisesti Ilmarinen sijoittaa resurssitehokkaihin sekä käyttäjälle terveellisiin ja turvallisiin rakennuksiin, jotka sijaitsevat hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Uudisrakennuskohteissa kartoitetaan uusiutuvan energian, erityisesti maalämmön ja -kylmän sekä aurinkoenergian, käyttömahdollisuudet.

Osana energiatehokkuuden parantamista Ilmarinen on jatkanut LEED Volume Programme v4 -ympäristöluokitteluohjelmaa käytössä oleville kiinteistöille. Käytönaikaisessa LEED-sertifioinnissa erityisen suuressa roolissa on vuokralaisten ja kiinteistöjen käyttäjien sekä palveluntuottajien osallistuminen ja yhteistyö. Uusilta ja perusparannettavilta toimitilakiinteistöiltä Ilmarinen edellyttää LEED kulta- tai vastaavaa ympäristöluokitusta.

Taksonomiaraportointi

Taksonomia eli kestävien taloudellisten toimintojen luokittelujärjestelmä on osa EU:n kestävä rahoituksen sääntelyä. Taksonomialla pyritään lisäämään markkinatoimijoiden yhteistä ymmärrystä siitä, mikä on kestävää taloudellista toimintaa. Mikäli taksonomia onnistuu tavoitteessaan, se auttaa markkinatoimijoita tunnistamaan ja vertailemaan kestäviä sijoituskohteita aiempaa yhdenmukaisemmalla tavalla.

Taksonomiaraportointivelvoite koskee myös työeläkevakuutusyhtiöitä. Työeläkeyhtiöt kuuluvat taksonomia-asetuksen ((EU) 2020/852) 8 artiklan mukaisessa luokittelussa muut kuin rahoitusalan yritykset -kategoriaan, ja tällöin lakisääteisessä taksonomiakelpoisessa osuudessa raportoidaan ainoastaan kiinteistöliiketoiminta¹. Koska työeläkeyhtiöt harjoittavat kiinteistöliiketoimintaa ainoastaan omistamistarkoituksessa, raportointi kohdistuu vain rakennusten omistamiseen ja hankintaan.

Taloudellinen toiminta on taksonomianmukaista, kun nämä kolme kriteeriä täyttyvät:

1. se edistää merkittävästi vähintään yhtä ympäristötavoitetta kuudesta²
2. se ei aiheuta merkittävää haittaa jäljelle jääville tavoitteille (Do No Significant Harm, DNSH-kriteeristö)
3. se toteutetaan YK:n, OECD:n ja ILO:n eettisten työ- ja ihmisoikeusperiaatteiden mukaisten vähimmäistason suojatoimien mukaisesti (Minimum Social Safeguards, MSS)

---

¹ Kiinteistöliiketoiminnaksi määritellään suorat kiinteistösijoitukset Finanssivalvonnan tunnuslukujen mukaisesti niin, että suoriin sijoituksiin lasketaan ainoastaan suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt ja konserniin kuuluvat kiinteistöyhtiöt. KPI-mittarit on laskettu suomalaisen lainsäädännön mukaisesti laaditusta konsernitilinpäätöksestä.

² Taksonomia-asetuksen mukaiset ympäristötavoitteet ovat ilmastonmuutoksen hillintä, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen ja biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen.

Merkittävän edistämisen tekniset arviointikriteerit

Rakennusten hankinta ja omistaminen -luokkaan kuuluvaa taloudellista toimintaa arvioidaan seuraavilla ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävän edistämisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkittävän edistämisen teknisillä arviointikriteereillä:

Ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävä edistäminen

- Ennen 31.12.2020 valmistuneet rakennukset
  - rakennuksella on vähintään A-luokan energiatehokkuustodistus
  - rakennus kuuluu kansallisen tai alueellisen rakennuskannan parhaaseen 15 prosentin energiatehokkuusluokkaan
- 1.1.2021 jälkeen valmistuneiden kohteiden osalta noudatamme teknisen kriteeristön mukaisia kriteerejä.

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen merkittävä edistäminen

- Ilmatoriskien ja -haavoittuvuuksien arviointi

Jos sijoittumislistoja energiatehokkuudesta ei ole tilinpäätöksessä käytettävissä, teknisenä arviointikriteerinä käytetään pelkästään energiatehokkuustodistuksia.

Jos samaan kiinteistökohteeseen kuuluu useita rakennuksia, joiden energialuokat ovat erilaiset, käytetään koko kohteen energialuokkana alhaisimman kriteerin mukaista energialuokkaa.

Rakenteilla olevat kohteet luokitellaan taksonomiakelpoisiksi, mutta koska energiatehokkuusluokkaa ei ole saatavilla, niitä ei huomioida taksonomianmukaisessa luokituksessa.

Ilmarisen EU-taksonomian teknisten kriteerivaatimusten täyttymisen tarkastelun ja raportoinnin on toteuttanut Raksystems. Selvityksessä on tarkasteltu 115:n (116) Ilmarisen kotimaisten kiinteistöjen ja kiinteistöyhtiöiden EU-taksonomiakriteerejä olemassa olevien kiinteistöjen vaatimusten mukaan. Poikkeuksena ovat 3 (3) kpl 1.1.2021 jälkeen valmistunutta kohdetta, joita tarkastellaan uudisrakennusten kriteerien mukaan.

Euroopan komissio on julkaissut tekniset arviointikriteerit neljän muun ympäristötavoitteen merkittävän edistämisen osalta delegoidussa asetuksessa (EU) 2023/2486. Koska työeläkeyhtiöt ovat arvioineet rakentamisen hankinta ja omistaminen -luokan osalta merkittävimmiksi ympäristötavoitteiksi ilmastotavoitteet, eivät uudet kriteerit vaikuta työeläkeyhtiöiden taksonomiaraportointiin.

Ei merkittävää haittaa -kriteeristö

Ilmastonmuutoksen hillinnän ei merkittävää haittaa -kriteeristö muiden ympäristötavoitteiden osalta täyttyy, jos kiinteistöille on tehty teknisten arviointikriteerien mukainen ilmatoriskin ja haavoittuvuuden arviointi. Kriteeristö ei täyty täysin, koska ilmatoriskiselvityksiä on tehty vain osalle kiinteistöjä (40 kpl).

Sosiaaliset vähimmäistason suojatoimet

Työeläkeyhtiöiden tulkinnan mukaan taksonomian raportointivaade koskee ainoastaan rakennusten hankinta ja omistaminen -liiketoimintaa. Tällöin yhtiöt tekevät analyysin koko liiketoiminnan tasolla, eivätkä erikseen analysoi vähimmäistason suojatoimenpiteitä kiinteistöliiketoiminnan osalta. Raportoimme ainoastaan taksonomiakelpoisuutta, sillä tulkintamme mukaan taksonomiamukaisuuden vaatimus vähimmäistason suojatoimenpiteistä ei täyty koko liiketoimintamme osalta. Työstämme jatkossa vähimmäistason suojatoimenpiteiden täyttymistä ja selvitämme toimintamme ihmisoikeusriskit ja -vaikutukset

Taksonomiaraportointimme kattaa tällöin ainoastaan tekniset arviointikriteerit koskien ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen merkittävää edistämistä. Mikäli ei merkittävää haittaa -kriteeristö ja sosiaalisen vähimmäistason suojatoimet täytyisivät kokonaan, taksonomiamukaista rakennusten hankinta ja omistaminen luokkaan kuuluvaa liiketoimintaa olisi ilmastonmuutoksen hillinnän osalta 35 (18) prosenttia.

Taksonomiakelpoisuus ja taksonomiamukaisuus

Lakisääteinen raportointi

Vuonna 2023 EU:n taksonomia-asetuksen mukaista taksonomiakelpoista liikevaihtoa oli 1 (2) prosenttia Ilmarinen-konsernin liikevaihdosta, taksonomiakelpoisia pääomamenoja oli 100 (69) prosenttia Ilmarinen-konsernin pääomamenoista ja taksonomiakelpoisia toimintamenoja oli 3 (2) prosenttia Ilmarinen-konsernin toimintamenoista.

	Taksonomiakelpoisuus	Taksonomiamukaisuus
Kiinteistöliiketoiminta		
Liikevaihto	1 %	0 %
Toimintameno	3 %	0 %
Pääomameno	100 %	0 %

Keskeiset tulosindikaattorilomakkeet esitetään toimintakertomuksen liitteenä. Tulosindikaattorien laskentakaavat ovat esitettynä tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa kappaleessa 18.

Sosiaalinen vastuu

Työeläke on keskeinen osa suomalaista sosiaaliturvaa. Ilmarisen lakisääteinen, vastuullinen tehtävä on huolehtia yhtiössä vakuutettujen työntekijöiden ja yrittäjien työeläketurvasta. Perustehtävänsä Ilmarinen toteuttaa mahdollisimman laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Työkyvyttömyys ja ennenaikaiselle työkyvyttömyyseläkkeelle jääminen on aina vakava riski niin työntekijän, työnantajan, eläkevakuutusyhtiön kuin koko yhteiskunnan näkökulmasta. Vastuullisena työeläkeyhtiönä Ilmarinen pyrkii pienentämään asiakasyritysten henkilöstön työkyvyttömyysriskiä valistamalla asiakasyrityksiä työkyvyttömyyden syntymisen syistä sekä palveluilla työurien pidentämiseksi. Näitä ovat ammatillinen kuntoutus sekä ennaltaehkäisevät, riskiperusteiset työkykyjohtamisen palvelut. Yhteistyö asiakkaiden kanssa on aina suunnitelmallista, tavoitteellista sekä mitattavaa, ja hankkeet suunnataan yhdessä tunnistettuihin, työkyvyttömyysriskiä pienentäviin kehityskohteisiin.

Ilmarisen yhtenä keskeisenä strategisena tavoitteena on olla yksi Suomen parhaista työpaikoista. Henkilöstökäytännöt ovat Ilmarisessa avoimia, työntekijöitä palkitaan oikeudenmukaisesti ja kannustavasti, ja työympäristöä ja työhyvinvointia kehitetään jatkuvasti.

Ilmarisella on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jossa linjataan yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyvät periaatteet niin iän, sukupuolen, perhesuhteiden, alkuperän ja kansalaisuuden, kielen, uskonnon, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ay-toiminnan, terveydentilan ja seksuaalisen suuntautumisen suhteen.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Vuonna 2023 Ilmarisessa aloitettiin valmistautuminen ihmisoikeuksia koskevan huolellisuusvelvoiteprosessin laatimiseksi. Ihmisoikeuskysymykset nousevat esille sekä Ilmarisen oman operatiivisen toiminnan että sijoitustoiminnan kautta. Sijoitustoiminnan osalta Ilmarinen allekirjoitti YK:n tukemat vastuullisen sijoittamisen periaatteet (PRI) vuonna 2006. Ilmarinen edellyttää, että sijoituskohteena olevat yhtiöt noudattavat kansallisen lainsäädännön lisäksi YK:n Global Compact -periaatteita ja niihin liittyviä kansainvälisiä normeja koskien ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristöä ja korruptiota.

Ulkopuolinen palveluntarjoaja mahdollistaa jatkuvan seurannan normirikkomusten, kuten ihmisoikeusrikkomusten tai niihin kohdistuvien epäilysten, suhteen. Tämä tieto on kiinteä osa Ilmarisen salkunhoitojärjestelmää. Tämän lisäksi palveluntarjoaja teki normirikkomusten osalta kahdesti vuoden 2023 aikana tarkastuksen Ilmarisen suorista listatuista arvopaperisijoituksista. Mahdollisissa ihmisoikeus- ja muissa rikkomuksissa ensisijainen toimintatapa on pyrkiä vaikuttamaan yritykseen toiminnan korjaamiseksi joko yksin tai yhteistyössä muiden sijoittajien ja kumppaneiden kanssa. Mikäli vaikuttaminen ei tuota toivottua lopputulosta, viimeisenä keinona on sijoituksesta irtautuminen.

Sijoituskohteena olevien yritysten kanssa keskustellaan vastuullisuusasioista myös varsinaisten vaikuttamisprosessien ulkopuolella. Ihmisoikeuksiin liittyviä kysymyksiä, kuten yrityksen alihankintaketjujen työolot, nostetaan säännöllisesti esille keskusteluissa sijoituskohteiden kanssa.

Ilmarinen edistää ihmisoikeuksien toteutumista myös rakennuttajana. Uusien kiinteistöjen suunnittelussa otetaan huomioon esteettömyys ja muunneltavuus. Suunnittelemalla kodeista ja toimitiloista esteettömiä ja muuntojoustavia helpotetaan kaikkien kiinteistöjen käyttäjien päivittäistä käyttöä. Lisäksi Ilmarinen on vuodesta 2016 lähtien kartoittanut toimitilojensa esteettömyyttä Invalidiliiton kanssa.

Korruption ja lahjonnan vastainen toiminta

Ilmarisen tapa toimia säännösten ja arvojensa mukaisesti on kuvattu Code of Conduct -liiketoimintaperiaatteiden julkilausumassa. Ilmarisen sisäisessä ohjeistuksessa linjataan muun muassa, että Ilmarisessa noudatetaan hyvää vakuutustapaa, ei hyväksytä lahjontaa, tunnistetaan ja torjutaan eturistiriitatilanteet, ei väärinkäytetä sisäpiiritietoa, tunnetaan asiakkaamme ja tehdään hankinnat vastuullisesti. Yhtiön kaikki työntekijät suorittavat Code of Conduct -verkkokoulutuksen.

Yhtiön hallitus vahvistaa periaatteet ja politiikat, joista keskeisimmät on koottu Code of Conduct -liiketoimintaperiaatteisiin. Nämä julkiset periaatteet löytyvät Ilmarisen verkkosivuilta.

Yhtiön Compliance-toiminnossa työskentelee kaksi Compliance-vastuullista henkilöä. Toiminnon keskeisenä tehtävänä on osaltaan tukea yhtiön hallitusta, johtoa ja liiketoimintaa luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan toimivuuden ja riittävyyden sekä säännösten ja liiketoimintaperiaatteiden noudattamisen varmistamisessa.

Henkilöstön ja sidosryhmien käytössä on whistleblowing-ilmoituskanava, jonka kautta on mahdollista ilmoittaa Ilmariseen kohdistuvan sääntelyn ja sisäisen ohjeistuksen vastaisesta toiminnasta nimettömästi. Vuonna 2023 tuli kaksi ilmoitusta, joista toinen oli tutkinnan perusteella aiheeton, ja toinen ei kuulunut kyseiseen kanavaan. Vuonna 2023 Ilmarinen ei saanut lainsäädännön tai säännösten rikkomiseen liittyviä sakkoja tai ei-rahallisia sanktioita.

Ilmarisen sijoituskohteissa seurataan mahdollisia korruptioepäilyjä ja lahjontaan liittyviä rikkomuksia samalla tavalla kuin ihmisoikeus- ja muita normirikkomuksia. Ensisijaisesti pyritään vaikuttamaan yrityksiin toiminnan muuttamiseksi. Viimeisenä keinona on omistuksesta irtautuminen.

Lahjoitukset

Ilmarinen lahjoittaa vuosittain varoja yleishyödyllisiin tutkimuksiin ja tarkoituksiin enintään yhtiökokouksen päättämän summan verran. Vuoden 2023 yhtiökokouksessa lahjoituksiin varattiin enintään 50 000 euroa. Ilmarisen hallituksen linjauksen mukaisesti lahjoituksilla tuetaan pääsääntöisesti tutkimusta tai toimintaa, jolla pyritään ennaltaehkäisemään työkyvyttömyyttä ja syrjäytymistä, pidentämään työuria sekä edesauttamaan nuorten työelämään sijoittumista. Lahjoitukset ovat vastikkeettomia.

Kohde	Summa
Yeesi ry - Nuorten oma valtakunnallinen mielenterveysseura	15 000 euroa
Vates-säätiö - edistää vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä	15 000 euroa
Joulukeräys: Hope ry – tukee vähävaraisia lapsiperheitä ja huostaanotettuja lapsia	15 000 euroa
SPR:n Ketjureaktio-hyväntekeväisyyskampanja	2 724 euroa
Yhteensä	47 724 euroa

Hallinto

Ilmarisen varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.3.2023. Yhtiökokouksessa muun muassa vahvistettiin tilinpäätös ja konsernitilinpäätös, hyväksyttiin hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvostolle, hallitukselle ja toimitusjohtajalle, valittiin tilintarkastaja ja hallintoneuvoston jäsenet sekä päätettiin yhtiöjärjestyksen muutoksista hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Ehdotetut yhtiöjärjestysmuutokset olivat pääasiallisesti teknisluonteisia ja niillä mahdollistetaan muun muassa yhtiökokouksen järjestäminen kokonaan ilman kokouspaikkaa niin sanottuna etäkokouksena.

Hallintoneuvostossa on yhtiöjärjestyksen mukaan enintään 30 jäsentä, joista vähintään kolmasosa valitaan palkansaaajia ja vähintään kuudesosa työnantajia edustavien keskeisten keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Jäsenten toimikauden pituus on kolme vuotta ja jäsenistä enintään kolmasosa on vuosittain erovuorossa.

Yhtiökokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmääräksi 30 ja valitsi hallintoneuvoston jäsenet erovuoroisten ja eronneiden jäsenten tilalle. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Metsä Groupin pääjohtaja Ilkka Hämmälä. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana ja puheenjohtajan ensisijaisena varahenkilönä toimi Akavan Erityisalat AE ry:n toiminnanjohtaja Salla Luomanmäki. Toisena varapuheenjohtajana toimi SOL Palvelut Oy:n hallituksen puheenjohtaja Juhapekka Joronen.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2023 kolme kertaa.

Hallintoneuvoston kokoonpano kokonaisuudessaan on luettavissa Ilmarisen verkkosivuilta (ilmarinen.fi).

Yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n, jonka ilmoituksen mukaisesti päävastuullisena tilintarkastajana jatkoi KHT-tilintarkastaja Juha-Pekka Mylén.

Hallintoneuvosto valitsee hallituksen. Hallituksessa on yhtiöjärjestyksen mukaan enintään 14 jäsentä. Vähintään kolmasosa hallituksen jäsenistä valitaan palkansaaajia ja vähintään kuudesosa työnantajia edustavien keskeisten keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Hallituksen jäsenen toimikauden pituus on kolme vuotta. Toimikausi alkaa valintaa seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan neljännen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenistä enintään kolmasosa on vuosittain erovuorossa.

Ilmarisen hallituksessa oli 12 jäsentä vuonna 2023.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Valmet Oyj:n toimitusjohtaja Pasi Laine. Varapuheenjohtajina toimivat SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta (puheenjohtajan ensisijainen varahenkilö) ja EK:n toimitusjohtaja Jyri Häkämies. Hallitus kokoontui 9 kertaa vuonna 2023.

Hallituksen kokoonpano 1.1.–31.12.2023:

Puheenjohtaja

Pasi Laine, toimitusjohtaja, Valmet Oyj

Varapuheenjohtajat

Jarkko Eloranta, puheenjohtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Jyri Häkämies, toimitusjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto

Jäsenet

Minna Ahtiainen, johtaja, edunvalvonta, STTK ry, 27.3.2023 alkaen

Jukka Erlund, talous- ja rahoitusjohtaja, Kesko Oyj

Matti Harjuniemi, puheenjohtaja, Rakennusliitto ry, 27.3.2023 saakka

Vesa-Pekka Kangaskorpi, konsernihohtaja, Keskisuomalainen Oyj

Tero Kiviniemi, toimitusjohtaja, Destia Oy

Timo Kokkila, toimitusjohtaja, Pontos Oy

Leena Laitinen, toimitusjohtaja, Alko Oy

Jyrki Ojanen, varapuheenjohtaja, Rakennusliitto ry, 27.3.2023 alkaen

Seppo Parvi, talousjohtaja, Stora Enso Oyj

Marja-Liisa Rajakangas, johtaja, viestintä ja HR, STTK ry, 27.3.2023 saakka

Samu Salo, puheenjohtaja, Insinööriliitto IL ry

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2023 Pasi Laine ja jäseninä toimivat Jarkko Eloranta ja Jyri Häkämies. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 4 kertaa vuonna 2023.

Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan puheenjohtajana toimi Seppo Parvi. Jäseninä toimivat Matti Harjuniemi 27.3.2023 saakka, Jukka Erlund, Timo Kokkila ja Jyrki Ojanen 27.3.2023 alkaen. Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta kokoontui 5 kertaa vuonna 2023.

Hallintoneuvosto valitsee vaalivaliokunnan, jonka jäsenten tulee olla yhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäseniä. Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimi Ilkka Hämälä. Varapuheenjohtajana toimi Turja Lehtonen. Jäsenet olivat Minna Ahtiainen 27.3.2023 alkaen, Markus Ainasoja, Juhapekka Joronen, Tero Kiviniemi,

Pasi Laine, Marja-Liisa Rajakangas 27.3.2023 saakka ja Samu Salo. Vaalivaliokunta kokoontui 3 kertaa vuonna 2023.

Ilmarisen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa Ilmarisen verkkosivuilta. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten osallistuminen kokouksiin vuonna 2023 on ilmoitettu selvityksessä.

Konserni

Ilmarisen-konserniin kuului vuoden 2023 lopussa 136 (141) tytäryhtiötä ja 62 (63) omistusyhteisyrittäjästä, joista 29 (29) on yhdistelty konserniin osakkuusyhtiöinä. Tytäryhtiöt kahta yhtiötä lukuun ottamatta ovat kiinteistöyhtiöitä. Myös osakkuusyhtiöistä pääosa on kiinteistöyhtiöitä tai kiinteistöhallintayhteisöjä. Tiedot tytäryrityksistä ja omistusyhteisyrittäjästä löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tilikauden jälkeisiä merkittäviä tapahtumia ei ole.

Tulevaisuuden näkymät

Geopoliittiset jännitteet varjostavat maailmantalouden kasvunäkymiä. Globaalin talouskasvun odotetaan pysyvän noin 3 prosentissa vuonna 2024 ja Suomen talouden odotetaan hitaasti elpävän taantumasta.

Ilmarisen maksutulon odotetaan kasvavan ansiotason nousun myötä.

Inflaation heikkenemisvauhti ja keskuspankkien rahapolitiikan keventämistähti aiheuttavat epävarmuutta markkinoilla. Geopoliittisten jännitteiden ja aseellisten konfliktien mahdollinen laajentuminen lisäävät markkinoiden levottomuutta.

Keskeiset Ilmarisen toimintaan ja työeläkejärjestelmään vaikuttavat riskit liittyvät työllisyyden ja palkkasumman kehitykseen, työkyvyttömyyseläkealkavuuden muutoksiin, sijoitusmarkkinoiden epävarmuuteen sekä väestörakenteen kehitykseen ja syntyvyyteen. Syntyvyys on viime vuosina ollut poikkeuksellisen alhainen.

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta – vuotta 2023 koskevat tiedot

Taloudelliset toiminnot (1)	2023			Merkittävän edistämisen kriteerit						"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)						Vähimmäistason suojatimet (17)	Luokitusjärjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2.) osuus liikevaihdosta vuosi 2022 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
	Koodi (2)	Liikevaihto (3)	Osuus liikevaihdosta, vuosi 2023 (4)	Ilmastonmuutoksen hillintä (5)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantuminen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastonmuutoksen hillintä (11)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantuminen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)				
	Milj. eur		%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T

A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Kiinteistöliiketoiminta	CCM 7.7	0	0 %																
-------------------------	---------	---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ympäristön kannalta kestävästä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)

Josta mahdollistavat toiminnot	CCM 7.7	0	0 %																
--------------------------------	---------	---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Josta siirtymätoiminnot

A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL										
--	--	--	--	------------	------------	------------	------------	------------	------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kiinteistöliiketoiminta	CCM 7.7	112	1 %																
-------------------------	---------	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Luokitusjärjestelmäkelpoisista muttei ympäristön kannalta kestävästä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)

	CCM 7.7	112	1 %																
--	---------	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A. Luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (A.1+A.2)

	CCM 7.7	112	1 %																
--	---------	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

Ei- luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto	11 282	99 %																	
YHTEENSÄ	11 393	100 %																	

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista – vuoden 2023 tiedot

Taloudelliset toiminnot (1)	2023			Merkittävän edistämisen kriteerit						"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)						Luokitusjärjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2.) osuus pääomamenoista vuosi 2022 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)	
	Koodi (2)	Pääomamenot (3)	Osuus pääomamenoista, vuosi 2023 (4)	Ilmastonmuutoksen hillintä (5)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantuminen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastonmuutoksen hillintä (11)	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantuminen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)				Vähimmäistason suojatimet (17)
		Milj. eur	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T

A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Kiinteistöliiketoiminta	CCM 7.7	0	0 %																	
-------------------------	---------	---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1)

CCM 7.7	0	0 %																		
---------	---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL											
--	--	--	--	------------	------------	------------	------------	------------	------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kiinteistöliiketoiminta	CCM 7.7	77	100 %																	
-------------------------	---------	----	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Luokitusjärjestelmäkelpoisten muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)

CCM 7.7	77	100 %																		
---------	----	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot (A.1 +A.2)

CCM 7.7	77	100 %																		
---------	----	-------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot		0	0 %																	
--	--	---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

YHTEENSÄ		77	100 %																	
-----------------	--	-----------	--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TILINPÄÄTÖS

2023

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölain sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti. Lisäksi tilinpäätöksessä noudatetaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annettua lakia, sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetusta, sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia laskuperusteita sekä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita.

1. Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön lisäksi kaikki tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta suoraan tai välillisesti eli yli puolet äänivallasta. Emoyhtiöllä on tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöinä 134 kiinteistöyhtiötä ja 2 muuta yhtiötä. Konserniin yhdistellyt yhtiöt esitetään liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätös laaditaan emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista eliminoidaan yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien ja vuoden aikana myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen saakka. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva ja konsernipassiiva jaetaan tytäryhtiöiden omaisuuserille ja poistetaan näiden poistosuunnitelman mukaan. Omaisuuserille kohdistamaton osuus konserniaktiivasta poistetaan 10 vuodessa, ja se on kirjattu taseeseen aineettomien oikeuksien ryhmään.

Kiinteistötytäryhtiöosakkeisiin tehdyt arvonalentumiset, arvonalentumisen palautukset ja arvonorotukset on peruutettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konsernitaseessa olevien tytäryhtiöiden kiinteistöjen arvoa on verrattu arviokirjan käypään arvoon, ja niitä on tarvittaessa oikaistu arvonalentumiskirjauksella.

Ollennaiset osakkuusyrietykset, joiden osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Ilmarisen konsernin osuus on 20–50 prosenttia, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Yhdistelemme myös ne osakkuusyrietykset, joissa Ilmarinen käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa, vaikka osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Ilmarisen konsernin osuus on alle 20 prosenttia. Jos ollennainen osakkuusyrietykset on yhteisyrietykset, yhdistellään tämän yrietyksen tuloslaskelma- ja tase-erät sekä liitetiedot omistuosuuden mukaisesti. Osakkuusyrietykset laativat tilinpäätöksensä pääsääntöisesti vastaavilla laskentaperiaatteilla kuin emoyhtiö. Jos osakkuusyrietyksestä ei ole saatavilla tätä tietoa, ja osakkuusyhtiö laatii tilinpäätöksensä käyvin arvoin tai IFRS periaatteella, käytetään yhdistelyssä näitä arvoja. Osakkuusyrietysten arvonalennusten ja -palautusten käsittely sekä arvostus vastaa edellisessä kappaleessa kuvattua tytäryhtiöiden käsittelyä.

Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei yhdistellä osakkuusyrietyksinä. Näiden merkitys konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernituloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyri-tysten tuloksista. Konsernitaseessa osakkuusyri-tysten hankintameno on lisätty konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneistä tuloksista.

2. Sijoitusten kirjanpitoarvo

2.1. Kiinteistösijoitukset

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä, tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Joidenkin kiinteistösijoitusten arvoja on aiempina vuosina korotettu. Suunnitelmapoisto vähennetään myös rakennuksiin kohdistuvista tuloutetuista arvonorotuksista.

2.2. Osakkeet ja osuudet

Sijoitusomaisuudeksi katsottavat muut osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Osakkeiden ja osuuksien hankintameno on laskettu lajikohtaisesta keskihinnasta. Hankintameno lasketaan fifo-menetelmää käyttäen.

Käyttöomaisuusosakkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköisen luovutushintaan.

2.3. Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineet on esitetty hankintameno tai tätä alemman käyvän arvon määräisinä. Hankintameno on kirjattu myös jaksotettu nimellisarvon ja hankintameno erotus, joka jaksotetaan korkotuotoksi tai sen vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä merkitään hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi.

Rahoitusmarkkinavälineiden hankintameno on laskettu lajikohtaisesta keskihinnasta.

2.4. Lainaksi otetut ja lyhyeksi myydyt arvopaperit

Tiedot tilinpäätöshetkellä lainaksi otetuista arvopapereista ja lainauksen vakuudeksi annetuista panteista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lyhyeksi myydyt arvopaperit on merkitty taseeseen lyhytaikaiseksi velaksi myyntihinnan tai sitä korkeamman tilinpäätöshetken markkinahinnan määräisinä.

2.5. Saamiset ja arvonalennusten palautukset

Saamisiksi katsottavat sijoitukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä alemman käyvän arvon määräisinä.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintameno käyvän arvon nousua vastaavalta osuudelta.

3. Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyin hankintamenojen määräisinä. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon tai tätä alempaan todennäköiseen arvoon. Erääntyneitä saamisia vähennetään luottotappiovarauksella.

4. Johdannaiset

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen hankintamenojen määräisinä tai sitä alempaan käypään arvoon saamisiksi tai veloiksi.

Tilikauden aikana on käytetty osake-, korko-, luottoriski-, hyödyke-, raaka-aine-, inflaatio- ja valuuttajohdannaisten. Kirjanpidossa ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

Settled-to-Market -menetelmän mukaisten johdannaisten päivittäin suoritettavat käyvän arvon muutokset on kirjattu taseeseen ennakkomaksuina. Käyvän arvon negatiivinen arvonmuutos on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi. Positiivista käyvän arvon arvonmuutosta ei ole kirjattu tuotoksi.

Collateralized-to-Market -menetelmän mukaisten johdannaisten päivittäinen nettoarvonmuutos kirjataan käteisvakuussaataviin tai -velkoihin. Käyvän arvon negatiivinen arvonmuutos kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja aiempina tilikausina kirjattu arvonlaskennan palautetaan tulosvaikutteisesti käyvän arvon nousua vastaavalta osalta. Positiivista käyvän arvon arvonmuutosta ei kirjata tuotoksi.

Optioiden ja luottoriskinvaihtosopimusten avauksessa maksettu kassavirta on kirjattu ennakkomaksuina taseeseen muihin saamisiin /velkoihin. Erääntymisessä tai sulussa ennakkomaksu kirjataan tulokseen myyntivoitoksi tai -tappioksi.

Johdannaissopimusten käypänä arvona käytetään markkinahintaa. Tarkempi selvitys johdannaisten käyvän arvon määrittämisestä on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut.

5. Varovaisuuden periaate tuottoja kirjattaessa

Claw back -velvoitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoitussitoumuksilla. Rahaston purkutilanteessa seurataan mahdollisten vastuuiden todennäköistä määrää tuottoja kirjattaessa.

6. Suunnitelmapoistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Rakennusten ja rakennelmien suunnitelman mukaiset poistot on laskettu rakennuskohtaisesta hankintamenoista ja tuloutetusta arvokorotuksesta rakennuksen arvioidun taloudellisen käyttöikänsä mukaan tasapoistoin. Uusina hankittujen kiinteistöjen poistoajat ovat seuraavat:

Asuin- ja toimistorakennukset	50 vuotta
Hotelli-, myymälä- ja teollisuusrakennukset	40 vuotta
Rakennusten ainesosat	10 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden ja kaluston suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyödykeryhmäkohtaisesta hankintamenosta hyödykeryhmän arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta
Kuljetusvälineet ja IT-laitteet	5 vuotta
Muu kalusto	10 vuotta

7. Sijoitusten arvonorotukset

Maa- ja vesialueiden, rakennusten ja arvopapereiden arvoja voidaan korottaa. Sijoitusomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonorotusten vastaerät kirjataan tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonorotusten vastaerät arvonorotusrahastoon. Jos arvonorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloutettu arvonorotus oikaistaan tulosvaikutteisesti ja rahastoituu arvonorotus peruutetaan taseessa.

Rakennusten tuloutettu arvonorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

8. Sijoitusten käypä arvo ja arvostuserot

Tilinpäätöksen liitetiedoissa kerrotaan tase-eräkohtaisesti sijoitusten jäljellä oleva hankintameno, kirjanpitoarvo ja käypä arvo. Jäljellä olevan hankintamenon ja kirjanpitoarvon erotus muodostuu sijoitusten arvonorotuksista. Kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus osoittaa taseeseen kirjaamattomat arvostuserot. Sijoituksen jäljellä olevalla hankintamenolla tarkoitetaan alkuperäisen hankintamenon sekä kertyneiden poistojen ja kertyneiden arvonalentumisten erotusta.

8.1. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten käypä arvo on määritetty kohteittain käyttäen toimitilakohteiden osalta ensisijaisesti tuottoarvolähestymistapaa. Sitä täydentävänä menetelmänä on käytetty markkinalähestymistapaa, jonka perustana ovat alueelliset kauppahintatilastot. Asuntojen käyvän arvon määrittämisessä käytetään sekä tuotto- että markkinalähestymistapaa. Arvioinnissa on otettu huomioon mm. kiinteistön käyttötarkoitus, kunto sekä olemassa olevat vuokrasopimukset ja vallitseva markkinavuokrataso. Arvioinnit toteuttavat ulkopuoliset kiinteistöarvioijat, joilta edellytetään alalla yleisesti tunnustettua pätevyyttä ja joita vaihdetaan säännöllisin väliajoin. Arvioinnissa syntyvät arviokirjat käydään läpi Ilmarisen kiinteistöasiantuntijoiden kanssa yksityiskohtaisten havaintojen ja oleellisten kiinteistöön liittyvien ominaisuuksien huomioimiseksi.

Kiinteistöjä ja/tai kiinteistöosakkeita omistaviin hallintayhteisöihin tehtyjen sijoitusten arvo määritellään vähintään vuosittain hallintayhtiön ilmoittaman tilinpäätöshetken varallisuusarvon perusteella. Tämän arvostuksen puuttuessa käytetään hankintahintaa tai muuta tuoreinta tiedossa olevaa arvostusta. Jos sijoitus sisältää sekä osuuden yhtiöstä että velkaosuuden, huomioidaan arvostuksen muutos ensisijaisesti yhtiön osuuksien arvossa. Velkaosuus arvostetaan nimellisarvoon, ellei

yhtiön taloudellinen tila ole heikentynyt niin, että se on maksukyvyttömyystilassa tai maksukyvyttömyyden uhka on välitön. Kiinteistövelkasijoituksen käypänä arvona pidetään lähtökohtaisesti pääoman arvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

8.2.Osakkeet ja osuudet

Noteerattujen osakkeiden käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä ostokurssia tai sen puuttuessa kaupankäyntikurssia. Kun edellä kuvattua markkina-arvoa ei voida pitää todellisen markkina-arvon kannalta luotettavana, voidaan käyttää kolmen edellisen kaupantekopäivän viimeisten kaupantekokurssien määrällä painotettua keskiarvoa tai muuta todennäköisenä pidettyä luovutusarvoa.

Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään ulkoisen tietopalvelun kautta saatua rahastoyhtiön ilmoittamaa rahaston nettovarallisuuteen (NAV) perustuvaa hintaa. Jos arvostusta ei saada ulkoisesta tietopalvelusta, käytetään viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön ilmoittamaa rahasto-osuuden arvoa. Listatun rahaston käypänä arvona käytetään ulkoisesta tietopalvelusta saatua vuoden viimeistä ostonoteerausta tai sen puuttuessa viimeisintä kauppahintaa. Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään kassavirroilla oikaistua hallinnointiyhtiön viimeisintä saatavilla olevaa arviota rahaston käyvästä arvosta (pääsääntöisesti edellisen vuosineljänneksen loppu), tai sen puuttuessa hankintamenoa.

Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään hankintamenoa tai todennäköistä luovutushintaa. Suorien listaamattomien osakesijoitusten käypänä arvona käytetään hankintahintaa. Mikäli hankintahinnan voidaan olettaa poikkeavan olennaisesti oletetusta luovutushinnasta, arvostus määritellään joko luotettavan ulkopuolisen tahon tuottaman hinnan tai sellaisen puuttuessa taseen substanssiarvon perusteella.

8.3.Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo perustuu ensisijaisesti markkinahintoihin. Ellei markkinahintaa ole saatavissa tai sijoituksen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, käytetään ulkopuolisten tahojen antamia arvostuksia tai käypä arvo lasketaan käyttäen yleisesti hyväksytyjä markkinahinnan laskentamalleja tai käypänä arvona käytetään hankintahintaa.

9. Vakuutustekninen vastuuelka

Vakuutus sopimuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuuelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Vakuutusmaksuvastuu koskee tulevaisuudessa myönnettävistä eläkkeistä yhtiölle aiheutuvaa vastuuta ja korvausvastuu jo sattuneiden eläketapahtumien takia yhtiölle aiheutuvaa vastuuta. Korvausvastuuseen luetaan myös tasausvastuu.

Vastuuelka on laskettu sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisävakuutusvastuu, joka on vakavaraisuuspääomaan luettava erä, sekä ositettu lisävakuutusvastuu, joka sisältää vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvityksiin varatun määrän. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy myös osaketuottosidonnainen

lisävakuutusvastuu, jonka määrä riippuu eläkelaitosten osakesijoitusten keskimääräisestä tuotosta. Osaketuottoihin on sidottu kaksikymmentä prosenttia eläkkeiden korvaus- ja vakuutusmaksuvastuusta.

10. Tilikauden voitto

Työeläkevakuutusyhtiössä tilikauden voitto emoyhtiön tuloslaskelmassa määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Laskuperusteet määrittelevät tilikauden kirjanpidollisen tuloksen jakautumisen osittamattoman ja ositetun lisävakuutusvastuun muutokseen sekä tuloslaskelman voittoon.

11. Vakavaraisuuspääoma

Lainsäädäntö asettaa työeläkeyhtiölle vakavaraisuusvaatimukset, joiden täyttämistä Finanssivalvonta valvoo. Yhtiö varautuu vakuutus- ja sijoitusriskeihin vakavaraisuuspääomalla. Vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotusta. Vakavaraisuuspääoma koostuu omasta pääomasta, tilinpäätössiirtojen kertymästä, arvostuseroista ja osittamattomasta lisävakuutusvastuusta. Vakavaraisuuspääomasta vähennetään taseen aineettomat hyödykkeet sekä lain työeläkevakuutusyhtiöistä 7 luvun 16 d §:n kohdan 7 mukaiset erät. Vakavaraisuuspääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vaatimukset.

Vakavaraisuuspääoma esitetään liitetiedoissa.

12. Verot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset

Tuloslaskelmaan merkitään tilikauden ja aikaisempien tilikausien suoriteperusteiset verot. Tuloverot varsinaisesta toiminnasta ovat ulkomaisista sijoituksista johtuvia lähdeveroja.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on merkitty mahdollisen vähemmistöosuuden erottamisen jälkeen omaan pääomaan ja konsernituloslaskelmassa niiden muutos sisältyy tilikauden tulokseen.

Ilmarinen ei merkitse laskennallisia verovelkoja ja -saamisia emoyhtiön taseeseen eikä konsernitaseeseen eikä myöskään vähennä laskennallista verovelkaa vakavaraisuuspääomasta, koska näiden velkojen ja saamisten realisoitumista ei voida pitää lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan yhtiön ja sen konsernin tilinpäätöksessä todennäköisenä.

13. Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot muunnetaan euromääräisiksi käyttäen Euroopan keskuspankin julkaisemia euron tilinpäätöspäivän viitekursseja tai jos tilinpäätöspäivä ei ole TARGETin aukiolopäivä, tätä päivää edeltäviä viimeisiä vastaavia kursseja. Sekä tilikaudella että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan ao. tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin.

14. Toimintokohtaiset liikemenot ja poistot

Liikekulut sekä kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sisällytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamiseen liittyvä kuluosuus sisällytetään maksettuihin korvauksiin ja sijoitusten hoitamiseen liittyvä kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin.

Muissa kuluissa esitetään muusta toiminnasta aiheutuneet kulut. Rakennusten suunnitelmapoistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

15. Työeläkeyhtiökohtainen hoitokustannusperuste

TyEL-vakuutuksissa siirryttiin vuoden 2023 alussa yhteisistä hoitokustannusperusteista työeläkeyhtiökohtaisiin hoitokustannusperusteisiin. TyEL-maksun hoitokustannusosa mitoitetaan vastaamaan Ilmarisen arvioituja hoitokustannustulolla katettavia liikekuluja, minkä seurauksena TyEL-maksun hoitokustannusosat ja siten myös hoitokustannustulo laskee. Muutoksen seurauksena myös TyEL- ja YEL-toiminnan hoitokustannustulot ja liikekulut erotellaan. Hoitokustannustulos ja siihen vaikuttavat luvut eivät siten ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa eikä näitä lukuja tai vastaavia tunnuslukuja voida esittää vertailuvuosien osalta vastaavalla tavalla eriteltyinä TyEL- ja YEL-toiminnan kesken.

Muutoksen seurauksena hoitokustannustulosta ei myöskään enää huomioida asiakashyvityksissä. Asiakashyvityksinä jaettava määrä määräytyy kokonaan työeläkeyhtiön vakavaraisuuspääoman perusteella ja TyEL:n hoitokustannustulos otetaan jatkossa huomioon tulevien vuosien maksun hoitokustannusosissa. TyEL-toiminnan hoitokustannusylijäämää ei myöskään huomioida vakavaraisuuspääomaan luettavassa osittamattomassa lisävakuutusvastuussa.

16. Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Henkilökunnan sekä hallituksen ja hallintoneuvoston luottamustoimessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella. Sitä on täydennetty vapaaehtoisilla lisävakuutuksilla. Johdon eläkejärjestelyt on selostettu liitetiedossa.

Tilivuoteen kohdistuvat eläkemenot on kirjattu suoriteperusteisesti kuluiksi.

17. Tunnusluvut ja analyysit

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja analyysit on laskettu ja esitetty Finanssivalvonnan liitetietoja koskevien määräysten mukaisesti.

Sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden tunnusluvut ja analyysit esitetään käyvin arvoin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan erikseen kullekin sijoituslajille sekä sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassavirrat. Laskennassa käytetään ns. Modified Dietz -kaavaa, jossa sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna, sillä

suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Tulos käyvin arvoin poikkeaa laskuperusteiden mukaisesta kirjanpidollisesta tuloksesta. Suurimmat erot on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa Ilmarisen tulos ja vakavaraisuus.

18. Muu kuin taloudellinen tieto

Toimintakertomus sisältää selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista. Raportointi kattaa EU:n taksonomia-asetuksen artikla 8:n. Ilmarinen raportoi laajemmin ja tarkemmin vastuullisuustietoa vuosi- ja kestävyysraportissa, joka julkaistaan Ilmarisen verkkosivuilla maaliskuussa. Vuosi- ja kestävyysraportti laaditaan Global Reporting Initiative (GRI) ohjeistuksen mukaisesti.

18.1. Komission asetuksen 2021/2178 mukainen raportointi

Pääomameno-indikaattori on luokittelukelpoisten aktivointien osuus kaikista aktivoinneista. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: Kiinteistöliiketoiminnan nettoaktivoinnit (sisältää hankinnat ja realisoinnit) / Konsernin nettoaktivoinnit (sisältää hankinnat ja realisoinnit).

Liikevaihtoindikaattori on luokitusjärjestelmäkelpoisen liikevaihdon osuus koko liikevaihdosta. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: (Tuotot kiinteistösijoituksista - Kulut kiinteistösijoituksista) / (Sijoitustoiminnan nettotuotto + Vakuutusmaksutulo + Muut tuotot).

Toimintamenoindikaattori on luokitusjärjestelmäkelpoisten kulujen osuus kaikista liikekuluista. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: Kulut kiinteistösijoituksista / (Sijoitustoiminnan kulut + Liikekulut).

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

2023

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA		2023		2022	
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutusmaksutulo	<u>1</u>		6 822 062 786,48		6 557 995 772,64
Sijoitustoiminnan tuotot	<u>3</u>		18 446 032 779,68		21 634 140 871,09
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	<u>2</u>		-7 210 244 946,18		-6 646 757 104,53
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-857 144 766,00		-2 842 004 589,00	
Vastuunsiirrot		0,00		131 476,00	
Kannansiirrot		0,00	-8 067 389 712,18	48 630,00	-2 841 824 483,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-3 211 639 833,00		3 666 622 506,40	
Vastuunsiirrot		0,00		-17 990,00	
Kannansiirrot		0,00	-3 211 639 833,00	-290 898,00	3 666 313 618,40
Liikekulut	<u>4</u>		-75 065 500,48		-76 836 612,11
Sijoitustoiminnan kulut	<u>3</u>		-13 893 209 952,62		-22 267 799 016,18
Vakuutustekninen tulos			20 790 567,88		25 233 046,31
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutustekninen tulos			20 790 567,88		25 233 046,31
Muut tuotot			23 646,01		9 052,86
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta			-9 161 937,35		-9 637 303,09
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta			11 652 276,54		15 604 796,08
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos			-994 880,93		-3 300 362,74
Tilikauden voitto (tappio)			10 657 395,61		12 304 433,34

EMOYHTIÖN TASE 31.12.		2023		2022	
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet	13				
Aineettomat oikeudet		1 982 286,37		3 339 813,81	
Muut aineettomat hyödykkeet		5 516 094,44	7 498 380,81	8 708 820,61	12 048 634,42
Sijoitukset	6				
Kiinteistösijoitukset	8				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		2 200 532 767,80		2 457 671 558,19	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		795 300 099,12		789 182 333,97	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		900 957 960,17	3 896 790 827,09	984 295 375,27	4 231 149 267,43
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä	9				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	10	23 890 563,86		23 890 563,86	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		30 802 902,78		30 802 902,78	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	10	99 375 955,97		99 517 888,70	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		10 950 000,00	165 019 422,61	10 950 000,00	165 161 355,34
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	10	32 257 232 514,25		30 998 671 397,03	
Rahoitusmarkkinavälineet		9 629 041 379,09		7 123 410 645,18	
Kiinnelainasaamiset		671 682 141,85		835 228 692,80	
Muut lainasaamiset	12	742 881 138,35	43 300 837 173,54	1 020 167 780,31	39 977 478 515,32
44 373 789 138,09			47 362 647 423,24		
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta			1 035 143 181,18	982 538 709,27	
Muut saamiset	14		2 908 776 846,63	4 696 583 843,51	5 679 122 552,78
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet	13				
Koneet ja kalusto		833 764,64		1 090 395,86	
Muut aineelliset hyödykkeet		1 367 880,61	2 201 645,25	1 781 767,63	2 872 163,49
Rahat ja pankkisaamiset			1 455 817 424,37	1 121 336 344,12	1 124 208 507,61
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat			274 723 702,12	207 043 084,11	
Muut siirtosaamiset	15		80 422 687,90	78 701 137,17	285 744 221,28
Vastaavaa yhteensä			53 127 231 291,50		51 474 913 054,18

EMOYHTIÖN TASE 31.12.		2023		2022	
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	16				
Pohjarahasto		28 106 653,31		28 106 653,31	
Muut rahastot					
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		185 013 337,53		172 736 810,59	
Tilikauden voitto (tappio)		10 657 395,61	223 777 386,45	12 304 433,34	213 147 897,24
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero		6 205 210,05	6 205 210,05	5 210 329,12	5 210 329,12
Vakuutustekninen vastuuelka	17				
Vakuutusmaksuvastuu		24 855 927 464,00		21 644 287 631,00	
Korvausvastuu		24 410 634 133,00	49 266 561 597,00	23 553 489 367,00	45 197 776 998,00
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta		6 438 211,11		9 340 693,67	
Muut velat	18	3 427 370 693,43	3 433 808 904,54	5 780 078 749,30	5 789 419 442,97
Siirtovelat	19		196 878 193,46		269 358 386,85
Vastattavaa yhteensä			53 127 231 291,50		51 474 913 054,18

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta	11 652 276,54	15 604 796,08
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	4 068 784 599,00	-806 030 896,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	127 428 163,44	2 717 319 216,83
Suunnitelman mukaiset poistot	19 456 652,66	19 438 758,08
Muut oikaisut	-2 859 686 645,51	-2 091 550 129,02
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	1 367 635 046,13	-145 218 254,03
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 665 800 356,23	-2 603 469 339,38
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-2 428 090 731,82	3 153 559 048,27
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	605 344 670,54	404 871 454,86
Maksetut välittömät verot	-9 161 937,35	-9 637 303,09
Liiketoiminnan rahavirta	596 182 733,19	395 234 151,77
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-24 866 342 714,33	-59 537 395 291,77
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	24 604 734 780,59	58 811 252 420,39
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-65 812,80	-57 058,18
Investointien rahavirta	-261 673 746,54	-726 199 929,56
Rahoituksen rahavirta		
Muu voitonjako	-27 906,40	-47 658,00
Rahoituksen rahavirta	-27 906,40	-47 658,00
Rahavarojen muutos	334 481 080,25	-331 013 435,79
Rahavarat tilikauden alussa	1 121 336 344,12	1 452 349 779,91
Rahavarat tilikauden lopussa	1 455 817 424,37	1 121 336 344,12

1. EMOYHTIÖN VAKUUTUSMAKSUTULO		2023		2022	
Ensivakuutus					
TyEL:n mukainen eläkevakuutus					
Työnantajan osuus	4 482 403 445,86			4 312 391 835,61	
Työntekijän osuus	1 945 499 041,00	6 427 902 486,86		1 861 995 561,00	6 174 387 396,61
YEL:n mukainen vakuutus		404 367 946,22	6 832 270 433,08		394 236 058,35
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu			-10 207 646,60		6 568 623 454,96
Vakuutusmaksutulo			6 822 062 786,48		6 557 995 772,64
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät					
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista					
TyEL	-15 339 162,59			-16 037 400,63	
YEL	-3 099 086,03		-18 438 248,62	-3 035 741,10	-19 073 141,73
2. EMOYHTIÖN MAKSETUT KORVAUKSET		2023		2022	
Ensivakuutus					
Maksettu eläkkeensaajille					
TyEL:n mukainen perusvakuutus	7 107 827 248,60			6 554 946 041,65	
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	53 331 810,30			52 186 511,17	
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	582 149 622,06			531 250 339,19	
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1 475 734,72	7 744 784 415,68		1 553 692,97	7 139 936 584,98
Maksettu / saatu kustannustenjakokorvauksia					
TyEL-eläkkeet	-241 233 524,70			-243 163 517,32	
YEL-eläkkeet	-7 620 009,99			-646 611,16	
Osuus työttömyysvakuutusrahaston (TVR) vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-172 270 482,24			-171 579 466,23	
YEL:n valtion osuus	-147 014 316,12			-115 387 412,44	
VEKL:n valtion korvaus	-3 993 217,62	-572 131 550,67	7 172 652 865,01	-3 190 384,08	-533 967 391,23
Korvaustoiminnon hoitokulut			30 825 722,97		6 605 969 193,75
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut			6 766 358,20		33 605 644,65
Maksetut korvaukset yhteensä			7 210 244 946,18		6 646 757 104,53

3. EMOYHTIÖN SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY	2023		2022	
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	2 092 742,41	2 092 742,41	2 073 678,13	2 073 678,13
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin				
Osinkotuotot	14 436 315,00		14 436 315,00	
Korkotuotot	531 250,00	14 967 565,00	537 415,20	14 973 730,20
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Osinkotuotot				
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	10 809 547,66		12 613 786,35	
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	42 549 082,30		26 161 086,71	
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	46 146 134,14	88 695 216,44	59 955 567,08	86 116 653,79
Muut tuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	1 213 896,92		1 122 634,00	
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	203 951 604,52	205 165 501,44	192 965 350,64	194 087 984,64
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot				
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	560 794 780,32		561 363 916,80	
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	621 066,39		517 561,14	
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	667 919 795,56	668 540 861,95	425 283 647,32	425 801 208,46
Muut tuotot				
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	4 112 139 205,76	5 341 474 848,03	5 749 323 346,27	6 736 488 471,53
Yhteensä		5 663 205 420,98		7 046 354 304,64
Arvon alentumisten palautukset		1 283 535 500,16		504 534 404,56
Myyntivoitot		11 499 291 858,54		14 083 252 161,89
Yhteensä		18 446 032 779,68		21 634 140 871,09
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista		-174 443 503,40		-153 288 228,08
Kulut muista sijoituksista		-3 149 058 796,14		-6 434 792 963,32
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Saman konsernin yrityksille	-4 553 927,75		-2 869 512,27	
Muille kuin saman konsernin yrityksille	-509 576 718,04	-514 130 645,79	-458 753 620,90	-461 623 133,17
Yhteensä		-3 837 632 945,33		-7 049 704 324,57
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-1 410 963 663,60		-3 221 853 621,39	
Rakennusten suunnitelmapoistot	-14 583 452,93	-1 425 547 116,53	-14 176 340,44	-3 236 029 961,83
Myyntitappiot		-8 630 029 890,76		-11 982 064 729,78
Yhteensä		-13 893 209 952,62		-22 267 799 016,18
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua		4 552 822 827,06		-633 658 145,09
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		4 552 822 827,06		-633 658 145,09

4. EMOYHTIÖN LIIKEKULUERITTELYT	2023		2022	
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	30 825 722,97		33 605 644,65	
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	6 766 358,20	37 592 081,17	7 182 266,13	40 787 910,78
Liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	5 404 479,28		7 508 989,16	
Muut vakuutusten hankintamenot	12 005 961,14	17 410 440,42	11 380 856,64	18 889 845,80
Vakuutusten hoitokulut		31 685 819,19		33 255 249,34
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	9 740 543,96		9 322 221,32	
Oikeushallintomaksu	967 289,53		878 609,28	
Finanssivalvonnan valvontamaksu	1 259 594,64	11 967 428,13	1 110 676,54	11 311 507,14
Muut hallintokulut		14 001 812,74		13 380 009,83
Liikekulut yhteensä		25 969 240,87		24 691 516,97
Sijoitustoiminnan kulut		75 065 500,48		76 836 612,11
Kulut kiinteistösijoituksista	4 549 499,63		4 211 799,13	
Kulut muista sijoituksista	28 433 341,83	32 982 841,46	29 005 242,23	33 217 041,36
Kokonaisliikekulut yhteensä		145 640 423,11		150 841 564,25

5. EMOYHTIÖN HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	49 167 170,32	51 940 905,58
Eläkekulut	8 864 173,85	8 759 781,66
Muut henkilösivukulut	1 809 393,22	1 928 277,83
Yhteensä	59 840 737,39	62 628 965,07
Johdolle maksetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen		
Toimitusjohtaja	1 004 379,47	744 448,74
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	401 461,32	427 559,00
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	145 519,34	135 569,14
Yhteensä	1 551 360,13	1 307 576,88
Toimielimiin kuuluvien eläkesitoumukset		
Toimitusjohtaja on vakuutettu lakisääteisen työeläkevakuutuksen lisäksi vapaaehtoisella sijoitussidonnaisella ryhmälisäeläkevakuutuksella, joka on maksuperusteinen. Lisäeläkevakuutuksen vanhuuseläkkeeseen oikeuttava ikä on 65 vuotta tai TyEL 11 §:n 2 mom. mukainen alin vanhuuseläkeikä sen ollessa mainittua ikää alempi. Lisäeläkevakuutuksen vuosimaksu on 20 prosenttia vakuutetun lakisääteisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta. Toimitusjohtajan maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksu vuonna 2023 oli 179 818,01 €. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioista on maksettu lakisääteinen työeläkevakuutusmaksu.		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	586	601
Tilintarkastajan palkkiot, KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus	218 184,00	217 684,60
Muut palvelut	73 930,83	150 982,97
Tilintarkastajan todistukset ja lausunnot	2 604,00	2 480,00
Yhteensä ¹⁾	294 718,83	371 147,57

1) Sisältää Ilmarisen kuluksi jääneen arvonnisäveron

6. EMOYHTIÖN SIIJOITUKSET 31.12.		2023			2022		
SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Kiinteistösijoytukset							
Kiinteistöt	385 819 406,95	385 819 406,95	646 121 290,04	385 691 427,48	385 691 427,48	785 025 557,30	
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	847 586 439,19	851 791 137,35	1 523 871 590,49	876 728 858,36	880 933 556,52	1 901 894 989,70	
Kiinteistöosakkeet omistusyhteyserityksissä	605 805 017,37	605 805 017,37	929 426 602,94	824 016 891,53	824 016 891,53	1 294 370 119,36	
Muut kiinteistöosakkeet	357 117 206,13	357 117 206,13	363 882 390,30	367 029 682,66	367 029 682,66	380 994 698,17	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	795 300 099,12	795 300 099,12	795 300 099,12	789 182 333,97	789 182 333,97	789 182 333,97	
Lainasaamiset omistusyhteyserityksiltä	832 957 960,17	832 957 960,17	834 196 925,91	934 295 375,27	934 295 375,27	946 770 859,73	
Kiinnelainasaamiset omistusyhteyserityksiltä	68 000 000,00	68 000 000,00	68 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä							
Osakkeet ja osuudet	23 890 563,86	23 890 563,86	96 538 592,99	23 890 563,86	23 890 563,86	81 027 635,94	
Lainasaamiset	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	30 802 902,78	
Sijoitukset omistusyhteyserityksissä							
Osakkeet ja osuudet	99 375 955,97	99 375 955,97	553 069 142,01	99 517 888,70	99 517 888,70	501 631 174,73	
Lainasaamiset	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	
Muut sijoitukset							
Osakkeet ja osuudet	32 257 232 514,25	32 257 232 514,25	40 049 199 050,24	30 998 671 397,03	30 998 671 397,03	38 682 123 113,44	
Rahoitusmarkkinavälineet	9 629 041 379,09	9 629 041 379,09	9 777 177 699,43	7 123 410 645,18	7 123 410 645,18	7 170 859 936,86	
Kiinnelainasaamiset	671 682 141,85	671 682 141,85	673 689 868,31	835 228 692,80	835 228 692,80	846 310 122,86	
Muut lainasaamiset	742 881 138,35	742 881 138,35	743 843 416,42	1 020 167 780,31	1 020 167 780,31	1 022 394 866,35	
	47 358 442 725,08	47 362 647 423,24	57 096 069 570,98	44 369 584 439,93	44 373 789 138,09	54 494 338 311,19	
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:							
Korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerosta			-8 674 491,50			-24 593 339,98	
Kirjanpitoarvo sisältää							
Tuloutettuja arvonorotuksia			4 204 698,16			4 204 698,16	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			9 733 422 147,74			10 120 549 173,10	

7. EMOYHTIÖN SIIJOITUKSET 31.12.		2023		2022	
JOHDANNAISTEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Ei-suojaavien johdannaisten käypä arvo ja arvostusero					
Muut saamiset		723 812 123,99	1 078 747 372,48	1 049 803 745,36	1 775 864 682,28
Muut velat		-946 519 885,57	-442 913 394,15	-1 568 455 352,57	-608 538 456,05
Muut siirtosaamiset ja -velat		-96 651 829,10	173 071 079,35	-85 908 670,21	241 172 791,49
Kirjanpitoarvo ja käypä arvo yhteensä ¹⁾		-319 359 590,68	808 905 057,68	-604 560 277,42	1 408 499 017,72
Arvostusero yhteensä			1 128 264 648,36		2 013 059 295,14
1) Valuuttatermiinien käyvät arvot ovat korottomia					
LYHYEKSIMYYNTIEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Lyhyeksimyyntien käypä arvo ja arvostusero					
Muut velat					
Velat myydyistä osakelainoista		0,00	0,00	-6 655 278,19	-6 652 872,55
Arvostusero yhteensä			0,00		2 405,64

8. EMOYHTIÖN KIINTEISTÖSIJOITUKSET 31.12.**2023**

	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä
Kiinteistösijoitusten muutokset:			
Hankintameno 1.1.	3 020 645 535,77	789 182 333,97	1 050 453 762,40
Lisäykset	66 171 345,21	60 276 594,35	40 399 474,72
Vähennykset	-58 044 287,10	-54 158 829,20	-4 340 179,56
Hankintameno 31.12.	3 028 772 593,88	795 300 099,12	1 086 513 057,56
Kertyneet poistot 1.1.	-202 591 460,94		
Tilikauden poistot	-14 583 452,93		
Kertyneet poistot 31.12.	-217 174 913,87		
Arvonalentumiset 1.1.	-364 189 501,80		-66 158 387,13
Tilikauden arvonalentumiset	-277 275 887,80		-123 251 682,96
Arvonalentumisten palautukset	26 195 779,23		3 854 972,70
Arvonalentumiset 31.12.	-615 269 610,37		-185 555 097,39
Arvonkorotukset 1.1.	4 204 698,16		
Arvonkorotukset 31.12.	4 204 698,16		
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 200 532 767,80	795 300 099,12	900 957 960,17
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet			
Jäljellä oleva hankintameno	14 564 232,00		
Kirjanpitoarvo	14 564 232,00		
Käypä arvo	21 979 337,00		

**9. SIIJOITUKSET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ
JA OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ 31.12.**
2023

Muutokset otsikon mukaisissa taseryhmissä:	Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Osakkeet ja osuudet omistusyhteys- yrityksissä	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	23 893 988,86	30 802 902,78	140 568 131,70	10 950 000,00
Hankintameno 31.12.	23 893 988,86	30 802 902,78	140 568 131,70	10 950 000,00
Arvon alentumiset 1.1.	-3 425,00		-41 050 243,00	
Tilikauden arvonalentumiset			-141 932,73	
Arvon alentumiset 31.12.	-3 425,00		-41 192 175,73	
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 890 563,86	30 802 902,78	99 375 955,97	10 950 000,00

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

1/2

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista / äänistä, %
Kiinteistöosakkeet		
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt (134 kpl) lueteltu konsernin liitetiedossa numero 21		
Muut		
Metsämassi Oy	Helsinki	100,00 / 100,00
Metsärahasito II Ky	Helsinki	100,00 / 100,00
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Kiinteistöosakkeet		
Antilooppi GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Antilooppi Ky	Helsinki	50,00 / 00,00
Antilooppi Management Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Asunto Oy Eerikinkatu 43	Helsinki	24,32 / 24,32
Asunto Oy Espoon Jousi	Espoo	28,47 / 28,47
Asunto Oy Espoon Kaari	Espoo	26,15 / 26,15
Asunto Oy Espoon Sellonhuippu	Espoo	25,50 / 25,50
Asunto Oy Ruoholahdenkatu 24	Helsinki	20,41 / 20,41
BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00 / 49,00
Central Post I BV	Amsterdam	50,00 / 50,00
Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00 / 49,00
Eiilinaukion Kehitys Oy	Helsinki	20,00 / 20,00
EN Properties GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
EN Properties I KY	Helsinki	89,29 / 00,00
ET-Hoivakiinteistöt Oy	Helsinki	40,00 / 40,00
HL Covent Garden	Bryssel	95,02 / 47,60
Hypo Fund Management I Oy	Helsinki	43,00 / 43,00
Hypo Fund Management II Oy	Helsinki	49,00 / 49,00
ILMA Sarl	Senningerberg	49,50 / 49,50
Kauppakeskus REDI GP Oy	Helsinki	49,90 / 49,90
KSK Parking I Ky	Helsinki	49,90 / 00,00
KSK Redi Ky	Espoo	49,90 / 00,00
Redi Parkki GP Oy	Helsinki	49,90 / 49,90
Keilaniemen kiinteistökehitys GP Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
Keilaniemen kiinteistökehitys Strike Ky	Helsinki	33,33 / 00,00
Kiinteistö Oy Helsingin Satamakaari 24	Helsinki	49,00 / 49,00
Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50 / 25,50
Kiinteistö Oy Kluuvin Pysäköinti	Helsinki	38,61 / 38,61
Kiinteistö Oy Runoratsun Pysäköinti	Espoo	29,74 / 29,74
Kiinteistö Oy Selloparkki	Espoo	25,51 / 25,51
Kiinteistö Oy Tampereen Hiedanranta	Tampere	50,00 / 50,00
Kiinteistö Oy Uusi Espoon Perkkäantalo	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Vantaan Öljykuja 2	Helsinki	50,00 / 50,00
Lappeenrannan Villimiehen Vitonen Oy	Lappeenranta	50,00 / 50,00
Leppävaaran Hotelliikiinteistö Oy	Espoo	25,50 / 25,50
Mercada Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00 / 49,00
PH Buildings	Amsterdam	99,99 / 50,00
Porin Puuvilla Oy	Pori	50,00 / 50,00
PP Property Management Oy	Pori	49,00 / 49,00
Russia Invest B.V.	Amsterdam	40,31 / 40,31
SNI EURO Partnership I SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
SNI EURO Partnership II SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
Spektri Kiinteistöt GP Oy	Helsinki	31,86 / 31,86
Spektri Kiinteistöt Ky	Helsinki	31,84 / 00,00
Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 / 50,00
Tamina Homes, Inc.	Delaware	99,98 / 40,00
Tripla Mall GP Oy	Helsinki	38,75 / 38,75
Tripla Mall Ky	Helsinki	38,75 / 00,00
Wiggum Sarl	Munzbach	49,00 / 49,00
Myydyt		
Kiinteistö Oy Helsingin Ajomiehentie 1	Helsinki	

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023**1/2**

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista / äänistä, %
Muut		
Arek Oy	Helsinki	24,26 / 24,26
Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,16 / 28,16
Navidom Oy	Espoo	25,00 / 25,00
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö	Hämeenlinna	29,33 / 00,00
SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Esko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Lunni Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Suula Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Uikku Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Tornator Oyj	Imatra	23,13 / 23,13
Muut kiinteistöosakkeet ja -osuudet 1)		
	Kotipaikka	Osuus osuuksista %
Herbert Park ICAV	Dublin	49,50
Ilmarinen Australian Holding Trust	Sydney	99,00
SNI Property Unit Trust	St. Helier	49,90
Seleth 2 Master Unit Trust	St. Helier	98,00
Seleth Master Unit Trust	St. Helier	98,00
S-Pankki Toimitila C Erikoissijoitusrahasto	Helsinki	

1) Sijoituksista muihin kiinteistöosakkeisiin ja -osuuksiin eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 10 M€:n omistukset

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut			
Administer Oyj	8,72	3 012 500,00	3 012 500,00
Aktia Bank Abp	1,24	8 453 517,42	8 453 517,42
Alma Media Oyj	3,91	24 154 686,60	30 799 404,20
Anora Group Oyj	1,91	5 624 400,00	5 624 400,00
Aspo Oyj	2,79	5 233 851,48	5 233 851,48
Betolar Oyj	5,51	1 371 776,53	1 371 776,53
Bioretec Oy	6,91	2 700 000,00	3 199 500,00
Bittium Oyj	3,63	4 105 784,74	6 197 408,62
CapMan Oyj	5,46	7 723 354,53	19 728 800,00
Cargotec Oyj	2,47	54 537 333,61	84 071 644,55
Citycon Oyj	7,38	65 946 052,11	65 946 052,11
Detection Technology Oyj	2,97	2 180 274,15	5 991 383,75
Digia Oyj	9,91	6 257 786,66	14 354 852,40
Digital Workforce Services Oyj	4,96	1 668 420,00	1 668 420,00
Efecte Oyj	4,51	1 599 999,50	2 327 272,00
Elisa Oyj	2,64	184 463 859,80	184 463 859,80
Enento Group Oyj	2,62	10 929 419,02	12 202 612,76
Enersense International Oyj	3,45	2 452 618,43	2 452 618,43
eQ Oyj	1,71	10 839 150,00	10 839 150,00
Etteplan Oyj	1,18	4 086 860,70	4 086 860,70
Evli Oyj	0,65	986 388,87	3 282 219,75
Exel Composites Oyj	4,17	1 246 332,97	1 246 332,97
Finnair Oyj	1,36	11 042 460,00	11 042 460,00
Fiskars Oyj Abp	1,76	14 668 024,76	25 406 375,40
Fortum Oyj	2,23	262 030 248,47	262 030 248,47
F-Secure Oyj	3,59	10 836 354,91	12 798 272,52
Glaston Oyj Abp	7,31	4 498 626,46	4 498 626,46
Gofore Oyj	5,12	5 519 259,79	17 875 992,20
Harvia Oyj	2,10	3 254 945,57	10 631 872,00
Huhtamäki Oyj	3,50	122 768 311,47	138 271 580,60
Ilkka Oyj	2,38	1 904 979,44	1 931 545,35
Incap Oyj	4,73	2 391 644,90	10 798 350,40
Innofactor Oyj	4,95	1 239 287,50	2 196 000,00
Kamux Oyj	2,06	4 614 400,00	4 614 400,00
Kemira Oyj	2,38	42 825 449,37	61 975 000,00
Kempower Oyj	1,96	14 877 425,97	34 596 600,00
Kesko Oyj	3,65	168 346 031,67	262 884 881,28
Kojamo Oyj	8,31	18 408 715,99	244 399 986,60
KONE Oyj	1,33	310 220 016,78	318 066 044,16
Konecranes Abp	3,04	77 898 518,09	98 135 387,73
Koskisen Oyj	2,11	2 910 000,00	2 910 000,00
Kreate Group Oyj	4,73	3 068 500,00	3 068 500,00
Lamor Corporation Oyj	6,32	4 260 081,99	4 381 902,00
Lassila & Tikanoja Oyj	2,04	7 749 900,00	7 749 900,00
Lemonsoft Oyj	0,83	925 876,00	925 876,00
Mandatum Oyj	2,72	48 760 149,38	55 675 300,00
Marimekko Oyj	4,74	7 895 951,12	25 589 763,20
Merus Power Oyj	3,40	1 015 849,28	1 015 849,28
Metso Oyj	2,82	144 742 597,63	214 756 574,12
Metsä Board Oyj	2,75	62 624 292,71	70 678 621,09
Musti Group Oyj	2,82	19 109 594,19	24 664 186,80
Nanoform Finland Oyj	1,93	2 149 170,00	2 398 897,50
Neste Oyj	1,22	302 050 480,56	302 050 480,56
Netum Group Oyj	3,66	1 224 850,00	1 224 850,00
NoHo Partners Oyj	1,88	3 289 276,53	3 420 700,00
Nokia Oyj	1,35	232 032 536,40	232 032 536,40
Nokian Renkaat Oyj	1,89	21 625 736,43	21 625 736,43
Nordea Bank Abp	0,81	250 985 167,07	320 783 877,50
Norrhydro Group Oyj	5,46	1 238 095,04	1 238 095,04
Nurminen Logistics Oyj	14,92	3 560 263,44	14 453 185,80
Olvi Oyj	3,30	12 580 965,50	19 158 150,00
Oriola Oyj	3,25	6 507 025,16	6 507 025,16
Orion Oyj	3,68	153 936 625,15	203 526 273,09
Orthex Oyj	5,97	5 708 180,00	5 708 180,00
Outokumpu Oyj	3,22	65 888 977,28	65 888 977,28
Panostaja Oyj	6,94	1 665 599,40	1 665 599,40
Pihlajalinna Oyj	3,22	5 142 722,86	5 142 722,86
Ponsse Oyj	1,50	4 333 712,55	9 509 876,60
Puuhilo Oyj	2,14	11 750 775,00	16 162 740,00
Qt Group Oyj	5,94	83 393 259,91	97 717 513,00
Raisio Oyj	1,06	3 314 954,30	3 314 954,30
Rapala VMC Oyj	0,75	855 580,51	855 580,51
Relais Group Oyj	0,84	1 124 800,00	2 021 600,00
Remedy Entertainment Oyj	0,58	1 979 725,00	1 979 725,00

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Kotimaiset yhtiöt, noteeratut			
Revenio Group Oyj	2,62	8 708 603,50	18 964 363,20
Robit Oyj	2,85	909 715,31	909 715,31
Sampo Oyj	1,20	216 407 253,61	238 735 419,07
Sanoma Oyj	2,45	27 770 589,00	27 770 589,00
Scanfil Oyj	1,65	2 381 212,32	8 402 400,00
Siili Solutions Oyj	7,54	5 647 201,49	5 839 092,00
Sitowise Group Oyj	3,00	3 375 225,00	3 375 225,00
Solteq Oyj	8,51	1 254 982,68	1 254 982,68
Spinnova Oyj	1,11	1 360 650,00	1 360 650,00
SRV Yhtiöt Oyj	11,44	7 885 518,76	7 885 518,76
SSH Communications Security Oyj	2,56	1 380 118,68	1 380 118,68
Stockmann Oyj Abp	1,23	5 674 200,00	5 674 200,00
Stora Enso Oyj	2,47	237 793 307,85	242 771 969,02
Suominen Oyj	3,28	5 258 000,00	5 258 000,00
Talenom Oyj	3,53	560 926,18	9 888 574,38
Teleste Oyj	4,74	2 401 598,25	2 401 598,25
Terveystalo Oyj	4,03	39 624 891,30	39 624 891,30
Tietoevry Oyj	1,66	42 361 511,76	42 361 511,76
Tokmanni Group Oyj	2,59	13 231 758,89	22 218 560,00
Tulikivi Oyj	5,71	1 616 399,35	1 616 399,35
UPM-Kymmene Oyj	1,68	234 543 874,91	304 769 122,56
Vaisala Oyj	2,44	12 020 213,46	35 304 217,50
Valmet Oyj	3,11	119 255 538,82	149 369 666,98
Verkkokauppa.com Oyj	4,79	5 566 231,04	5 566 231,04
Viafin Service Oyj	3,15	800 002,00	1 434 289,30
Vincit Oyj	3,89	2 127 949,84	2 127 949,84
WithSecure Oyj	3,42	6 236 720,00	6 236 720,00
Wärtsilä Oyj Abp	2,54	170 655 145,40	197 095 373,34
YIT Oyj	1,66	6 945 427,46	6 945 427,46
Muut		1 274 005,59	1 625 657,94
Yhteensä		4 151 349 111,10	5 146 680 243,28
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat			
3Step IT Group Oy	7,14	4 152 016,80	16 530 859,10
Buffalo HoldCo Oy	16,00	3 208 333,00	11 563 558,00
Cinia Oy	11,24	3 179 783,17	3 179 783,17
DevCo HoldCo 2 Oy	11,16	5 999 999,94	34 055 116,00
Fennoa Oy	7,00	7 085 330,00	8 358 014,47
Fingrid Oyj	19,88	135 726 627,55	399 999 999,99
Fira Oy	12,86	7 030 428,35	7 344 971,20
Flow Technologies Oy	18,88	3 515 208,37	5 320 255,03
Futurice Oy	16,12	1 958 405,99	10 405 299,24
GRK Infra Oyj	8,47	9 499 899,00	19 880 502,92
Haltian Oy	9,17	4 999 313,20	4 999 313,20
Hintsa Performance Oy	5,44	918 977,17	918 977,17
HUB logistics Finland Oy	17,37	2 343 160,72	2 343 160,72
HVR Cardio Oy	1,31	567 033,66	567 033,66
Indoor Group Holding Oy	18,84	1 601 608,55	1 601 608,55
Lounea Oy	1,05	597 539,61	1 016 490,00
Megical Oy	9,47	819 995,39	1 527 448,80
Mehiläinen Konserni Oy	4,22	41 533 727,00	86 348 618,45
Nitor Group Oy	12,72	7 698 023,92	9 350 251,48
Osuuskunta KPY	13,73	12 115 578,15	13 965 117,57
PHP Holding Oy	1,76	1 426 941,48	1 427 200,00
Pohjolan Voima Oyj	1,84	5 848 000,00	5 848 000,00
Qvantel Oy	7,84	4 156 565,00	4 156 565,00
SAKA Finland Group Oy	11,12	15 000 000,00	30 005 408,73
Silmäasema Oy	3,59	8 128 005,10	11 878 805,43
Ursviken Group Oy	13,32	585 877,85	585 877,85
Varjo Technologies Oy	4,10	7 999 999,68	10 437 529,60
Muut		1 418 184,90	1 418 355,97
Yhteensä		299 114 563,55	705 034 121,30
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut			
3i Group plc			
3M Co			
ABB Ltd			
	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR
	Yhdistynyt kuningaskunta	0,03	3 201 674,90
	Yhdysvallat	0,01	6 905 287,15
	Sveitsi	0,03	14 226 514,79
			Käypä arvo, EUR
			8 353 949,72
			6 905 287,15
			22 067 948,16

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Abbott Laboratories	Yhdysvallat	0,01	17 584 511,31	17 584 511,31
AbbVie Inc	Yhdysvallat	0,01	25 766 334,17	26 930 389,14
Abrdn plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,08	3 200 333,70	3 200 333,70
Accelleron Industries AG	Sveitsi	0,05	1 332 236,50	1 332 236,50
Accenture plc	Irlanti	0,01	18 650 118,87	23 830 316,74
adidas AG	Saksa	0,02	6 446 300,00	6 446 300,00
Adobe Inc	Yhdysvallat	0,01	22 662 905,76	31 050 000,00
Advance Auto Parts Inc	Yhdysvallat	0,02	571 467,87	571 467,87
Advanced Micro Devices Inc	Yhdysvallat	0,01	15 800 277,14	27 349 411,76
Advantest Corporation	Japani	0,01	1 902 747,06	3 058 913,84
Aena SME SA	Espanja	0,02	4 147 991,83	5 743 500,00
Aeon Co Ltd	Japani	0,02	2 968 138,82	3 161 657,46
AerCap Holdings NV	Alankomaat	0,03	3 553 794,30	4 370 588,24
Affiliated Managers Group Inc	Yhdysvallat	0,06	2 694 896,60	2 976 236,74
Aflac Inc	Yhdysvallat	0,03	6 589 111,11	11 044 995,48
Agilent Technologies Inc	Yhdysvallat	0,01	5 032 036,20	5 032 036,20
Air Liquide SA	Ranska	0,05	25 629 337,25	45 615 080,00
Airbnb Inc	Yhdysvallat	0,01	7 658 372,36	9 242 307,69
Ajinomoto Co Inc	Japani	0,03	6 127 202,07	6 127 202,07
Aker BP ASA	Norja	0,02	3 002 401,79	3 575 285,80
Akzo Nobel NV	Alankomaat	0,03	4 064 828,99	4 427 323,86
Alcon Inc	Sveitsi	0,01	2 411 289,84	2 692 829,37
Alexandria Real Estate Equities Inc	Yhdysvallat	0,02	4 130 389,14	4 130 389,14
Alfa Laval AB	Ruotsi	0,04	5 862 181,40	6 341 699,71
Alimentation Couche-Tard Inc	Kanada	0,01	3 426 083,20	3 540 277,97
Allianz SE	Saksa	0,05	40 221 658,58	48 408 305,65
Alphabet Inc	Yhdysvallat	0,01	80 312 144,76	145 389 140,27
Alstom SA	Ranska	0,04	1 948 800,00	1 948 800,00
Amadeus IT Group SA	Espanja	0,06	13 765 001,54	17 187 900,00
Amazon.com Inc	Yhdysvallat	0,01	137 859 542,14	141 627 330,32
Ambarella Inc	Caymansaaret	0,14	3 050 135,75	3 050 135,75
American Express Co	Yhdysvallat	0,00	3 935 683,87	4 577 782,81
American Tower Corp	Yhdysvallat	0,01	9 570 526,20	9 570 526,20
American Water Works Co Inc	Yhdysvallat	0,02	4 753 401,06	4 777 918,55
Americold Realty Trust Inc	Yhdysvallat	0,02	1 369 217,78	1 506 651,58
AMETEK Inc	Yhdysvallat	0,01	2 882 193,31	3 282 877,83
Amgen Inc	Yhdysvallat	0,01	10 492 342,54	14 726 814,48
Amundi SA	Ranska	0,04	4 865 231,77	5 231 750,00
Analog Devices Inc	Yhdysvallat	0,01	4 917 722,11	5 390 769,23
Anglo American plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,01	3 083 845,58	3 083 845,58
Anheuser-Busch InBev SA/NV	Belgia	0,02	23 965 911,46	25 349 940,00
Ansys Inc	Yhdysvallat	0,03	6 601 477,93	8 209 502,26
Antofagasta plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,04	5 830 732,71	7 942 573,02
Aon plc	Irlanti	0,02	7 684 222,64	10 352 710,26
Apple Inc	Yhdysvallat	0,01	104 218 827,01	139 359 276,02
Arthur J Gallagher & Co	Yhdysvallat	0,01	4 339 168,65	5 086 425,34
Asahi Group Holdings Ltd	Japani	0,04	6 729 485,16	6 983 893,05
ASML Holding NV	Alankomaat	0,04	43 267 582,07	119 297 500,00
Aspen Technology Inc	Yhdysvallat	0,03	3 168 328,07	3 983 529,41
Assa Abloy AB	Ruotsi	0,06	14 504 168,38	17 986 359,73
Astellas Pharma Inc	Japani	0,01	2 660 704,92	2 660 704,92
AstraZeneca plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	83 270 304,01	105 774 662,40
Atlas Copco AB	Ruotsi	0,02	6 575 515,62	12 159 289,56
Atlassian Corporation Plc	Yhdysvallat	0,02	4 857 461,09	5 378 054,30
AT&T Inc	Yhdysvallat	0,01	8 498 823,53	8 498 823,53
Autodesk Inc	Yhdysvallat	0,02	7 712 036,20	7 712 036,20
Automatic Data Processing Inc	Yhdysvallat	0,01	5 586 823,53	5 586 823,53
AvalonBay Communities Inc	Yhdysvallat	0,01	2 023 286,61	2 456 339,37
AXA SA	Ranska	0,04	20 582 527,02	27 999 545,91
Baker Hughes Co	Yhdysvallat	0,02	5 940 801,81	6 743 203,62
Banco Santander SA	Espanja	0,04	18 268 194,71	23 932 875,60
Bandai Namco Holdings Inc	Japani	0,04	4 500 895,54	4 500 895,54
Bank of America Corp/The	Yhdysvallat	0,01	19 087 709,18	20 138 732,31
Bank of Ireland Group plc	Irlanti	0,07	6 492 220,00	6 492 220,00
Bank of Montreal	Kanada	0,01	2 929 951,91	3 919 683,16
Bank of New York Mellon Corp/The	Yhdysvallat	0,03	7 612 917,43	9 181 764,71
Barclays plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	15 183 007,92	15 183 007,92
Barratt Developments plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,04	2 403 195,89	2 589 494,28

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Bayer AG	Saksa	0,02	6 678 013,90	7 035 000,00
Beiersdorf AG	Saksa	0,03	8 847 586,08	10 824 000,00
Best Buy Co Inc	Yhdysvallat	0,02	2 906 191,40	2 906 191,40
Biogen Inc	Yhdysvallat	0,01	4 215 095,02	4 215 095,02
BioMarin Pharmaceutical Inc	Yhdysvallat	0,02	2 371 518,94	3 228 208,14
BlackRock Inc	Yhdysvallat	0,02	13 524 349,60	18 858 591,42
Blackstone Group Inc/The	Yhdysvallat	0,01	5 386 554,13	7 109 321,27
BNP Paribas SA	Ranska	0,05	32 552 253,00	34 412 804,58
Booking Holdings Inc	Yhdysvallat	0,01	5 384 501,50	8 013 144,80
Boston Properties Inc	Yhdysvallat	0,03	2 884 496,65	2 884 496,65
Boston Scientific Corp	Yhdysvallat	0,01	7 670 912,10	8 370 678,73
Brembo SpA	Italia	0,12	4 222 244,71	4 440 000,00
Bristol-Myers Squibb Co	Yhdysvallat	0,01	7 983 601,81	7 983 601,81
Broadcom Inc	Yhdysvallat	0,01	31 585 731,92	42 937 692,31
Brookfield Corp	Kanada	0,01	5 278 967,91	5 436 757,27
Brown-Forman Corp	Yhdysvallat	0,04	6 824 876,43	9 383 289,29
BT Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,01	1 774 207,47	1 774 207,47
Bunzl plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	5 524 956,56	6 031 175,77
Burberry Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,03	1 550 438,94	1 550 438,94
Burlington Stores Inc	Yhdysvallat	0,04	3 391 455,40	4 396 380,09
Cadence Design Systems Inc	Yhdysvallat	0,01	3 313 307,66	4 928 868,78
Caesars Entertainment Inc	Yhdysvallat	0,05	4 164 448,56	4 242 533,94
Canadian Imperial Bank of Commerce	Kanada	0,01	2 917 782,65	3 341 108,99
Capgemini SE	Ranska	0,05	14 251 500,20	16 987 500,00
Carlsberg A/S	Tanska	0,07	10 600 907,03	10 600 907,03
Caterpillar Inc	Yhdysvallat	0,00	3 644 202,94	6 423 312,22
Cellnex Telecom SA	Espanja	0,04	8 357 076,36	9 197 700,00
Central Japan Railway Co	Japani	0,01	3 429 284,21	3 429 284,21
Centrica plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,02	1 520 293,91	1 520 293,91
CH Robinson Worldwide Inc	Yhdysvallat	0,02	1 701 657,06	1 869 229,42
Charles Schwab Corp/The	Yhdysvallat	0,01	8 073 200,12	11 680 885,38
Check Point Software Technologies Ltd	Israel	0,02	2 324 985,10	3 618 723,26
Chevron Corp	Yhdysvallat	0,01	26 802 912,22	26 802 912,22
Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG	Sveitsi	0,03	7 913 506,00	8 870 194,38
Chr Hansen Holding A/S	Tanska	0,04	3 494 439,89	3 790 470,82
Chubb Ltd	Sveitsi	0,01	7 629 735,73	12 082 024,17
Chugai Pharmaceutical Co Ltd	Japani	0,01	8 116 781,42	8 387 257,72
Churchill Downs Inc	Yhdysvallat	0,04	3 239 861,38	3 663 257,92
Cie de Saint-Gobain SA	Ranska	0,05	14 245 941,84	18 126 080,00
Cie Financiere Richemont SA	Sveitsi	0,02	22 596 772,75	32 471 922,25
Cigna Group/The	Yhdysvallat	0,01	5 842 384,21	9 757 791,86
Cintas Corp	Yhdysvallat	0,02	5 078 881,40	12 355 348,09
Cisco Systems Inc	Yhdysvallat	0,01	20 811 561,07	21 716 742,08
Clorox Co/The	Yhdysvallat	0,03	3 997 024,87	4 063 072,40
CME Group Inc	Yhdysvallat	0,01	6 101 209,69	6 101 209,69
Coca-Cola Co/The	Yhdysvallat	0,01	24 074 552,04	24 074 552,04
Coca-Cola Europacific Partners plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,04	9 579 966,97	11 294 461,54
Cognizant Technology Solutions Corp	Yhdysvallat	0,01	3 892 098,17	4 386 891,76
Colgate-Palmolive Co	Yhdysvallat	0,02	10 868 573,73	10 892 497,74
Coloplast A/S	Tanska	0,04	7 891 124,89	9 583 987,44
Colruyt Group NV	Belgia	0,10	5 335 171,20	5 335 171,20
Comcast Corp	Yhdysvallat	0,01	16 079 346,20	18 600 085,97
Commonwealth Bank of Australia	Australia	0,00	2 937 923,49	3 580 613,08
Compass Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,07	21 322 899,91	28 181 458,19
Confluent Inc	Yhdysvallat	0,03	2 020 565,64	2 115 837,10
ConocoPhillips Co	Yhdysvallat	0,02	21 584 009,05	21 584 009,05
Consolidated Edison Inc	Yhdysvallat	0,02	5 474 063,35	5 474 063,35
Constellation Brands Inc	Yhdysvallat	0,01	3 383 426,88	3 393 167,42
Constellation Energy Corp	Yhdysvallat	0,01	3 754 968,33	3 754 968,33
Copart Inc	Yhdysvallat	0,01	4 015 878,84	4 345 701,36
Corteva Inc	Yhdysvallat	0,01	1 860 949,05	1 951 493,21
Covestro AG	Saksa	0,03	2 831 421,35	3 117 560,00
CRH plc	Irlanti	0,05	11 438 390,19	23 147 601,81
Croda International plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,13	9 475 975,05	10 189 023,65
CSX Corp	Yhdysvallat	0,01	4 098 116,50	6 400 615,38
CTS Eventim AG & Co KGaA	Saksa	0,09	5 445 439,81	5 652 000,00
Cummins Inc	Yhdysvallat	0,01	2 732 733,14	3 360 484,16
CVS Health Corp	Yhdysvallat	0,01	11 430 226,24	11 430 226,24
Daifuku Co Ltd	Japani	0,02	1 585 789,68	1 585 789,68

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Dai-ichi Life Holdings Inc	Japani	0,02	2 777 002,35	3 816 286,06
Daiichi Sankyo Co Ltd	Japani	0,04	17 708 290,16	17 708 290,16
Danaher Corp	Yhdysvallat	0,01	15 078 950,23	15 078 950,23
Darktrace plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,11	3 164 662,56	3 164 662,56
Dassault Systemes SE	Ranska	0,03	15 865 336,24	20 654 648,55
Datadog Inc	Yhdysvallat	0,02	4 414 421,56	6 589 683,26
Deckers Outdoor Corp	Yhdysvallat	0,03	3 182 624,12	5 141 692,31
Deere & Co	Yhdysvallat	0,01	9 145 438,10	12 846 701,60
Demant A/S	Tanska	0,12	5 335 330,30	10 433 668,40
Denso Corp	Japani	0,02	6 780 901,70	6 785 325,91
Deutsche Bank AG	Saksa	0,02	3 851 048,97	4 686 160,00
Deutsche Börse AG	Saksa	0,09	24 973 231,52	32 773 730,00
Deutsche Post AG	Saksa	0,03	11 576 678,68	14 680 665,00
Deutsche Telekom AG	Saksa	0,03	28 387 228,91	31 674 700,00
Diageo plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,04	27 309 544,91	27 309 544,91
Dick's Sporting Goods Inc	Yhdysvallat	0,04	1 448 719,67	4 383 805,21
Digital Realty Trust Inc	Yhdysvallat	0,01	2 682 266,04	3 228 923,08
DNB Bank ASA	Norja	0,04	12 198 288,84	13 088 989,12
Dollar Tree Inc	Yhdysvallat	0,01	1 776 496,19	2 917 797,25
Dover Corp	Yhdysvallat	0,01	1 613 888,72	2 086 832,58
Dr. Ing. h.c. F. Porsche AG	Saksa	0,00	3 200 000,00	3 200 000,00
DSM-Firmenich AG	Sveitsi	0,04	9 875 247,72	10 580 000,00
DSV A/S	Tanska	0,07	21 689 512,75	24 113 540,77
Duke Energy Corp	Yhdysvallat	0,01	9 793 837,10	9 793 837,10
DuPont de Nemours Inc	Yhdysvallat	0,01	2 271 523,59	2 437 330,32
East Japan Railway Co	Japani	0,02	3 631 868,48	3 631 868,48
easyJet plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,03	1 380 330,36	1 380 330,36
Eaton Corp plc	Irlanti	0,01	1 834 260,05	5 341 000,00
Ecolab Inc	Yhdysvallat	0,02	4 905 752,03	8 795 167,42
Edenred SE	Ranska	0,04	5 120 053,11	5 412 000,00
Edison International	Yhdysvallat	0,01	1 903 292,75	1 940 361,99
EDP - Energias de Portugal SA	Portugali	0,07	12 153 506,95	12 685 661,34
EDP Renovaveis SA	Espanja	0,03	5 877 804,22	5 880 100,00
Edwards Lifesciences Corp	Yhdysvallat	0,01	5 107 004,52	5 107 004,52
Eiffage SA	Ranska	0,02	2 238 919,20	2 328 000,00
Eisai Co Ltd	Japani	0,01	1 530 685,09	1 530 685,09
Elastic NV	Alankomaat	0,04	3 663 594,20	4 077 466,06
Elevance Health Inc	Yhdysvallat	0,01	5 168 194,59	9 217 824,43
e.l.f. Beauty Inc	Yhdysvallat	0,03	2 152 288,84	2 350 914,03
Eli Lilly & Co	Yhdysvallat	0,01	15 312 215,35	45 547 656,11
Emerson Electric Co	Yhdysvallat	0,01	5 294 768,18	5 461 049,77
Endeavor Group Holdings Inc	Yhdysvallat	0,05	6 511 788,16	6 976 470,59
Enel SpA	Italia	0,04	24 407 537,90	28 299 650,00
Enphase Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	846 597,17	861 002,71
Entain plc	Mansaari	0,04	2 850 814,11	2 850 814,11
Epiroc AB	Ruotsi	0,02	4 555 654,28	4 856 887,28
Equinix Inc	Yhdysvallat	0,01	4 604 597,02	5 029 132,13
Equinor ASA	Norja	0,01	11 812 197,38	12 426 842,03
Equity Residential	Yhdysvallat	0,01	1 486 270,34	1 881 846,15
Essity AB	Ruotsi	0,05	8 297 179,16	8 297 179,16
Estee Lauder Companies Inc/The	Yhdysvallat	0,00	529 665,16	529 665,16
Evolent Health Inc	Yhdysvallat	0,09	2 798 808,42	2 928 470,59
Evolution AB	Ruotsi	0,02	4 665 366,73	5 424 477,29
Exelon Corp	Yhdysvallat	0,00	1 120 859,73	1 120 859,73
Expeditors International of Washington Inc	Yhdysvallat	0,02	1 779 445,04	3 807 182,30
Experian plc	Jersey	0,06	17 165 795,49	20 331 073,87
Extra Space Storage Inc	Yhdysvallat	0,01	1 971 113,03	2 278 986,43
Exxon Mobil Corp	Yhdysvallat	0,01	38 227 647,06	38 227 647,06
FANUC Corp	Japani	0,02	5 754 365,76	5 754 365,76
Fast Retailing Co Ltd	Japani	0,02	7 742 453,11	11 184 673,45
Fastenal Co	Yhdysvallat	0,01	2 404 837,38	4 370 068,33
FedEx Corp	Yhdysvallat	0,01	5 942 138,48	6 638 769,23
Ferrovial SE	Alankomaat	0,03	5 669 084,62	7 668 135,54
Fidelity National Information Services Inc	Yhdysvallat	0,01	3 532 941,18	3 532 941,18
First Solar Inc	Yhdysvallat	0,02	2 927 064,77	3 118 009,05
Fiserv Inc	Yhdysvallat	0,01	5 566 357,26	7 213 031,67
FleetCor Technologies Inc	Yhdysvallat	0,02	3 003 507,68	3 836 334,84
Flutter Entertainment plc	Irlanti	0,05	13 600 000,00	13 600 000,00
Fortinet Inc	Yhdysvallat	0,01	4 893 828,19	5 296 832,58

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Freeport-McMoRan Inc	Yhdysvallat	0,02	8 584 995,48	8 584 995,48
Fresenius SE & Co KGaA	Saksa	0,02	3 230 350,00	3 230 350,00
Fuchs SE	Saksa	0,06	3 192 029,13	3 309 623,28
Fujifilm Holdings Corp	Japani	0,02	4 779 484,78	5 404 592,85
Fujitsu Ltd	Japani	0,02	3 553 865,46	6 796 520,18
Geberit AG	Sveitsi	0,06	11 724 160,93	12 444 767,17
Getlink SE	Ranska	0,04	3 177 670,34	3 478 650,00
Gilead Sciences Inc	Yhdysvallat	0,01	7 991 031,67	7 991 031,67
Givaudan SA	Sveitsi	0,04	10 414 249,99	15 010 799,14
Gjensidige Forsikring ASA	Norja	0,04	2 953 326,44	3 295 666,34
Goldman Sachs Group Inc/The	Yhdysvallat	0,01	5 706 053,81	6 189 567,22
Grand City Properties SA	Luxemburg	0,08	1 366 200,00	1 366 200,00
GSK plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	32 265 677,60	32 265 677,60
H & M Hennes & Mauritz AB	Ruotsi	0,00	1 000 037,72	1 000 037,72
Haleon plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,04	14 306 538,98	14 306 538,98
Halliburton Co	Yhdysvallat	0,01	1 858 282,82	1 858 282,82
Hamamatsu Photonics KK	Japani	0,06	3 701 997,65	3 707 541,74
HCA Healthcare Inc	Yhdysvallat	0,01	1 523 702,33	3 552 303,17
Heidelberg Materials AG	Saksa	0,01	2 003 506,37	2 022 500,00
Heineken NV	Alankomaat	0,04	22 883 496,64	23 030 970,00
Hermes International SCA	Ranska	0,02	25 432 927,80	36 915 782,60
Hess Corp	Yhdysvallat	0,02	7 372 099,55	7 372 099,55
Hexagon AB	Ruotsi	0,02	6 038 831,70	6 246 958,36
Highwoods Properties Inc	Yhdysvallat	0,07	1 453 212,67	1 453 212,67
Hitachi Ltd	Japani	0,02	10 306 433,61	14 075 225,48
Holcim Ltd	Sveitsi	0,04	11 392 456,97	16 107 991,36
Home Depot Inc/The	Yhdysvallat	0,01	22 678 854,10	31 357 466,06
Host Hotels & Resorts Inc	Yhdysvallat	0,01	605 997,61	881 447,96
Hoya Corp	Japani	0,02	7 188 895,29	7 188 895,29
HSBC Holdings plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,04	48 671 122,77	56 858 016,47
HubSpot Inc	Yhdysvallat	0,02	3 147 536,02	5 250 316,74
HUGO BOSS AG	Saksa	0,04	1 621 651,19	1 912 800,72
Iberdrola SA	Espanja	0,04	15 310 512,90	26 410 750,00
Idexx Laboratories Inc	Yhdysvallat	0,01	1 917 847,98	2 260 384,62
IGM Financial Inc	Kanada	0,09	5 189 549,77	5 189 549,77
Illinois Tool Works Inc	Yhdysvallat	0,01	5 315 399,65	5 688 977,38
Illumina Inc	Yhdysvallat	0,01	1 133 918,55	1 133 918,55
IMI plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	1 790 627,96	2 654 094,84
Industria de Diseno Textil SA	Espanja	0,02	15 758 911,28	22 128 983,46
Informa plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	6 449 378,31	7 603 590,13
Intact Financial Corp	Kanada	0,02	5 070 772,73	5 408 646,36
Intercontinental Exchange Inc	Yhdysvallat	0,02	11 197 091,02	13 829 846,15
InterContinental Hotels Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	5 926 675,72	8 158 333,81
International Business Machines Corp	Yhdysvallat	0,01	8 664 070,74	10 102 730,41
International Flavors & Fragrances Inc	Yhdysvallat	0,02	3 004 316,74	3 004 316,74
Intesa Sanpaolo SpA	Italia	0,04	16 559 663,39	19 150 851,61
Intuit Inc	Yhdysvallat	0,01	17 470 064,00	22 632 760,18
Intuitive Surgical Inc	Yhdysvallat	0,00	4 135 103,34	5 190 153,85
Investec plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,03	815 157,29	1 621 386,05
Investor AB	Ruotsi	0,03	16 676 982,55	19 969 520,23
Invitation Homes Inc	Yhdysvallat	0,01	2 097 230,77	2 097 230,77
IQVIA Holdings Inc	Yhdysvallat	0,01	2 065 918,99	2 094 027,15
JD Sports Fashion plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	3 892 272,58	4 773 891,03
Johnson & Johnson	Yhdysvallat	0,01	28 596 275,03	34 128 184,62
Johnson Controls International plc	Irlanti	0,01	3 337 846,15	3 337 846,15
JPMorgan Chase & Co	Yhdysvallat	0,01	43 618 707,76	51 668 071,10
Kambi Group plc	Malta	0,40	1 881 308,58	1 881 308,58
Kansai Electric Power Co Inc/The	Japani	0,02	2 616 566,10	2 628 094,42
Kao Corp	Japani	0,02	3 428 405,09	3 428 405,09
KBC Group NV	Belgia	0,05	11 656 059,22	12 367 338,12
KDDI Corp	Japani	0,02	12 449 010,04	13 887 046,63
Keio Corp	Japani	0,02	851 659,95	851 659,95
Kering SA	Ranska	0,02	10 374 000,00	10 374 000,00
Kerry Group plc	Irlanti	0,01	1 761 786,12	1 848 510,00
Keurig Dr Pepper Inc	Yhdysvallat	0,02	6 965 538,46	6 965 538,46
Keywords Studios Plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,25	3 580 205,99	3 824 866,23
Kimberly-Clark Corp	Yhdysvallat	0,00	1 594 212,67	1 594 212,67
Kingspan Group plc	Irlanti	0,05	5 447 314,00	6 664 000,00

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Kirin Holdings Co Ltd	Japani	0,01	1 716 369,22	1 716 369,22
Komatsu Ltd	Japani	0,02	5 155 248,51	5 155 248,51
Konami Group Corp	Japani	0,03	2 355 305,84	2 361 031,15
Koninklijke KPN NV	Alankomaat	0,05	5 355 703,35	5 733 440,00
Kubota Corp	Japani	0,02	3 138 002,94	3 138 002,94
Kuehne + Nagel International AG	Sveitsi	0,03	7 287 739,05	12 098 661,45
Land Securities Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,01	646 691,81	646 691,81
Las Vegas Sands Corp	Yhdysvallat	0,01	2 226 244,34	2 226 244,34
LEG Immobilien SE	Saksa	0,08	2 748 272,36	4 590 120,00
Legal & General Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,02	3 595 166,30	3 849 730,96
Legrand SA	Ranska	0,04	8 237 519,12	9 880 500,00
Linde plc	Irlanti	0,02	14 911 924,51	31 697 289,77
Link REIT	Hongkong	0,03	4 054 962,12	4 054 962,12
Live Nation Entertainment Inc	Yhdysvallat	0,04	6 367 332,08	7 200 769,23
Lloyds Banking Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,07	21 257 960,94	22 701 772,84
London Stock Exchange Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	21 146 571,03	27 507 513,17
Lonza Group AG	Sveitsi	0,06	17 646 803,46	17 646 803,46
L'Oreal SA	Ranska	0,02	30 575 365,86	48 214 200,00
Lululemon Athletica Inc	Yhdysvallat	0,01	3 384 128,03	4 626 787,33
LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton SE	Ranska	0,03	92 408 400,00	92 408 400,00
LY Corp	Japani	0,01	2 390 491,69	2 391 575,51
Macquarie Group Ltd	Australia	0,01	2 722 725,78	4 647 297,55
Manulife Financial Corp	Kanada	0,01	3 389 941,98	5 290 226,74
Marsh & McLennan Companies Inc	Yhdysvallat	0,02	12 330 599,00	13 372 235,29
Mastercard Inc	Yhdysvallat	0,01	26 009 406,29	39 766 717,65
Match Group Inc	Yhdysvallat	0,04	3 303 167,42	3 303 167,42
McCormick & Co Inc	Yhdysvallat	0,01	1 454 660,63	1 454 660,63
McDonald's Corp	Yhdysvallat	0,02	26 481 462,57	32 025 423,97
McKesson Corp	Yhdysvallat	0,04	9 669 518,78	20 058 932,22
Medical Properties Trust Inc	Yhdysvallat	0,03	750 496,83	750 496,83
Mercado Libre Inc	Yhdysvallat	0,01	5 051 668,70	7 102 217,19
Mercedes-Benz Group AG	Saksa	0,03	17 875 787,40	18 726 000,00
Merck & Co Inc	Yhdysvallat	0,01	16 089 521,59	25 849 085,97
Merck KGaA	Saksa	0,02	12 951 000,00	12 951 000,00
Merlin Properties Socimi SA	Espanja	0,02	640 980,99	804 800,00
Meta Platforms Inc	Yhdysvallat	0,01	34 085 701,23	69 668 891,40
Microsoft Corp	Yhdysvallat	0,01	71 137 187,76	144 580 769,23
Mitsubishi Electric Corp	Japani	0,02	3 741 230,34	5 099 469,07
Mitsubishi Estate Co Ltd	Japani	0,04	7 393 254,65	7 393 254,65
Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	Japani	0,02	18 066 320,47	22 993 411,37
Mitsui Fudosan Co Ltd	Japani	0,03	5 374 365,30	5 629 149,88
Mizuho Financial Group Inc	Japani	0,01	5 002 958,49	5 002 958,49
Moncler SpA	Italia	0,02	2 436 412,16	2 785 000,00
monday.com Ltd	Israel	0,07	3 673 115,02	5 940 497,74
Mondelez International Inc	Yhdysvallat	0,02	13 263 089,56	13 371 692,31
Mondi plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,09	7 372 654,05	7 372 654,05
Monster Beverage Corp	Yhdysvallat	0,01	7 822 686,17	8 056 371,04
Morgan Stanley	Yhdysvallat	0,01	14 254 967,30	15 909 414,19
Mowi ASA	Norja	0,03	2 266 180,33	2 266 180,33
MTU Aero Engines AG	Saksa	0,08	8 094 907,95	8 493 375,00
Murata Manufacturing Co Ltd	Japani	0,02	8 069 982,24	9 071 275,51
National Australia Bank Ltd	Australia	0,00	2 629 670,66	2 629 670,66
National Bank of Canada	Kanada	0,02	2 689 166,52	5 356 616,86
National Grid plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	23 121 038,89	23 983 200,05
NatWest Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,01	2 901 961,91	2 901 961,91
NEC Corp	Japani	0,03	3 995 650,17	3 996 353,87
Nestlé SA	Sveitsi	0,04	111 761 515,45	113 504 319,65
NetEase Inc	Caymansaaret	0,01	2 132 774,18	4 276 891,63
Netflix Inc	Yhdysvallat	0,01	12 060 955,39	17 623 891,40
Newmont Corp	Yhdysvallat	0,01	5 019 844,02	5 415 645,91
NextEra Energy Inc	Yhdysvallat	0,01	14 179 493,21	14 179 493,21
Nibe Industrier AB	Ruotsi	0,04	5 033 615,72	5 033 615,72
NIKE Inc	Yhdysvallat	0,01	16 642 254,01	16 642 254,01
Ninety One plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,07	1 366 365,01	1 366 365,01
Nippon Shinyaku Co Ltd	Japani	0,06	1 277 298,02	1 277 298,02
Nippon Telegraph & Telephone Corp	Japani	0,01	10 693 580,89	10 693 580,89
Nissan Motor Co Ltd	Japani	0,01	1 769 334,10	1 769 334,10
Nissin Foods Holdings Co Ltd	Japani	0,02	1 635 207,57	1 635 207,57
NN Group NV	Alankomaat	0,02	2 181 033,50	2 181 033,50
Nomura Research Institute Ltd	Japani	0,02	2 291 706,58	2 617 539,82

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Nordstrom Inc	Yhdysvallat	0,02	609 804,96	609 804,96
Norfolk Southern Corp	Yhdysvallat	0,01	4 867 671,15	5 992 760,18
Norsk Hydro ASA	Norja	0,03	2 917 792,76	3 396 619,37
Northland Power Inc	Kanada	0,06	2 066 959,84	2 298 593,09
Novartis AG	Sveitsi	0,04	77 178 185,01	87 959 915,53
Novo Nordisk A/S	Tanska	0,04	52 130 361,02	167 027 769,81
Novozymes A/S	Tanska	0,09	10 124 780,94	11 875 943,18
NTT DATA Group Corp	Japani	0,03	4 466 513,15	4 466 513,15
Nucor Corp	Yhdysvallat	0,01	1 956 833,77	2 047 882,35
NVIDIA Corp	Yhdysvallat	0,01	42 303 209,32	125 472 941,18
Odakyu Electric Railway Co Ltd	Japani	0,03	1 261 741,19	1 261 741,19
Okta Inc	Yhdysvallat	0,05	6 693 030,18	7 372 669,68
Old Dominion Freight Line Inc	Yhdysvallat	0,01	2 660 869,85	3 665 791,86
Omega Healthcare Investors Inc	Yhdysvallat	0,01	693 438,91	693 438,91
ONEOK Inc	Yhdysvallat	0,02	8 217 779,23	8 608 235,29
Oracle Corp	Yhdysvallat	0,01	16 764 933,27	21 218 498,46
Oracle Corp Japan	Japani	0,03	2 353 315,18	3 045 573,34
Orange SA	Ranska	0,03	9 489 984,00	9 489 984,00
Oriental Land Co Ltd	Japani	0,01	3 351 883,84	3 351 883,84
ORIX Corp	Japani	0,02	2 903 663,64	3 983 560,42
Orsted A/S	Tanska	0,03	5 271 907,58	5 271 907,58
Otsuka Holdings Co Ltd	Japani	0,03	5 328 318,30	5 328 318,30
PACCAR Inc	Yhdysvallat	0,01	3 247 980,87	4 639 004,52
Palo Alto Networks Inc	Yhdysvallat	0,01	6 331 655,51	8 001 447,96
Pan Pacific International Holdings Corp	Japani	0,02	1 200 776,78	2 146 101,20
Panasonic Holdings Corp	Japani	0,02	4 455 318,88	4 455 318,88
Partners Group Holding AG	Sveitsi	0,06	13 507 858,60	19 976 743,41
Paycom Software Inc	Yhdysvallat	0,05	5 609 321,27	5 609 321,27
Paylocity Holding Corp	Yhdysvallat	0,06	5 221 493,21	5 221 493,21
PayPal Holdings Inc	Yhdysvallat	0,01	4 404 685,97	4 404 685,97
PepsiCo Inc	Yhdysvallat	0,01	18 597 864,25	18 597 864,25
Pernod Ricard SA	Ranska	0,04	17 487 150,00	17 487 150,00
Pfizer Inc	Yhdysvallat	0,01	14 324 886,88	14 324 886,88
Pioneer Natural Resources Co	Yhdysvallat	0,02	10 181 447,96	10 181 447,96
Polaris Inc	Yhdysvallat	0,04	1 619 060,25	1 823 508,27
PPG Industries Inc	Yhdysvallat	0,01	2 236 125,57	2 774 271,49
Procter & Gamble Co/The	Yhdysvallat	0,01	29 776 217,19	29 776 217,19
Progressive Corp/The	Yhdysvallat	0,03	15 396 800,50	23 620 573,08
Prologis Inc	Yhdysvallat	0,01	9 928 330,06	10 254 615,38
Prosus NV	Alankomaat	0,03	18 214 875,00	18 214 875,00
Prudential Financial Inc	Yhdysvallat	0,01	4 493 752,45	5 048 735,38
Prudential plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,01	1 606 408,49	1 606 408,49
Prysmian SpA	Italia	0,04	3 628 328,17	4 940 400,00
Public Service Enterprise Group Inc	Yhdysvallat	0,02	6 489 184,62	6 489 184,62
Public Storage	Yhdysvallat	0,01	3 037 189,16	3 037 592,76
Puma SE	Saksa	0,10	7 551 000,00	7 551 000,00
Qiagen NV	Alankomaat	0,05	4 717 200,00	4 717 200,00
Qualcomm Technologies Inc	Yhdysvallat	0,01	13 770 553,29	15 051 990,95
Ready Capital Corp	Yhdysvallat	0,20	3 159 526,52	3 159 526,52
Realty Income Corp	Yhdysvallat	0,01	2 806 533,94	2 806 533,94
Reckitt Benckiser Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	20 743 684,94	20 743 684,94
Recruit Holdings Co Ltd	Japani	0,02	10 809 748,57	14 448 410,41
Regency Centers Corp	Yhdysvallat	0,01	1 573 978,62	1 667 420,81
Regeneron Pharmaceuticals Inc	Yhdysvallat	0,01	5 333 551,66	6 355 113,12
RELX plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	28 529 298,64	38 004 724,41
Remy Cointreau SA	Ranska	0,02	1 298 935,00	1 298 935,00
Renesas Electronics Corp	Japani	0,02	2 919 030,94	4 877 182,88
Rentokil Initial plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	7 606 429,77	7 606 429,77
Republic Services Inc	Yhdysvallat	0,02	7 061 791,70	8 580 248,87
Rexford Industrial Realty Inc	Yhdysvallat	0,03	3 551 945,70	3 551 945,70
RingCentral Inc	Yhdysvallat	0,11	3 071 493,21	3 071 493,21
Rio Tinto plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,00	2 634 765,56	4 033 369,77
RLJ Lodging Trust	Yhdysvallat	0,06	900 289,65	1 060 633,48
Robert Half Inc	Yhdysvallat	0,03	1 735 061,96	2 857 439,78
Roche Holding AG	Sveitsi	0,04	79 775 804,73	91 598 266,04
Rockwell Automation Inc	Yhdysvallat	0,01	1 879 023,23	3 370 533,94
Rohm Co Ltd	Japani	0,07	4 863 264,56	5 177 509,12
Ross Stores Inc	Yhdysvallat	0,01	2 152 268,66	3 343 652,69
Royal Bank of Canada	Kanada	0,01	9 157 313,86	9 654 572,26

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
RTL Group SA	Luxemburg	0,02	823 011,70	823 011,70
Sabra Health Care REIT Inc	Yhdysvallat	0,03	903 348,42	903 348,42
Safehold Inc	Yhdysvallat	0,06	846 334,84	846 334,84
Sage Group plc/The	Yhdistynyt kuningaskunta	0,07	6 305 478,43	9 811 250,10
Salesforce Inc	Yhdysvallat	0,01	16 528 868,33	21 434 660,63
Sanofi SA	Ranska	0,04	49 466 094,00	49 466 094,00
SAP SE	Saksa	0,04	48 569 592,35	67 091 620,40
Sartorius AG	Saksa	0,02	5 302 400,00	5 302 400,00
Sartorius Stedim Biotech SA	Ranska	0,02	3 143 284,66	3 588 000,00
Schindler Holding AG	Sveitsi	0,01	1 718 123,17	2 163 449,68
Schlumberger NV	Curaçao	0,01	7 339 393,18	9 101 953,98
Schneider Electric SE	Ranska	0,04	24 314 491,87	44 449 044,48
Secom Co Ltd	Japani	0,02	2 574 294,08	3 101 132,22
Segro plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	7 213 712,85	7 401 779,14
Sekisui Chemical Co Ltd	Japani	0,02	1 298 751,69	1 298 854,99
Sekisui House Ltd	Japani	0,04	4 412 033,44	5 007 036,40
Sempra	Yhdysvallat	0,02	7 030 315,36	7 070 063,35
ServiceNow Inc	Yhdysvallat	0,01	10 413 027,67	14 396 742,08
SG Holdings Co Ltd	Japani	0,01	1 226 923,82	1 226 923,82
SGS SA	Sveitsi	0,05	6 737 553,64	6 866 423,33
Shaftesbury Capital plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,16	4 763 822,56	4 763 822,56
Sherwin-Williams Co/The	Yhdysvallat	0,01	3 161 687,21	4 574 264,25
Shimano Inc	Japani	0,01	1 396 085,20	1 396 085,20
Shin-Etsu Chemical Co Ltd	Japani	0,03	11 743 331,94	20 572 155,06
Shiseido Co Ltd	Japani	0,01	1 262 665,52	1 262 665,52
Siemens AG	Saksa	0,04	37 312 868,49	48 166 400,00
Siemens Energy AG	Saksa	0,04	3 585 000,00	3 585 000,00
Siemens Healthineers AG	Saksa	0,02	9 535 918,29	9 918 880,00
Sika AG	Sveitsi	0,08	16 009 989,87	36 869 926,57
Simon Property Group Inc	Yhdysvallat	0,01	2 664 914,16	3 885 215,38
Smith & Nephew plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,03	3 036 246,48	3 036 246,48
Smurfit Kappa Group plc	Irlanti	0,08	6 851 551,16	7 315 049,10
Snam SpA	Italia	0,02	2 815 912,33	3 039 235,54
Snowflake Inc	Yhdysvallat	0,01	6 567 397,09	8 101 628,96
Societe Generale SA	Ranska	0,04	7 034 773,62	7 327 625,00
Sodexo SA	Ranska	0,03	4 374 851,79	4 981 000,00
SoftBank Corp	Japani	0,02	10 184 541,81	10 354 106,70
SoftBank Group Corp	Japani	0,02	13 003 467,44	13 015 544,04
Solvay SA	Belgia	0,04	738 255,19	1 289 445,00
Sonova Holding AG	Sveitsi	0,03	4 614 943,32	5 769 978,40
Sony Group Corp	Japani	0,03	20 740 943,98	36 334 196,89
Southern Co/The	Yhdysvallat	0,02	11 201 760,18	11 201 760,18
S&P Global Inc	Yhdysvallat	0,01	5 267 487,10	6 763 953,63
Spirax-Sarco Engineering plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,06	5 551 010,99	5 551 010,99
Sprout Social Inc	Yhdysvallat	0,18	5 561 990,95	5 561 990,95
SSAB AB	Ruotsi	0,37	14 195 817,69	26 224 152,57
SSE plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,08	17 264 776,97	18 895 320,82
St. James's Place plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,09	3 923 824,87	3 923 824,87
Standard Chartered plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,02	3 040 625,69	3 066 336,80
Stanley Black & Decker Inc	Yhdysvallat	0,02	1 981 192,20	2 485 538,46
Starbucks Corp	Yhdysvallat	0,01	10 412 591,35	10 860 859,73
State Street Corp	Yhdysvallat	0,02	4 275 524,08	4 738 729,41
STMicroelectronics NV	Alankomaat	0,04	11 599 509,01	14 475 200,00
Straumann Holding AG	Sveitsi	0,04	8 770 477,17	10 235 421,17
Sumitomo Chemical Co Ltd	Japani	0,06	2 328 433,44	2 328 433,44
Sumitomo Mitsui Financial Group Inc	Japani	0,01	8 201 751,90	8 714 176,42
Sumitomo Mitsui Trust Holdings Inc	Japani	0,04	4 288 991,87	5 234 164,27
Sun Communities Inc	Yhdysvallat	0,01	2 230 002,71	2 236 407,24
Svenska Handelsbanken AB	Ruotsi	0,01	2 117 400,09	2 219 659,15
Swedbank AB	Ruotsi	0,02	4 420 409,72	5 040 989,82
Swiss Re AG	Sveitsi	0,01	3 676 198,70	3 676 198,70
Swisscom AG	Sveitsi	0,03	8 081 344,24	8 929 861,77
Syensqo SA	Belgia	0,04	3 283 142,14	4 383 090,00
Symrise AG	Saksa	0,07	9 812 570,00	9 812 570,00
Synopsys Inc	Yhdysvallat	0,01	8 148 981,90	8 148 981,90
TAG Immobilien AG	Saksa	0,22	2 358 745,35	5 027 400,00
Takeda Pharmaceutical Co Ltd	Japani	0,02	8 113 738,65	8 113 738,65
Take-Two Interactive Software Inc	Yhdysvallat	0,02	4 033 191,22	4 369 954,75

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Target Corp	Yhdysvallat	0,01	7 113 556,56	7 113 556,56
TechnipFMC plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,02	1 583 766,46	1 583 766,46
Tele2 AB	Ruotsi	0,03	1 868 348,95	1 868 348,95
Telefonica SA	Espanja	0,03	5 900 110,00	5 900 110,00
Teleperformance SE	Ranska	0,08	6 640 662,45	6 640 662,45
Telia Company AB	Ruotsi	0,14	12 279 286,65	12 279 286,65
Terumo Corp	Japani	0,01	2 475 993,09	2 475 993,09
Tesla Inc	Yhdysvallat	0,01	41 355 899,67	63 525 429,86
Texas Instruments Inc	Yhdysvallat	0,01	9 667 396,18	12 354 354,97
Thermo Fisher Scientific Inc	Yhdysvallat	0,01	13 217 995,57	19 759 243,44
T-Mobile US Inc	Yhdysvallat	0,01	10 905 607,46	11 985 596,38
Tokio Marine Holdings Inc	Japani	0,03	10 818 111,60	12 068 828,76
Tokyo Gas Co Ltd	Japani	0,03	2 223 501,57	2 223 501,57
Tokyu Corp	Japani	0,03	1 922 055,91	1 922 055,91
Toray Industries Inc	Japani	0,06	4 916 522,74	4 916 522,74
Toronto-Dominion Bank/The	Kanada	0,00	3 711 551,65	3 711 551,65
TotalEnergies SE	Ranska	0,05	54 196 643,13	68 183 517,45
TOTO Ltd	Japani	0,02	1 020 469,52	1 020 469,52
Toyota Motor Corp	Japani	0,01	19 288 639,86	24 582 613,70
Tractor Supply Co	Yhdysvallat	0,02	1 924 884,81	4 496 948,66
Trane Technologies plc	Irlanti	0,01	2 671 027,23	6 623 619,91
Trimble Inc	Yhdysvallat	0,05	6 211 025,67	6 499 547,51
Tryg A/S	Tanska	0,06	6 226 776,49	7 505 832,56
Uber Technologies Inc	Yhdysvallat	0,01	7 783 656,33	11 143 891,40
UBS Group AG	Sveitsi	0,04	21 913 551,12	35 522 325,49
UCB SA	Belgia	0,01	1 954 210,68	2 208 640,00
UDR Inc	Yhdysvallat	0,02	2 373 806,57	2 562 877,83
Ulta Beauty Inc	Yhdysvallat	0,01	1 948 735,71	2 216 832,58
Unibail-Rodamco-Westfield SE	Ranska	0,01	669 000,00	669 000,00
Unicharm Corp	Japani	0,03	5 979 775,53	6 005 706,12
Unilever plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,05	49 580 839,49	49 580 839,49
Union Pacific Corp	Yhdysvallat	0,01	3 874 626,27	6 780 936,65
United Parcel Service Inc	Yhdysvallat	0,01	6 456 676,57	6 972 633,48
UnitedHealth Group Inc	Yhdysvallat	0,01	49 461 404,52	49 461 404,52
Unity Software Inc	Yhdysvallat	0,05	7 399 095,02	7 399 095,02
US Bancorp	Yhdysvallat	0,01	5 091 764,71	5 091 764,71
Valero Energy Corp	Yhdysvallat	0,01	3 282 122,92	5 284 363,37
Veeva Systems Inc	Yhdysvallat	0,03	9 408 705,88	9 408 705,88
Ventas Inc	Yhdysvallat	0,01	1 117 019,10	1 217 809,95
Verisk Analytics Inc	Yhdysvallat	0,01	2 481 309,43	3 242 443,44
Verizon Communications Inc	Yhdysvallat	0,01	16 986 081,45	16 986 081,45
Vertex Pharmaceuticals Inc	Yhdysvallat	0,01	3 671 933,95	7 180 235,29
Vestas Wind Systems A/S	Tanska	0,05	6 860 339,24	15 368 983,89
VF Corp	Yhdysvallat	0,05	2 975 791,86	2 975 791,86
Vici Properties Inc	Yhdysvallat	0,01	2 000 604,14	2 018 914,03
Vinci SA	Ranska	0,04	22 377 098,92	26 601 120,00
Visa Inc	Yhdysvallat	0,01	32 659 813,43	44 838 179,19
Vivendi SE	Ranska	0,05	4 175 339,39	4 836 000,00
Vodafone Group plc	Yhdistynyt kuningaskunta	0,03	6 704 735,06	6 704 735,06
Volvo AB	Ruotsi	0,03	11 070 336,87	15 295 151,41
Vonovia SE	Saksa	0,03	6 402 235,34	6 564 200,00
Walmart Inc	Yhdysvallat	0,01	20 105 259,62	20 828 452,49
Walt Disney Co/The	Yhdysvallat	0,01	18 384 841,63	18 384 841,63
Waste Connections Inc	Kanada	0,03	9 514 582,14	10 469 162,90
Waste Management Inc	Yhdysvallat	0,01	5 883 956,05	6 488 325,79
Wells Fargo & Co	Yhdysvallat	0,01	10 403 061,98	11 358 461,54
Welltower Inc	Yhdysvallat	0,00	1 937 074,11	2 080 846,15
West Japan Railway Co	Japani	0,03	2 405 577,94	2 405 577,94
Wolters Kluwer NV	Alankomaat	0,04	5 708 420,79	11 578 500,00
Workday Inc	Yhdysvallat	0,01	5 702 572,04	8 743 665,16
Worldline SA	Ranska	0,04	1 723 700,00	1 723 700,00
WW Grainger Inc	Yhdysvallat	0,02	1 741 827,19	5 658 548,07
Xcel Energy Inc	Yhdysvallat	0,00	1 120 361,99	1 120 361,99
Yum! Brands Inc	Yhdysvallat	0,01	2 934 870,18	2 955 203,62
Zimmer Biomet Holdings Inc	Yhdysvallat	0,01	2 533 122,17	2 533 122,17
Zoetis Inc	Yhdysvallat	0,02	9 741 436,26	12 416 914,03
ZoomInfo Technologies Inc	Yhdysvallat	0,05	3 346 606,33	3 346 606,33

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut				
Zscaler Inc	Yhdysvallat	0,03	4 164 092,50	8 020 271,49
Zurich Insurance Group AG	Sveitsi	0,05	34 453 138,03	37 953 625,27
Muut			4 021 689,20	4 947 081,32
Yhteensä			5 390 994 782,63	6 856 247 543,57
Ulkomaiset yhtiöt, noteeraamattomat				
Asker Healthcare Group AB	Ruotsi	7,40	10 664 243,49	61 269 091,96
Catalog Holdco Inc.	Yhdysvallat	1,43	18 154 409,01	26 063 348,42
Cidron Maas Ltd	Jersey	1,32	10 681 407,39	16 548 717,37
NS II DACH ONE S.à r.l.	Luxemburg	13,35	20 000 000,00	20 000 001,59
W50 Parent LLC	Yhdysvallat	3,18	3 700 843,30	22 533 181,90
Wake Luxco S.à r.l.	Luxemburg	9,21	3 740 741,65	5 616 688,00
Muut			3 839,80	3 839,80
Yhteensä			66 945 484,64	152 034 869,04
Kiinteistörahastot				
ARCH Capital Asian Partners II, L.P.	Caymansaaret		6 037 389,47	7 213 954,31
Asia Pacific Cities Fund FCP	Luxemburg		88 886 954,81	89 713 574,66
Avara Asuinkiinteistörahasto I Ky	Suomi		7 813 089,34	9 546 118,50
Avara Vuokrakodit I Ky	Suomi		1 055 788,93	1 325 362,46
Boston Capital Income and Value U.S. Ap Fund SCSp	Luxemburg		1 786 568,67	1 949 045,57
CapMan Hotels II FCP-RAIF	Luxemburg		73 563 200,00	81 562 609,49
CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF	Luxemburg		6 854 616,04	7 885 015,63
Curzon Capital Partners III LP	Yhdistynyt kuningaskunta		642 329,88	642 329,88
Deas Property Fund Finland I Ky	Suomi		8 915 738,00	8 915 738,00
ECE European Prime Shopping Centre SCS SICAF SIF A	Luxemburg		1 433 001,94	1 433 001,94
ECE Progressive Income Growth Fund SCA	Luxemburg		33 343 202,91	33 343 202,91
Goodman European Logistics Fund FCP-FIS	Luxemburg		20 831 788,16	20 831 788,16
ICECAPITAL Residential Property Fund II Ky	Suomi		93 484 642,27	100 039 037,51
J.P.Morgan Strategic Property Fund Asia	Luxemburg		77 827 601,81	77 827 601,81
Kauppaeskiintiöstöt FEA Ky	Suomi		36 156 970,73	36 156 970,73
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	Suomi		5 492 260,79	5 492 260,79
OP Toimitilakiinteistö Ky	Suomi		8 685 617,81	8 685 617,81
OP Tonttirahasto Ky	Suomi		12 829 981,59	13 865 617,70
Partners Group Real Estate Secondary 2009 (Euro) S.C.A.	Yhdistynyt kuningaskunta		8 650 129,83	8 650 129,83
Pradera European Retail Fund	Luxemburg		3 951 127,20	3 951 127,20
Real Estate Fund of Funds V Ky	Suomi		8 156 094,33	8 156 094,33
SPF - Sierra Portugal Fund	Luxemburg		11 616 005,04	11 616 005,04
Schroders Capital European Operating Hotels SCSp	Luxemburg		50 250 401,92	50 250 401,92
Suomen Osatontti II Ky	Suomi		19 112 283,62	24 888 608,21
Suomen Osatontti Ky	Suomi		32 208 397,41	40 285 071,77
Muut			2 153 501,02	3 452 548,32
Yhteensä			621 738 683,52	657 678 834,48
Korkorahastot				
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond+ D	Suomi		42 074 173,89	49 496 914,48
Aktia Emerging Markets Bond+ D	Suomi		82 319 413,59	83 823 120,73
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2	Caymansaaret		108 815 290,42	135 604 701,12
Aviva Investors Short Duration Global High Yield Bond M USD	Luxemburg		153 317 993,97	187 999 803,78
AXA IM US Short Duration High Yield € A	Luxemburg		382 408 310,08	395 610 793,16
AXA World Funds ACT US High Yield Bonds Low Carbon G	Luxemburg		180 325 520,79	185 971 495,52
AXA World Funds US Enhanced High Yield Bonds G	Luxemburg		68 505 884,35	82 676 518,87
Barings Capital European Loan Tranche B	Irlanti		290 388 178,99	358 251 486,89
BlackRock Institutional Euro Liquidity Fund	Irlanti		190 720 468,39	190 916 280,41
BSF Emerging Markets Flexi Dynamic Bond Fund	Luxemburg		41 854 842,97	49 109 314,13
Credit Suisse Nova Lux Global Senior Loan MB USD	Luxemburg		433 565 894,64	584 998 672,03
Deutsche Managed Euro Advisory Acc	Irlanti		48 878 747,99	49 020 358,80
Erikoissijoitusrahasto Aktia Vakaa Korko A	Suomi		10 000 694,98	10 273 067,49
Global Evolution Funds Frontier Markets I	Luxemburg		51 994 059,41	55 110 856,53
Goldman Sachs Euro Liquid Reserves Fund	Irlanti		130 631 744,21	131 195 410,60
GS High Yield Floating Rate Fund	Luxemburg		157 308 597,43	182 621 141,12
iShares Core € Corp Bond UCITS ETF	Irlanti		499 372 228,95	512 040 000,00
iShares € High Yield Corp Bond UCITS ETF	Irlanti		56 318 000,27	56 568 000,00
JPMorgan EUR Liquidity LVNAV Fund Institutional	Luxemburg		225 798 608,10	229 474 691,07
Morgan Stanley Euro Liquidity Fund	Luxemburg		196 729 088,68	198 460 480,95
OP-High Yield Fund A	Suomi		49 998 132,80	70 256 441,23
SKY Harbor US Short Duration Sustainable High Yield Fund	Luxemburg		246 810 686,07	291 680 285,23
SPDR Bloomberg Short Term High Yield Bond ETF	Yhdysvallat		303 993 858,30	303 993 858,30
T.Rowe Global High Yield Bond Fund	Luxemburg		53 717 626,41	96 961 931,38
Muut			328 683,26	328 684,10
Yhteensä			4 006 176 728,94	4 492 444 307,92

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Muut rahastot				
III Alpha One Convexity Fund Ltd.	Caymansaaret		140 597 853,29	140 597 853,29
Acer Tree Credit Opportunities Fund	Irlanti		15 000 000,00	16 001 325,00
Atlas Enhanced Fund, Ltd.	Caymansaaret		71 465 305,45	95 219 943,93
AXA IM Partner Capital Solutions VII	Ranska		65 101 306,11	65 101 306,11
AXA IM Partner Capital Solutions VIII	Ranska		96 828 381,61	96 828 381,61
Blackstone BSOF Parallel Europe Feeder Sub-Fund 2	Irlanti		137 232 578,28	137 232 578,28
Blackstone Corp Funding Eur Fund	Irlanti		3 805 384,57	3 805 384,57
Blue Diamond Global Strategies Feeder	Caymansaaret		55 140 011,17	84 552 375,97
Brevan Howard Fund Limited	Caymansaaret		87 131 782,85	166 236 178,59
Brevan Howard Global Volat Fund Ltd	Caymansaaret		25 000 000,00	32 781 000,00
Capula Tactical Macro Fund Limited	Caymansaaret		60 000 000,00	71 228 476,92
Citadel Kensington Global Strategies Fund Ltd.	Caymansaaret		18 530 173,88	185 901 615,82
CRC Bond Opportunity Trading Fund (Cayman) LP	Caymansaaret		67 667 369,40	83 250 371,55
CRC Capital Release Fund III, Ltd.	Caymansaaret		1 308 185,99	2 075 965,30
CRC CRF IV, Ltd	Caymansaaret		29 473 277,78	39 623 350,60
Credit Opportunities 2018-1	Yhdistynyt kuningaskunta		67 350 100,00	83 265 488,84
Credit Opportunity Fund XVII	Irlanti		70 963 346,13	70 963 346,13
Davidson Kempner Distressed Opportunities International	Caymansaaret		1 887 683,20	3 486 056,94
D.E. Shaw Composite International Fund	Caymansaaret		33 690 131,61	212 869 269,18
D.E. Shaw Lithic International Fund	Caymansaaret		113 847 039,66	113 847 039,66
East One Commodity Fund	Caymansaaret		25 540 751,71	31 997 985,52
EGMF Offshore Ltd	Caymansaaret		45 533 193,70	49 230 122,30
Elan Feeder Fund Ltd.	Caymansaaret		88 999 644,00	158 880 128,22
ExodusPoint Partners International Fund	Caymansaaret		82 146 768,89	107 512 698,07
GoldenTree Select Offshore Fund, Ltd	Caymansaaret		98 790 050,42	190 782 988,53
HBK Multi-Strategy Offshore Fund Ltd.	Caymansaaret		3 956 227,78	6 837 946,03
Holocene Advisors Offshore Fund Ltd.	Caymansaaret		76 030 718,55	100 943 039,22
John Street Systematic Fund Limited	Caymansaaret		82 506 994,57	82 506 994,57
JPMorgan Investment Funds Global Balanced Fund I (acc)	Luxemburg		193 706 414,23	193 706 414,23
Kirkoswald Global Macro Fund Limited	Caymansaaret		99 198 974,00	99 198 974,00
M&G Speciality Finance Fund 2 EUR SCSp	Irlanti		21 572 327,02	23 851 645,02
M&G SRT Fund II	Irlanti		12 250 000,00	12 250 000,00
Man Institutional Portfolio 1961 SP	Caymansaaret		67 966 018,10	67 966 018,10
Maniyar Macro Fund	Caymansaaret		47 406 035,76	47 406 035,76
Millennium Int Ltd	Caymansaaret		12 923 637,46	21 362 226,58
Mission Crest Macro Fund, Ltd.	Caymansaaret		41 500 054,30	41 500 054,30
MW Market Neutral TOPS Fund	Irlanti		34 000 000,00	92 920 810,12
MW Systematic Alpha Plus Fund	Irlanti		46 645 446,86	67 694 775,69
Napier Park Eton Fund Global Feeder Ltd	Caymansaaret		175 000 000,00	191 130 700,39
Nine Masts Fund One	Caymansaaret		107 556 998,21	141 047 898,98
Pacific Alliance Asia Opportunity Fund	Caymansaaret		76 910 287,43	82 154 085,37
Pallas Fund	Irlanti		100 000 000,00	106 641 900,00
Parallax Offshore Investors Fund Ltd.	Caymansaaret		41 736 227,05	52 694 570,14
Pharo Africa Fund, Ltd.	Caymansaaret		15 000 000,00	17 680 140,48
Pharo Gaia Fund, Ltd.	Caymansaaret		53 677 978,10	61 301 114,57
Pharo Macro Fund, Ltd.	Caymansaaret		37 822 807,72	44 438 340,37
PineBridge Global Dynamic Asset Allocation AIF	Luxemburg		421 970 802,28	421 970 802,28
Polymer Asia (Cayman) Fund Ltd.	Caymansaaret		34 467 938,62	37 597 644,09
Qube Torus Feeder 3 Ltd	Caymansaaret		104 886 471,94	114 993 599,26
QVT Roiv Hldgs Offshore Ltd.	Caymansaaret		833 590,64	3 013 380,24
RTW Offshore Fund One Ltd	Caymansaaret		30 576 343,95	32 901 947,05
Saana Fund Euro I	Caymansaaret		69 960 716,60	74 166 451,32
Saana Fund Euro II	Caymansaaret		5 000 000,00	5 399 192,81
Saba Capital Offshore Fund, Ltd.	Caymansaaret		52 838 019,60	53 477 854,39
St. Bernard Opportunity Fund I, Ltd.	Caymansaaret		82 654 019,39	101 209 830,71
Stratus Feeder LP	Caymansaaret		125 863 884,54	188 482 909,71
Svelland Global Trading Fund	Caymansaaret		45 248 868,63	45 248 868,63
Symmetry Adaptive Fund International Ltd	Caymansaaret		82 358 754,74	107 203 641,27
Tudor BVI Global Fund Ltd.	Caymansaaret		192 136 305,92	300 404 871,04
Twin Tree Capital Offshore Partners, L.P.	Caymansaaret		41 736 227,05	55 702 115,25
Verition Intl. Multi-Strategy Fund	Caymansaaret		110 622 536,32	165 842 406,33
Värde Investment Partners (Offshore)	Caymansaaret		25 348 049,11	33 518 422,05
Muut			1 339 938,52	3 906 927,73
Yhteensä			4 278 239 934,69	5 543 545 779,01
Osakerahastot				
Aberdeen Standard SICAV I Asia Pacific Equity Fund A	Luxemburg		10 596 169,77	30 790 806,34
American Century Emerging Markets Equity Fund	Irlanti		58 551 651,95	58 551 651,95
Amundi MSCI Europe Climate Action UCITS ETF Dist	Luxemburg		417 032 928,51	430 753 170,12
AXA World Funds Global Real Estate I Capitalisation EUR	Luxemburg		60 000 000,00	63 944 170,67
DWS Invest Global Real Estate Securities EUR IC100	Luxemburg		60 000 000,00	66 044 146,52
East Capital China A-Shares Fund	Luxemburg		13 819 539,47	19 365 555,33
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1 K	Suomi		33 236 633,28	65 857 753,70
eQ Kehittyvät Markkinat Pienyhtiö 1 K	Suomi		10 000 000,00	15 541 171,16

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Osakerahastot				
Evli Europe B	Suomi		20 610 764,98	37 436 647,88
Evli GEM B	Suomi		30 000 000,00	61 780 509,16
Fidelity Funds Sustainable Emerging Markets Equity Fund	Luxemburg		37 108 415,73	37 108 415,73
Fourton ESG Dynasty	Suomi		8 626 966,14	8 626 966,14
Fourton Hannibal	Suomi		3 216 309,71	9 378 071,63
Generation IM Asia Fund	Irlanti		14 268 342,38	19 122 755,77
Handelsbanken Latin Amerikka A1	Ruotsi		15 380 450,97	16 426 671,40
iShares Asia Property Yield UCITS ETF	Irlanti		7 288 780,00	7 288 780,00
iShares Climate Conscious & Transition MSCI USA ETF	Yhdysvallat		1 508 286 022,08	1 637 075 992,97
iShares MSCI Brazil ETF	Yhdysvallat		22 173 021,35	24 114 671,02
iShares MSCI Emerging Markets ETF	Yhdysvallat		14 822 241,70	15 043 851,58
iShares MSCI Japan Climate Action ETF	Japani		553 907 012,03	565 066 782,45
iShares MSCI South Africa ETF	Yhdysvallat		7 403 486,14	7 403 486,14
iShares MSCI South Korea ETF	Yhdysvallat		19 671 244,99	22 740 304,07
iShares MSCI Taiwan ETF	Yhdysvallat		15 105 383,19	22 871 203,11
iShares U.S. Real Estate ETF	Yhdysvallat		40 780 040,96	40 780 040,96
JPMorgan Emerging Markets Opportunities Fund	Luxemburg		67 378 392,86	91 396 945,83
JPMorgan Funds Emerging Markets Sustainable Equity Fund	Luxemburg		39 189 221,42	39 189 221,42
KJK Fund II SICAV-SIF Balkan A	Luxemburg		6 701 687,85	33 238 054,00
KJK Fund II SICAV-SIF Balkan Discovery A	Luxemburg		5 522 749,06	15 975 608,02
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	Luxemburg		2 597 805,00	2 597 805,00
KJK Fund Baltic States B1 C	Luxemburg		2 190 195,00	3 765 427,47
Lyxor MSCI Europe ESG Leaders UCITS ETF	Luxemburg		12 590 885,93	14 113 260,00
Mandatum SICAV-UCITS European Small & Mid Cap Equity	Luxemburg		8 615 036,48	8 615 036,48
Mandatum SICAV-UCITS Stamina Equity Fund FS I EUR cap.	Luxemburg		4 798 070,21	15 525 775,94
Ninety One Emerging Markets Equity I	Luxemburg		28 555 852,33	44 737 848,14
Ninety One GS Asian Equity	Luxemburg		67 024 598,76	106 452 741,63
Ninety One GSF Asia Pacific Equity Fund I	Luxemburg		11 959 452,69	23 007 640,84
Nordea 1 Asian Stars Equity Fund	Luxemburg		21 115 484,48	21 115 484,48
Nordea 1 Stable Emerging Markets Equity Fund	Luxemburg		50 452 076,62	66 915 956,09
OP Kehittyvä Aasia	Suomi		29 450 556,50	47 350 594,62
Osmosis Resource Efficient European Equities Fund Class A	Irlanti		10 681 372,18	23 305 904,37
PineBridge Asia ex Japan Small Cap Equity Fund	Irlanti		31 419 097,14	33 771 413,32
Prosperity Quest Fund - Class C	Caymansaaret		1 232 735,27	1 232 735,27
Sijoitusrahasto Aktia Arvo Rein A	Suomi		6 035 900,28	10 242 213,21
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake A	Suomi		48 292 768,38	59 540 263,37
SPDR S&P Biotech ETF Fund	Yhdysvallat		5 556 741,07	7 296 621,30
UB Asia REIT Plus	Suomi		5 000 000,00	7 760 946,54
UB European REIT Fund	Suomi		4 999 880,59	7 561 937,28
UBS Global Emerging Markets Opportunity Fund	Irlanti		57 430 942,40	62 077 943,97
Xtrackers MSCI USA Climate Action Equity ETF	Yhdysvallat		1 404 724 195,31	1 636 426 402,71
Yhteensä			4 915 401 103,14	5 666 327 357,10
Pääomarahastot *)				
17Capital Co-Invest (D) SCSp	Luxemburg		19 850 000,00	20 189 375,45
Access Capital Fund Infrastructure LP	Yhdistynyt kuningaskunta		4 637 856,58	5 734 978,66
Access Capital Private Debt Fund III SCA, SICAV-RAIF	Luxemburg		4 031 353,31	5 555 148,42
AlbaCore Partners II Feeder ICAV	Irlanti		67 500 000,00	74 571 097,50
Albacore Partners III Feeder Fund	Irlanti		64 423 115,00	64 423 115,00
Alps Co-Invest L.P.	Kanada		30 000 000,00	30 000 000,00
Amanda V East Ky	Suomi		1 494 520,49	1 494 520,49
Antin Infrastructure Partners III-B SCSp	Luxemburg		5 276 871,28	9 863 527,80
Antin Infrastructure Partners III FPCI	Ranska		34 662 264,91	74 499 432,66
Antin Infrastructure Partners IV-B SCSp	Luxemburg		79 978 300,00	95 626 774,20
Antin Infrastructure Partners V-B SCSp	Luxemburg		11 554 072,27	11 554 072,27
Antin Infrastructure Partners Mid Cap I-B SCSp	Luxemburg		14 141 999,99	14 549 572,43
Apax Europe VI - A, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		1 619 226,16	1 619 226,16
Apax Europe VII - B, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		603 753,46	603 753,46
Apax VIII - A, L.P.	Guernsey		17 378 409,30	17 378 409,30
Apax IX	Guernsey		82 931 611,56	130 897 679,99
Apax X	Guernsey		128 690 973,94	166 373 492,78
AP VIII Prime Security Services Holdings, L.P.	Yhdysvallat		5 003 931,24	5 003 931,24
Apollo Overseas Partners VII, L.P.	Caymansaaret		636 660,50	636 660,50
Apollo Overseas Partners (Delaware) VIII, L.P.	Yhdysvallat		27 542 873,48	28 609 803,31
Apollo Overseas Partners (Lux) IX, SCSp	Luxemburg		80 943 022,49	114 129 326,43
Arcmont Direct Lending Fund II SLP	Luxemburg		1 560 681,99	2 202 206,56
Arcmont Direct Lending Fund III (EUR) SLP	Luxemburg		123 048 811,34	125 480 380,52
Arcmont Senior Loan Fund I (A) SLP	Luxemburg		20 589 955,84	20 589 955,84
ARDIAN Infrastructure Fund IV S.C.A., SICAR	Luxemburg		32 756 818,41	38 947 988,12
ARDIAN Infrastructure Fund V S.C.A., SICAV-RAIF	Luxemburg		58 800 000,08	67 842 734,49
ARDIAN Infrastructure Fund VI S.C.S., SICAV-RAIF	Ranska		8 616 113,85	8 616 113,85
Ares Capital Europe V (E) Unlevered	Luxemburg		101 444 808,81	103 319 914,66
Ares Private Credit Solutions (Cayman) L.P.	Caymansaaret		51 676 089,74	57 068 575,76
Ares Special Opportunities Fund (Offshore) L.P.	Caymansaaret		36 829 903,12	85 876 269,76

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Pääomarahastot *)				
Ares Special Opportunities Fund II (Jersey) L.P.	Jersey		49 198 104,14	49 198 104,14
Atlas Venture Fund VI, L.P.	Yhdysvallat		1 651 229,51	2 270 560,05
Barings European Real Estate Debt Income Fund - EUR	Luxemburg		39 746 465,84	39 746 465,84
Barings Global Private Loan Fund	Luxemburg		4 317 086,06	4 317 086,06
Barings Global Private Loan Fund 2	Luxemburg		20 642 645,36	21 061 304,58
Barings Global Private Loan Fund 3	Luxemburg		66 711 895,80	66 787 413,67
BC European Capital IX	Guernsey		25 510 244,71	25 510 244,71
BC European Capital - Argos Co-investment 1	Guernsey		14 742 773,82	50 137 189,64
BC Partners Aqua Co-Investment LP	Guernsey		5 918 930,00	5 918 930,00
BC Partners Dory Co-Investment LP	Guernsey		18 099 547,51	18 099 547,51
BC Partners Electron Co-Investment LP	Guernsey		7 779 410,49	9 399 152,04
BC Partners Fund XI	Guernsey		34 136 534,75	37 414 905,14
BC Partners Glengarry Co-investment LP	Guernsey		9 175 212,67	9 175 212,67
BC Partners Turing Co-Investment LP	Guernsey		10 000 000,00	10 987 510,00
BCP 8 Emerald UTP Aggregator L.P.	Yhdysvallat		12 470 379,20	14 019 128,68
Beechbrook UK SME Credit Feeder I L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		2 224 071,79	2 224 071,79
Blackstone Capital Partners Asia II L.P.	Luxemburg		22 903 481,74	22 903 481,74
Blackstone Capital Partners VII L.P.	Yhdysvallat		46 159 827,47	62 368 774,97
Blackstone Capital Partners VIII (Lux) SCSp	Yhdysvallat		53 242 320,30	66 738 734,33
Blackstone Dislocation Fund Europe SCSp	Luxemburg		9 049 773,76	9 049 773,76
Blackstone Flora Partners (CYM) L.P.	Caymansaaret		9 198 114,53	10 491 908,18
Blackstone York Partners II (Cayman) L.P.	Caymansaaret		4 655 460,25	14 397 688,84
Bridgepoint Credit Opportunities III Fund "A" LP	Yhdistynyt kuningaskunta		18 151 541,95	18 218 466,69
Bridgepoint Credit Opportunities IV Feeder EUR SCSp	Luxemburg		33 432 824,99	33 994 128,69
Bridgepoint Direct Lending II Unlevered SCSp	Luxemburg		66 447 360,65	66 447 360,65
Bridgepoint Direct Lending III Unlevered Feeder EUR SCSp	Luxemburg		60 872 952,01	62 801 954,99
Bridgepoint Europe III C LP	Yhdistynyt kuningaskunta		1 388 197,33	1 388 197,33
Bridgepoint Europe IV B LP	Yhdistynyt kuningaskunta		7 424 604,57	7 424 604,57
Bridgepoint Europe IV E LP	Yhdistynyt kuningaskunta		9 900 733,04	9 900 733,04
Bridgepoint Europe V C LP	Yhdistynyt kuningaskunta		40 500 083,71	51 002 524,92
Bridgepoint Europe VI LP	Yhdistynyt kuningaskunta		118 165 646,95	172 286 931,24
Broad Street Loan Partners III Offshore Unlevered, L.P.	Caymansaaret		16 917 087,01	21 468 469,29
Broad Street Senior Credit Partners Offshore, L.P.	Caymansaaret		8 255 759,70	9 248 599,94
CapMan Buyout IX Fund A L.P.	Guernsey		5 364 781,59	5 364 781,59
CapMan Buyout X Fund A L.P.	Guernsey		5 154 176,26	5 154 176,26
CapMan Buyout XI SCSp	Luxemburg		11 665 383,07	12 719 537,08
CapMan Nordic Infrastructure I SCSp	Luxemburg		12 607 339,04	17 788 325,02
CapMan Nordic Infrastructure II SCSp	Luxemburg		719 376,07	719 376,07
CARNOT CO-INVEST L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		7 140 342,16	18 855 515,82
Certior Credit Investment I Ky	Suomi		2 938 341,09	2 938 341,09
Certior Credit Opportunities Fund Ky	Suomi		10 889 407,96	16 335 375,11
Cheyne European Strategic Value Credit Fund II	Luxemburg		27 574 453,08	31 296 949,10
Churchill Middle Market Senior Loan Fund II - European Co-Inv	Luxemburg		75 809 712,52	76 389 308,90
Churchill Middle Market Senior Loan Fund II - European Fund	Luxemburg		70 942 356,27	70 942 356,27
Cidron Humber TopCo Limited	Jersey		15 756 494,96	26 915 563,26
Cinven Arrow Limited Partnership	Guernsey		18 000 000,00	18 000 000,00
Cinven Cullinan Limited Partnership	Guernsey		2 150 413,88	10 970 781,54
Cinven Orcal Limited Partnership	Guernsey		15 202 967,33	24 131 746,06
Cinven Vertical Limited Partnership	Guernsey		9 144 234,32	12 348 822,09
Compass Syndication L.P.	Guernsey		12 996 014,56	14 648 361,99
Comvest Capital IV International (Cayman) L.P.	Caymansaaret		9 693 250,35	9 693 250,35
Conor Technology Fund II Ky	Suomi		2 884 063,82	2 884 063,82
Cordet CDLS2112 SCSp	Luxemburg		51 667 665,13	51 667 665,13
CORDET Direct Lending SCSp	Luxemburg		7 618 949,07	20 833 399,10
CORDET Direct Lending II SCSp	Luxemburg		35 769 083,05	36 029 911,20
Crestline Specialty Lending II, L.P.	Caymansaaret		12 591 847,70	12 591 847,70
CVC Capital Partners VII (A) L.P.	Jersey		40 461 719,71	64 738 387,38
CVC Capital Partners VIII (A) L.P.	Jersey		44 039 834,35	47 628 684,49
CVC CP Irton LP	Jersey		15 200 301,23	17 364 370,43
CVC CP Parthenon LP	Jersey		17 372 189,35	18 828 795,31
CVC Credit Partners European Direct Lending Feeder Fund III	Luxemburg		151 978 056,32	154 831 681,32
CVC Credit Partners European Mid-Market Solutions Feeder	Yhdistynyt kuningaskunta		11 081 165,60	11 502 615,57
CVC European Equity Partners V (B) L.P.	Caymansaaret		1 056 860,59	1 056 860,59
Dasos FS Partnership SCSp	Luxemburg		10 000 000,00	33 876 350,00
Dasos Timberland Fund I, SICAV-SIF	Luxemburg		13 512 699,36	25 573 094,33
Dasos Timberland Fund II, SICAV-SIF	Luxemburg		60 152 354,17	92 733 204,56
Davidson Kempner Opportunities International VI LP	Caymansaaret		23 683 990,05	23 683 990,05
D.E. Shaw Dioptr International Fund, L.P.	Caymansaaret		43 070 918,42	43 070 918,42
DevCo Partners III Ky	Suomi		9 086 833,33	9 832 544,31
DIF CIF III Co-Invest C.V.	Alankomaat		1 015 001,65	1 042 322,45
DIF Core-Plus Infrastructure Fund III SCSp	Luxemburg		9 833 034,33	10 524 453,97
EQT VII	Yhdistynyt kuningaskunta		48 723 520,18	48 723 520,18
EQT VIII	Luxemburg		75 473 890,40	108 388 582,32
EQT VIII Co-Investment (C) SCSp	Luxemburg		8 833 010,64	15 289 158,37

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Pääomarahastot *)				
EQT IX Co-Investment (C) SCSp	Luxemburg		7 519 255,06	12 282 356,90
EQT IX (No.1) EUR SCSp	Luxemburg		55 639 177,88	68 493 385,87
EQT X (No.1) EUR SCSp	Luxemburg		7 117 979,18	7 117 979,18
EQT Infra VI Co-Investment (C) SCSp	Luxemburg		22 964 095,02	22 964 095,02
EQT Infrastructure II (No.1) Feeder Limited Partnership	Alankomaat		4 655 616,30	4 655 616,30
EQT Infrastructure III (No.1) SCSp	Luxemburg		14 921 387,87	16 363 733,99
EQT Infrastructure IV Co-Investment (D) SCSp	Luxemburg		5 914 488,78	7 974 403,71
EQT Infrastructure IV Co-Investment (K) SCSp	Luxemburg		10 000 000,00	10 513 390,00
EQT Infrastructure IV (No.1) EUR SCSp	Luxemburg		41 290 092,04	57 799 068,25
EQT Infrastructure V (No.1) EUR SCSp	Luxemburg		55 990 538,00	67 089 822,30
EQT Infrastructure V Co-Investment (B) SCSp	Luxemburg		14 339 300,43	19 381 262,47
EQT Infrastructure V Co-Investment (D) SCSp	Luxemburg		8 437 394,53	10 667 638,01
EQT Ventures II (No.1) SCSp	Luxemburg		14 669 218,83	18 473 871,43
EQT Ventures (No.1) SCSp	Luxemburg		9 321 260,65	12 304 968,22
Elliott Alto Co-Investor Aggregator L.P.	Yhdysvallat		20 016 012,81	24 753 683,26
Emerald Hill Capital Partners II, L.P.	Caymansaaret		10 567 719,97	13 321 950,25
Enak Aggregator Limited Partnership	Guernsey		12 000 000,00	14 650 356,00
Escalade Holdings LLC	Yhdysvallat		19 507 157,21	19 507 157,21
European Capital Private Debt LP	Yhdistynyt kuningaskunta		7 420 550,68	7 420 550,68
European Diversified Infrastructure Fund II SCSp	Luxemburg		20 000 000,00	29 736 900,00
European Mid-Market Secondary Fund I LP	Yhdistynyt kuningaskunta		1 097 212,29	1 097 212,29
European Mid-Market Secondary Fund II LP	Yhdistynyt kuningaskunta		5 529 880,09	5 529 880,09
European Real Estate Senior Debt 2 LP	Yhdistynyt kuningaskunta		10 311 824,55	10 595 657,52
European Real Estate Senior Debt 3 LP	Yhdistynyt kuningaskunta		2 340 374,61	2 419 490,97
Everside International Fund III, LP	Caymansaaret		13 485 386,04	15 100 934,41
FDAF Dislocated Asset Fund IV (Cayman) Limited	Caymansaaret		85 581 462,93	110 689 721,08
FDAF Dislocated Asset Fund IV Co-Invest Limited	Caymansaaret		12 445 391,79	17 906 570,14
Fidera Vecta Fund	Luxemburg		25 573 949,65	26 088 906,70
Fifth Cinven Fund (No.4) Limited Partnership	Guernsey		39 118 965,02	39 118 965,02
FP Serrano Co-Invest L.P.	Yhdysvallat		9 056 036,20	9 056 036,20
Francisco Partners VI-A, L.P.	Caymansaaret		32 130 101,45	36 266 484,92
GEMS Fund 6 International, L.P.	Caymansaaret		31 674 208,14	31 674 208,14
Genstar X Opportunities Fund I (EU), L.P.	Yhdysvallat		6 366 805,30	6 570 838,58
Genstar Capital Partners X (EU), L.P.	Yhdysvallat		57 154 189,92	57 154 189,92
GoldenTree Co-Invest Fund II Ltd	Caymansaaret		3 967 285,48	10 810 982,77
GoldenTree Distressed Fund IV (Cayman) LP	Caymansaaret		39 768 392,24	47 493 533,03
HgCapital 8 E L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		27 490 847,88	91 014 381,38
Hg Genesis 9 A L.P.	Guernsey		61 625 447,53	78 024 225,62
Hg Genesis 10 A L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		9 092 625,56	9 738 920,29
Hg Saturn 2 A L.P.	Guernsey		57 547 279,48	73 805 258,85
Hg Saturn 3 A L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		19 870 746,48	19 870 746,48
Hg Secular Co-Invest LP	Yhdistynyt kuningaskunta		12 637 964,45	15 082 072,40
Hg Vardos Co-Invest LP	Yhdistynyt kuningaskunta		12 224 433,81	21 555 073,99
ICG Senior Debt Partners Fund, ICG SDP 2	Luxemburg		12 494 980,80	12 601 413,05
ICG Senior Debt Partners Fund, ICG SDP 3	Luxemburg		59 147 968,20	61 737 347,95
IIF UK 1 LP	Iranti		15 632 769,53	16 994 640,07
Incus Capital European Credit Fund IV	Luxemburg		25 117 413,16	26 464 083,27
Incus European Renewables Credit Fund SCSp	Luxemburg		31 996 587,04	31 996 587,04
InfraBridge Global Infrastructure Fund II B LP	Luxemburg		76 175 525,11	76 175 525,11
InfraBridge Global Infrastructure Fund (Non-US) L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		12 547 439,59	14 772 148,69
Infrastructure Co-Investment Partners III (I) L.P.	Yhdysvallat		12 644 356,40	16 231 058,82
InnKap 4 Partners L.P.	Guernsey		1 635 378,21	1 635 378,21
Innovestor Kasvurahasto I Ky	Suomi		3 923 368,58	6 091 869,32
Inventure Fund II Ky	Suomi		1 039 582,93	2 999 436,90
Inventure Fund III Ky	Suomi		6 770 620,48	8 298 979,72
Inventure Fund IV Ky	Suomi		2 368 085,06	2 368 085,06
IPR.VC Fund I Ky	Suomi		1 760 705,50	2 307 309,39
ISQ Eleanor Co-Invest Feeder L.P.	Yhdysvallat		9 267 327,35	9 464 015,14
ISQ Global Infrastructure Fund III (EU), L.P.	Luxemburg		33 032 579,79	33 470 190,35
Juuri Fund II Ky	Suomi		5 819 996,09	5 819 996,09
KKR Asian Fund II L.P.	Caymansaaret		22 617 098,99	22 981 003,81
KKR Asian Fund III (EEA) SCSp	Luxemburg		54 931 273,73	81 815 962,28
KKR Asian Fund IV SCSp	Luxemburg		36 933 685,33	42 134 445,66
KKR Asset-Based Finance Partners (EEA) SCSp	Luxemburg		35 064 928,41	35 064 928,41
KKR Banff Co-Invest L.P.	Yhdysvallat		23 448 417,92	49 230 773,76
KKR Byzantium Infrastructure Co-Invest II L.P.	Kanada		9 484 186,00	12 169 680,69
KKR Charlie Co-Invest L.P.	Kanada		4 351 365,00	4 351 365,00
KKR Count Co-Invest L.P.	Caymansaaret		13 192 495,26	17 028 285,90
KKR Dislocation Opportunities (EEA) Fund SCSp	Luxemburg		55 178 849,27	57 031 835,93
KKR European Direct Lending (EEA) Feeder SCSp	Luxemburg		52 500 000,00	54 432 315,00
KKR European Fund III, Limited Partnership	Caymansaaret		639 517,43	639 517,43
KKR European Fund IV (EEA) L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		52 703 687,00	67 643 706,56
KKR European Fund V (EUR) SCSp	Luxemburg		112 651 242,00	138 436 210,08
KKR European Fund VI (EUR) SCSp	Luxemburg		16 837 640,65	16 837 640,65

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Pääomarahastot *)				
KKR Fitness Co-Invest L.P.	Kanada		12 882 405,75	14 381 549,85
KKR Gem Co-Invest L.P.	Kanada		18 653 236,34	22 516 434,39
KKR Global Infrastructure Investors III EEA (EUR) SCSp	Luxemburg		38 983 002,00	49 060 770,73
KKR Global Infrastructure Investors IV (EUR) SCSp	Luxemburg		36 765 989,00	38 810 803,01
KKR Lending Partners Europe (Euro) Unlevered L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		6 844 662,11	6 844 662,11
KKR Mezzanine Partners I L.P.	Yhdysvallat		1 953 849,47	2 008 786,45
KKR Opportunities (EEA) Fund II SCSp	Luxemburg		23 324 336,58	23 490 913,03
KKR Pebble Co-Invest L.P.	Kanada		12 698 950,22	14 639 266,97
KKR Pegasus Co-Invest L.P.	Kanada		10 000 000,00	10 700 170,00
KKR Percival Co-Invest L.P.	Kanada		12 609 746,27	12 609 746,27
KKR Planets Co-Invest GBP L.P.	Kanada		16 038 061,51	25 515 637,79
KKR Precise Co-Invest (EUR) L.P.	Kanada		8 008 914,00	27 327 832,15
KKR Private Credit Opportunities Partners II L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		15 285 207,61	15 285 207,61
KKR Quartz Co-Invest L.P.	Yhdysvallat		18 105 520,36	18 105 520,36
KKR Sigma Co-Invest L.P.	Caymansaaret		12 820 512,82	21 495 977,38
KKR Teemo Co-Invest L.P.	Kanada		14 616 490,00	22 116 561,81
KKR Traviata Co-Invest L.P.	Saksa		13 000 000,00	19 500 026,00
KRIV Co-Invest Holdings, L.P.	Yhdysvallat		13 327 410,04	13 574 660,63
Kasvurahastojen Rahasto Ky	Suomi		5 410 478,28	14 301 242,73
Kasvurahastojen Rahasto II Ky	Suomi		12 340 301,24	26 454 619,51
Kasvurahastojen Rahasto III Ky	Suomi		13 069 103,44	15 322 347,56
Kasvurahastojen Rahasto IV Ky	Suomi		4 326 494,86	4 326 494,86
Kite Co-Investment No.2 Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta		8 995 232,53	20 991 330,32
Lewis & Clark Timberlands, LP	Yhdysvallat		39 576 824,28	53 307 800,71
Lifeline Ventures Fund I Ky	Suomi		1 764 899,80	25 169 143,81
Lifeline Ventures Fund III Ky	Suomi		5 809 685,26	27 584 757,43
Lifeline Ventures Fund IV Ky	Suomi		12 617 361,78	15 854 043,13
Lifeline Ventures Fund V Ky	Suomi		2 103 512,17	2 103 512,17
Lynstone Special Situations Fund II (No.2) SCSp	Luxemburg		35 729 760,46	36 403 802,74
Lynstone Special Situations Fund (Lux) SCSp	Luxemburg		57 172 601,50	76 860 914,24
Magnesium Co-Invest SCSp	Luxemburg		9 079 057,64	9 459 688,24
MAKI.VC FUND I Ky	Suomi		7 727 429,14	13 793 771,61
MAKI.VC FUND II Ky	Suomi		3 878 458,06	6 085 071,87
Marathon Distressed Credit (Europe) Fund	Irlanti		65 224 548,02	80 288 284,02
MaxCap Master Fund Feeder No. 1 Pty Ltd	Australia		60 576 690,09	61 821 066,22
Metrics CRE Issuer Pty Ltd	Australia		60 106 990,44	62 096 353,69
Mirage Co-Invest SCSp	Luxemburg		11 881 770,00	12 550 761,18
Montagu IV Fund	Yhdistynyt kuningaskunta		2 901 886,00	2 901 886,00
Montagu V Fund	Yhdistynyt kuningaskunta		50 182 962,60	63 832 326,96
Montagu V Jade Co-Invest L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		8 472 356,45	32 323 048,07
Mount Kellett Capital Partners (Cayman), L.P.	Caymansaaret		568 254,09	568 254,09
NC Alexander Co-Invest, L.P.	Jersey		2 121 203,52	2 121 203,52
NC Atrium Co-Invest Beta, L.P.	Jersey		9 531 411,16	9 531 411,16
NC Ocala Co-Invest Alpha, L.P.	Jersey		17 733 640,72	23 235 221,72
NC Vinland Co-Invest Beta, L.P.	Jersey		16 485 302,49	27 645 579,64
Nest Capital 2015 Fund Ky	Suomi		1 563 868,55	4 088 835,98
Neuberger Berman Granite Private Debt L.P.	Yhdysvallat		11 936 977,38	12 256 493,78
Njord Partners Special Situations Fund II SLP (SCSp)	Luxemburg		48 117 906,45	66 548 893,10
Nordic Capital VIII Beta, L.P.	Jersey		29 350 949,19	29 350 949,19
Nordic Capital IX Alpha, L.P.	Jersey		88 783 242,06	145 109 284,05
Nordic Capital X Alpha, L.P.	Jersey		84 091 606,92	107 096 295,55
Nordic Capital XI Alpha, L.P.	Jersey		6 112 730,08	6 112 730,08
Nordic Mezzanine Fund II LP	Yhdistynyt kuningaskunta		630 811,09	649 640,80
North America Data Center Holdings LP	Yhdysvallat		20 380 287,81	20 380 287,81
North Haven Infrastructure Partners II C	Luxemburg		4 671 128,09	4 671 128,09
North Haven Infrastructure Partners III SCSp	Luxemburg		44 475 388,51	54 151 384,14
OHA Strategic Credit Fund II (Offshore), L.P.	Caymansaaret		685 549,05	1 953 848,28
OP Pension Private Equity Funds Ky	Suomi		23 722 794,19	23 722 794,19
PAG China Credit Dislocation Feeder Fund I L.P.	Caymansaaret		16 672 512,84	16 672 512,84
Pantheon Parma LP	Yhdysvallat		33 419 529,64	40 280 109,67
Pantheon Private Debt PSD II EUR Feeder SCSp	Luxemburg		12 992 393,08	14 077 855,55
Partners Group Client Access 27, L.P. Inc.	Guernsey		10 000 000,00	21 884 180,00
Partners Group Client Access 32, L.P. Inc.	Guernsey		6 013 871,89	6 673 411,77
Partners Group Client Access 33, L.P. Inc.	Guernsey		13 793 569,77	18 375 393,63
Partners Group Client Access 35, L.P. Inc.	Guernsey		9 986 394,49	11 231 847,68
Partners Group Client Access 37, L.P. Inc.	Guernsey		10 000 000,00	12 913 450,00
Partners Group Client Access 39, L.P. Inc.	Guernsey		13 467 408,87	17 668 995,48
Partners Group Direct EQ V L.P. S.C.Sp. SICAV-RAIF	Luxemburg		3 430 347,49	3 430 347,49
Partners Group Direct Equity IV (EUR) L.P. SCSp., SICAV-RAIF	Luxemburg		57 030 129,41	65 315 466,61
Partners Group Direct Equity 2016 (EUR), L.P. Inc.	Guernsey		12 938 273,21	20 293 810,91
Partners Group Direct Infrastructure III (EUR) L.P. S.C.Sp.	Luxemburg		53 112 881,15	59 075 864,32
Partners Group Direct Infrastructure 2015 (EUR) S.C.A.	Luxemburg		48 181 127,92	52 699 746,82
Partners Group Direct Investments 2012 (EUR), L.P. Inc.	Guernsey		5 701 619,61	7 362 204,92
Partners Group European Mezzanine 2008, L.P.	Yhdistynyt kuningaskunta		8 274 535,75	8 274 535,75

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023

2/2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus		
		osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Pääomarahastot *)				
Patrimonium Middle Market Debt Fund II-A	Luxemburg		2 104 551,05	2 104 551,05
Permira IV L.P.2	Guernsey		7 927 269,83	20 921 761,52
Permira V L.P.2	Guernsey		55 037 047,22	71 226 194,66
Permira VI L.P.1	Guernsey		105 821 300,57	189 691 877,12
Permira VII L.P.2 SCSp	Luxemburg		157 631 458,28	185 992 983,92
Permira VIII - 1 SCSp	Luxemburg		21 473 517,89	21 573 176,49
Permira Credit Solutions II Master L.P.1	Guernsey		6 635 287,74	6 635 287,74
Permira Credit Solutions II Senior L.P.1	Guernsey		9 447 320,29	9 447 320,29
Permira Credit Solutions III Senior Euro L.P.	Guernsey		15 727 166,69	15 727 166,69
Permira Credit Solutions IV Senior Euro SCSp	Luxemburg		74 830 364,71	74 830 364,71
Permira Growth Opportunities I L.P. 1	Guernsey		73 356 945,50	73 356 945,50
Permira Growth Opportunities II SCSp	Luxemburg		13 508 516,00	13 508 516,00
PineBridge Structured Capital Partners III (F), L.P.	Yhdysvallat		6 535 689,00	6 535 689,00
Polymer Asia (Cayman) Fund Ltd.	Caymansaaret		88 923 837,29	115 289 864,25
Portfolio Advisors Private Equity Fund IV (Offshore), L.P.	Caymansaaret		2 339 923,79	2 339 923,79
Power Fund II Ky	Suomi		2 404 423,25	2 404 423,25
Project Alpine Co-Invest Fund, L.P.	Yhdysvallat		9 121 773,76	9 121 773,76
Project Metal Co-Invest Fund L.P.	Yhdysvallat		17 240 361,99	17 240 361,99
Project Mirasol Co-Investment Fund, L.P.	Yhdysvallat		16 656 950,11	24 172 054,30
Proofpoint Co-Invest Fund, L.P.	Yhdysvallat		11 053 481,85	13 934 258,82
Proxima Co-Invest, L.P.	Caymansaaret		13 637 040,24	13 674 320,05
RCP Fund IX, LP	Caymansaaret		889 652,70	4 321 933,56
RCP Fund X, LP	Caymansaaret		658 796,08	4 886 816,55
RCP Growth Opportunity Fund II, LP	Yhdysvallat		3 300 620,01	3 300 620,01
RG SECONDARY II FUND L.P.	Guernsey		1 177 059,21	1 177 059,21
SEP V LP	Yhdistynyt kuningaskunta		15 527 550,97	24 929 644,11
SGT Capital Co-Invest I SCSp	Luxemburg		15 000 000,00	21 382 215,00
SL SPV-1 Feeder 1, L.P.	Yhdysvallat		8 382 634,12	8 382 634,12
SL SPV-2, L.P.	Yhdysvallat		9 209 176,62	12 874 496,23
SLP Blue Co-Invest, L.P.	Yhdysvallat		14 421 445,54	26 306 584,62
SLP Jewel Co-Invest L.P.	Caymansaaret		9 005 647,06	9 005 647,06
SLP West Holdings Co-Invest Feeder II, L.P.	Yhdysvallat		28 483 122,62	28 483 122,62
Safe Co-Investment No.2 LP	Yhdistynyt kuningaskunta		24 309 213,19	33 042 190,05
Selected Private Equity Funds II Ky	Suomi		645 781,85	645 781,85
Sentica Kasvurahasto II Ky	Suomi		557 183,47	557 183,47
Seventh Cinven Fund (No.1) Limited Partnership	Guernsey		149 086 166,12	178 649 356,52
Siguler Guff Small Business Credit Opportunities Fund, LP	Yhdysvallat		5 906 055,66	7 227 001,66
Siguler Guff Unitranche Opportunities Fund, LP	Yhdysvallat		3 976 069,72	4 518 130,00
Silver Lake Partners III, L.P.	Yhdysvallat		2 999 993,86	2 999 993,86
Silver Lake Partners IV, L.P.	Yhdysvallat		113 570 761,31	233 056 050,83
Silver Lake Partners V, L.P.	Yhdysvallat		106 147 217,15	143 325 810,66
Silver Lake Partners VI, L.P.	Yhdysvallat		146 332 288,46	159 400 673,50
Sixth Cinven Fund (No.2) Limited Partnership	Guernsey		94 709 623,76	164 396 964,92
Sound Point Harbor Offshore Fund, LP	Yhdysvallat		27 149 321,27	27 149 321,27
Sponsor Fund IV Ky	Suomi		4 507 359,66	21 694 999,30
Sponsor Fund V Ky	Suomi		11 320 619,01	11 320 619,01
Stellus Credit Offshore Fund II, LP	Yhdysvallat		7 041 941,68	7 041 941,68
StepStone VC SPV IV, L.P.	Yhdysvallat		2 458 592,22	2 458 592,22
Superhero Venture Fund 2015 Ky	Suomi		1 609 882,80	1 609 882,80
Symbiotic (Investments) LP	Yhdistynyt kuningaskunta		16 929 067,21	22 389 430,99
TPG VII Renown Co-Invest II, LP	Yhdysvallat		6 806 583,71	6 806 583,71
TPG Asia VI, L.P.	Caymansaaret		62 480 600,43	86 139 394,96
TPG Asia VII (B), L.P.	Caymansaaret		73 553 254,54	96 414 444,69
TPG Asia VIII (B), L.P.	Caymansaaret		17 693 728,27	17 693 728,27
TPG Drone Co-Invest, L.P.	Caymansaaret		7 402 827,34	7 402 827,34
TPG Partners, VII L.P.	Yhdysvallat		36 533 970,33	36 533 970,33
TPG Partners, VIII L.P.	Yhdysvallat		80 735 980,93	106 795 963,53
Taaleri Aurinkotuuli Ky	Suomi		5 958 000,00	10 106 132,38
Taaleri SolarWind II SCSp-RAIF	Luxemburg		8 807 232,83	8 986 336,72
Target Partners Fund II GmbH & Co. KG i.L.	Saksa		6 777 824,77	8 095 718,57
The Värde Fund XIII (A) (Feeder), L.P.	Caymansaaret		51 396 397,14	65 718 628,89
Thoma Bravo Fund XIV-A, L.P.	Yhdysvallat		58 323 721,98	69 399 260,83
Thoma Bravo Fund XV-A, L.P.	Yhdysvallat		43 564 747,29	43 564 747,29
Thoma Bravo Growth Fund A, L.P.	Yhdysvallat		35 555 533,00	35 555 533,00
TowerBrook Investors IV (OS), L.P.	Caymansaaret		35 355 759,19	49 403 976,17
Vaaka Partners Buyout Fund II Ky	Suomi		10 791 134,32	19 898 090,76
Vaaka Partners Buyout Fund III Ky	Suomi		22 490 579,19	29 836 452,17
Vaaka Partners Buyout IV Fund Ky	Suomi		3 638 914,77	3 638 914,77
Van Co-Investment Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta		20 507 087,46	23 425 081,95
Verso Fund II Ky	Suomi		814 300,00	4 276 705,23
Verso Fund III Ky	Suomi		3 111 590,48	3 111 590,48
Verve Co-Investment Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta		8 370 112,04	19 382 204,76
Vista Equity Partners Fund VII-A L.P.	Caymansaaret		71 901 856,92	95 779 218,91
White Oak Yield Spectrum (Luxemburg) Feeder Fund, SCSp	Luxemburg		68 019 023,04	68 019 023,04

10. EMOYHTIÖN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023**2/2**

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kotivaltio	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, EUR	Käypä arvo, EUR
Pääomarahastot *)				
Yeti Co-Invest SCSp	Luxemburg		16 124 700,00	20 779 255,90
Zeus Co-Investment Limited Partnership	Yhdistynyt kuningaskunta		19 811 639,75	31 704 525,59
Muut			6 812 146,70	138 305 008,42
Yhteensä			8 527 272 122,04	10 829 205 994,54
Yhteensä			32 257 232 514,25	40 049 199 050,24

*) Ei sisällä kiinteistörahastoja

Osakkeista ja osuuksista eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 500 000 EUR omistukset.
Lainaksi annettuja osakkeita ei ole vähennetty.

11. EMOYHTIÖN AVOIMET ARVOPAPERILAINASOPIMUKSET 31.12.	2023	2022
Lainaksi otetut arvopaperit		
Määrä	0,00	1 401 500,00
Käypä arvo	0,00	20 657 310,00

Lainaksi otetut osakkeet ovat pörssiosakkeita

Kaikki lainat ovat alle vuoden mittaisia ja milloin tahansa keskeytettävissä

Lainauksen vakuudeksi annettujen panttien käypä arvo on esitetty taseen liitetietojen kohdassa vakuudet ja vastuusitoumukset

12. EMOYHTIÖN LAINASAAMISET 31.12.	2023	2022
Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan		
Pankkitakaus	31 806 878,43	65 293 442,59
Takausvakuutus	34 703 513,34	49 502 944,20
Sijoitussitoumus	110 645 835,23	67 329 795,14
Muu vakuus	435 483 172,03	723 556 299,21
Vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	612 639 399,03	905 682 481,14
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	130 241 739,31	114 485 299,17
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	742 881 138,34	1 020 167 780,31
Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin		
Kiinnelainasaamiset	44 473 510,03	56 477 333,37
Muut lainasaamiset	323 690 191,77	657 688 136,45
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	368 163 701,80	714 165 469,82

13. EMOYHTIÖN AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET**2023**

	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 854 074,07	39 015 221,73	3 133 624,55	1 781 767,63	56 784 687,98
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-164 040,54	-4 506 814,22	-86 502,08		-4 757 356,84
Lisäykset	0,00	0,00	66 314,90	0,00	66 314,90
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-413 887,02	-413 887,02
Hankintameno 31.12.	12 690 033,53	34 508 407,51	3 113 437,37	1 367 880,61	51 679 759,02
Kertyneet poistot 1.1.	-9 514 260,26	-30 306 401,12	-2 043 228,69		-41 863 890,07
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	164 040,54	4 506 814,22	86 502,08		4 757 356,84
Tilikauden poistot	-1 357 527,44	-3 192 726,17	-322 946,12		-4 873 199,73
Kertyneet poistot 31.12.	-10 707 747,16	-28 992 313,07	-2 279 672,73		-41 979 732,96
Kirjanpitoarvo 31.12	1 982 286,37	5 516 094,44	833 764,64	1 367 880,61	9 700 026,06

14. EMOYHTIÖN MUUT SAAMISET 31.12.**2023****2022**

Muut saamiset				
Sijoituksiin liittyvät saamiset	2 202 444 083,69		4 035 364 132,21	
Etukäteen maksetut korvaukset	684 142 466,34		643 767 665,56	
Verosaaminen	20 383 848,32		15 237 292,08	
Saman konsernin yrityksiltä	1 389 464,34		927 562,30	
Muut saamiset	416 983,94	2 908 776 846,63	1 287 191,36	4 696 583 843,51

15. EMOYHTIÖN MUUT SIIRTOSAAMISET 31.12.**2023****2022**

Muut siirtosaamiset				
Sijoituksiin liittyvät	60 862 687,62		73 938 617,34	
Saatava vastuunjaosta	15 160 978,00		613 703,00	
Muut siirtosaamiset	4 399 022,28	80 422 687,90	4 148 816,83	78 701 137,17

16. EMOYHTIÖN OMA PÄÄOMA 31.12.	2023	2022
Oma pääoma		
Pohjarahasto	28 106 653,31	28 106 653,31
Muut rahastot		
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		
1.1.	172 736 810,59	162 765 925,09
Siirto käyttämättömistä lahjoitusvaroista	22 093,60	2 342,00
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	12 254 433,34	9 968 543,50
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		
1.1.	12 304 433,34	10 018 543,50
Siirto lahjoitusvaroihin	-50 000,00	-50 000,00
Siirto yhtiöjärjestyksen mukaisiin rahastoihin	-12 254 433,34	-9 968 543,50
Tilikauden voitto (tappio)	10 657 395,61	12 304 433,34
	223 777 386,45	213 147 897,24
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen:		
Vakuutuskenottajien osuus	223 777 386,45	213 147 897,24
Voitonjakokelpoiset varat:		
Tilikauden voitto	10 657 395,61	
+ Muut rahastot		
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	185 013 337,53	
+ Edellisten tilikausien voitto	0,00	
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	195 670 733,14	

17. EMOYHTIÖN VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA 31.12.	2023	2022
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	23 593 984 964,00	23 023 812 743,00
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 157 093 749,00	-558 677 230,00
Ositettu lisävakuutusvastuu	123 499 693,00	175 254 202,00
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-18 650 942,00	-996 102 084,00
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	24 855 927 464,00	21 644 287 631,00
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	24 410 634 133,00	23 553 489 367,00
Korvausvastuu yhteensä	24 410 634 133,00	23 553 489 367,00
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	49 266 561 597,00	45 197 776 998,00

18. EMOYHTIÖN MUUT VELAT 31.12.	2023	2022
Muut velat		
Sijoituksiin liittyvät velat	3 036 993 759,85	5 425 483 529,94
Ennakonpidätysvelka	290 426 064,84	274 558 259,52
Samana konsernin yrityksille	89 433 618,50	76 394 795,01
Omistusyhteisyrityksille	683 363,40	621 042,56
Muut velat	9 833 886,84	3 021 122,27
	3 427 370 693,43	5 780 078 749,30

19. EMOYHTIÖN SIIRTOVELAT 31.12.	2023	2022
Siirtovelat		
Sijoituksiin liittyvät	174 507 276,59	190 037 885,96
Velka vastuunjakoon	1 329 537,00	54 281 362,00
Muut siirtovelat	21 041 379,87	25 039 138,89
	196 878 193,46	269 358 386,85

20. EMOYHTIÖN VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET 31.12.	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet	
Vuokranmaksun vakuudeksi annetut kiinnitykset	273 809,00
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit, kirja-arvo	
arvopaperit	568 962 453,98
käteinen	1 000 000,00
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi annetut käteisvakuudet 1 000 000,00 euroa sisältyvät tase-erään muut saamiset	
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi saadut käteispannit 811 539 00,00 euroa sisältyvät tase-erään muut velat	
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut	
Sijoitussitoumukset	
Pääomarahastot	5 109 306 970,75
Muut sijoitussitoumukset	445 037 078,46
Johdannaiskaupan vakuudeksi saadut arvopaperit	
Vakuusarvo	2 080 542,01
Johdannaissopimukset	
Ei-suojaaavat	
Korkojohdannaiset	
Futuuri- ja termiinisopimukset	
STM-johdannaiset	
Avoimet, kohde-etuus	929 089 789,80
päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-32 910 266,45
Optiosopimukset	
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	27 798 847 918,34
käypä arvo	358 518 307,09
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-18 100 698 374,32
käypä arvo	-199 071 347,29
Koron- ja luottoriskinvaihtosopimukset	
Avoimet, kohde-etuus ¹⁾	1 767 387 625,75
käypä arvo	-37 906 475,74
STM-johdannaiset	
Avoimet, kohde-etuus	-4 485 926 024,82
päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-241 886 037,51
Tuotonvaihtosopimukset	
Avoimet, kohde-etuus	-100 233 449,28
käypä arvo	-9 708 608,70
Valuuttajohdannaiset	
Termiinisopimukset	
Avoimet, kohde-etuus	21 425 042 869,97
käypä arvo	191 771 505,27
Suljetut, käypä arvo	-10 063,71
Optiosopimukset	
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	6 234 254 964,28
käypä arvo	498 570 647,36
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-5 349 133 781,27
käypä arvo	-105 575 532,27
Osakejohdannaiset	
Futuuri- ja termiinisopimukset	
STM-johdannaiset	
Avoimet, kohde-etuus	-1 268 712 518,05
päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-1 500 960,00
Optiosopimukset	
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	4 467 674 949,08
käypä arvo	81 590 491,28
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-1 154 361 094,20
käypä arvo	-17 932 352,94
Tuotonvaihtosopimukset	
Avoimet, kohde-etuus	475 561,25
käypä arvo	475 561,25

20. EMOYHTIÖN VAKUUDET JA VASTUUSITOUKUKSET 31.12.		2023
Johdannaissopimukset		
<i>Ei-suojaavat</i>		
Muut johdannaissopimukset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet,	kohde-etuus	-1 273 755,66
	käypä arvo	3 598 311,73
Optiosopimukset		
Avoimet,	ostetut, kohde-etuus	69 847 996,96
	käypä arvo	116 235 624,12
Avoimet,	asetetut, kohde-etuus	-38 722 317,51
	käypä arvo	-71 669 946,44
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet,	kohde-etuus	0,00
	käypä arvo	18 936,67
1) Kohde-etuus koostuu bilateraalisten korkoswapien ja credit default swapien kohde-etuuksista, joilla ei ole päivittäisiä nettoarvonmuutostilityksiä.		
Suljettujen ja erääntyneiden johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.		
Arvostusperiaatteet		
Pörssijohdannaiset arvostetaan käyttäen pörssissä noteerattua hintaa.		
Kahdenväliset OTC -johdannaiset arvostetaan vastapuolen arvostuksen perusteella, mikäli markkinaolosuhteet eivät estä kyseisten johdannaistransaktioiden arvostamista markkina-arvoon.		
Kahdenvälinen OTC -johdannaistransaktio arvostetaan teoreettiseen mallihintaan, mikäli markkinaolosuhteet estävät kyseisen transaktion arvostamisen markkina-arvoon.		
EMIR -asetuksessa ja siihen liittyvissä teknisissä standardeissa on määritelty tarkemmin milloin markkinaolosuhteet estävät arvostamisen markkina-arvoon.		
Keskusvastapuoliseltä OTC -johdannaiset arvostetaan keskusvastapuolelta saatua arvoon.		
Claw back-velvoitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoitussitoumuksilla. Purkutilanteessa olevan rahaston tuottoja kirjattaessa seurataan mahdollisten vastuiden todennäköistä määrää varovaisuuden periaatetta noudattaen.		
Muut vastuusitoumukset		
Ilmarisen arvonlisäveroryhmään kuuluvat yhtiön lisäksi Ilmarisen omistamat kiinteistöyhtiöt.		
Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilitettävästä arvonlisäverosta		143 569,11
Kiinteistösijoitusten arvonlisäverovähennysten tarkistusvastuu		7 414 782,42
Vuokravastuut (ml. leasingvastuut)		
Seuraavana vuonna erääntyvät		817 454,92
Myöhemminä vuosina erääntyvät		832 375,11

21. EMOYHTIÖN LÄHIPIIRI 31.12.

Ilmarisen lähipiiriin kuuluu henkilö, joka on Ilmarisen hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsen, päävastuullinen tilintarkastaja ja näiden puoliset ja edunvalvottavat sekä edellä lueteltujen henkilöiden määräysvalta-yhteisöt. Tilinpäätöksessä Ilmarisen lähipiiriin luetaan lisäksi Ilmarisen tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt.

Lähipiirilainat tytär- ja osakkuusyhtiöille on esitetty liitetiedolla 6.

Lähipiirille myönnettyjen lainojen laina-ajat ovat pääsääntöisesti 1-30 vuotta ja ne ovat sekä laina-aikana lyhennettäviä että laina-ajan lopussa maksettavia kertalyhenteisiä lainoja. Korkoperusteena käytetään pääsääntöisesti markkinakorkoa.

Siirtosaamiin sisältyy korkosaamia osakkuusyrityksiltä 79 107 844,47 euroa.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriilikeitoimia jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

22. VAKAVARAIUUSPÄÄOMA 31.12.	2023	2022
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	223 727 386,45	213 097 897,24
Tilinpäätössiirtojen kertymä	6 205 210,05	5 210 329,12
Omaisuu den käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	10 861 686 796,10	12 133 610 873,88
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 146 264 425,75	-558 677 230,00
Aineettomat hyödykkeet	-7 498 380,81	-12 048 634,42
Muut erät	-3 907 000,00	-3 907 000,00
	12 226 478 437,54	11 777 286 235,82
TVYL 17 § vähimmäispääomavaatimus	2 495 788 171,30	2 329 974 894,19

23. TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA	2023	2022	2021	2020	2019
Vakuutusmaksutulo, milj. e	6 822,1	6 558,0	5 922,0	5 220,5	5 758,3
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. e ¹⁾	7 172,7	6 606,0	6 309,1	6 115,5	6 077,8
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in, milj. e	3 271,7	-4 009,4	8 086,0	3 528,5	5 375,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	5,8	-6,6	15,3	7,1	11,8
Liikevaihto, milj. e	11 393,3	5 943,4	8 889,9	7 513,5	7 823,6
Kokonaisliikekulut, milj. e	145,6	150,8	175,6	158,3	175,2
Kokonaisliikekulut, % liikevaihdosta	1,3	2,5	2,0	2,1	2,2
Hoitokustannustulolla katetut liikekulut, % TyEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6
Kokonaistulos, milj. e	579,0	-4 592,2	4 179,4	1 768,6	2 039,7
Vastuovelka, milj. e	49 266,6	45 197,8	46 003,8	43 538,8	42 150,1
Vakavaraisuuspääoma, milj. e ²⁾	12 226,5	11 777,3	16 539,1	12 542,3	10 791,8
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,6	1,70	1,89	1,79	1,63
Eläkevarat, milj. e ³⁾	60 306,8	57 505,1	61 656,0	54 014,2	51 342,1
% vastuvelasta ³⁾	125,4	125,8	136,7	130,2	126,6
Siirto asiakashyvityksiin, % TyEL-palkkasummasta ⁴⁾	0,47	0,70	0,92	0,26	0,75
TyEL-palkkasumma, milj. e	26 050,4	24 924,2	22 874,4	21 505,3	21 923,2
YEL-työtulosumma, milj. e	1 740,5	1 705,5	1 677,4	1 676,3	1 678,2
TyEL-vakuutuksia ⁵⁾	57 041	61 084	64 436	69 386	70 491
TyEL-vakuutettuja	602 069	611 380	591 197	555 029	609 862
YEL-vakuutuksia	73 283	75 240	76 781	76 147	76 063
Eläkkeensaajia	455 058	458 512	455 775	458 401	459 932

1) Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneita kuluja

2) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

3) STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukainen vastuovelka + vakavaraisuuspääoma.

4) Ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella

5) Vakuutus sopimuksen tehneiden työnantajien vakuutukset

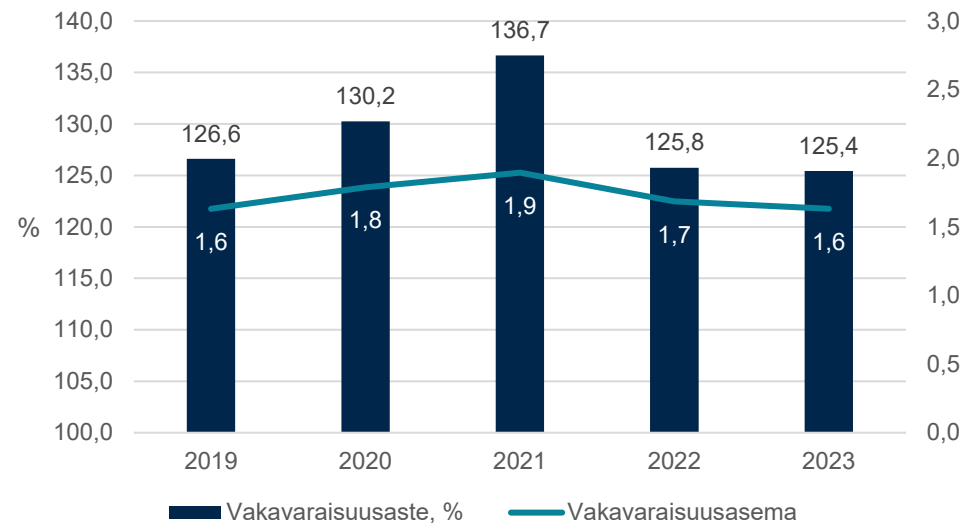
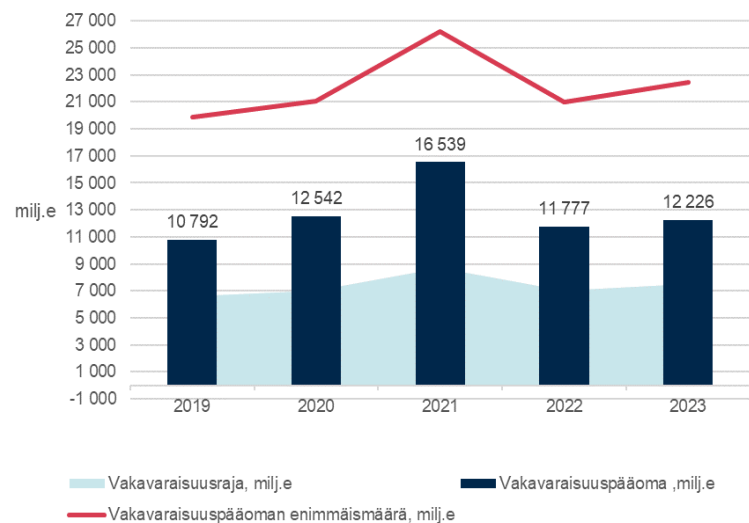
24. TULOSANALYYSI, milj.e	2023	2022	2021	2020	2019
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos	37,9	132,5	44,2	-3,2	-50,3
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	527,4	-4 800,9	4 104,3	1 725,6	2 062,6
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	3 271,7	-4 009,4	8 086,0	3 528,5	5 375,4
- Vastuvelan tuottovaatimus	-2 744,4	-791,6	-3 981,6	-1 803,0	-3 312,8
Hoitokustannustulos	10,6	58,1	41,9	43,2	54,5
Muu tulos	3,1	18,2	-11,0	3,0	-27,1
Kokonaistulos	579,0	-4 592,2	4 179,4	1 768,6	2 039,7
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	455,5	-4 767,4	3 970,0	1 713,2	1 875,7
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	1 715,8	-1 417,0	-1 183,1	436,2	-1 466,5
Arvostuserojen muutokseen	-1 271,9	-3 366,1	5 146,0	1 269,5	3 333,6
Tilinpäättösiirtojen kertymän muutokseen	1,0	3,3	-2,9	-0,5	-0,3
Tilikauden voittoon	10,7	12,3	10,0	8,0	8,9
Siirtoon asiakashyvityksiin	123,5	175,2	209,4	55,4	164,0
Yhteensä	579,0	-4 592,2	4 179,4	1 768,6	2 039,7

25. VAKAVARAISUUS

	2023	2022	2021	2020	2019
Vakavaraisuusraja, milj.e	7 487	6 990	8 728	7 016	6 615
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, milj.e	22 462	20 970	26 184	21 048	19 844
Vakavaraisuuspääoma, milj.e	12 226	11 777	16 539	12 542	10 792
Vakavaraisuusaste, % ¹⁾	125,4	125,8	136,7	130,2	126,6
Vakavaraisuusasema ²⁾	1,6	1,7	1,9	1,8	1,6

1) Eläkevarat suhteessa STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukaiseen vastuovelkaan. Esitetään kaikki vuodet uudessa esitysmuodossa.

2) Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan

26. SIJOITUSJAKAUMA (KÄYVIN ARVOIN)	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾					
	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	19 802,7	33,6	16 748,2	29,8	20 773,1	35,3	26,6	27,0	33,2	25,6
Lainasaamiset ¹⁾	1 422,1	2,4	1 778,3	3,2	1 422,1	2,4	3,2	3,3	3,3	2,2
Joukkovelkakirjalainat	16 269,5	27,6	13 390,5	23,8	20 980,1	35,6	31,5	25,4	27,2	18,0
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	2 111,1	3,6	1 579,4	2,8	-1 629,1	-2,8	-8,1	-1,8	2,8	5,4
Osakesijoitukset yhteensä	27 113,2	46,0	26 231,9	46,6	27 691,3	47,0	44,1	50,0	47,1	47,0
Noteeratut osakkeet ³⁾	17 760,5	30,1	17 419,5	31,0	18 338,6	31,1	28,5	36,0	35,6	36,6
Pääomasijoitukset ⁴⁾	7 766,0	13,2	7 329,0	13,0	7 766,0	13,2	13,0	12,0	9,4	8,5
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	1 586,7	2,7	1 483,4	2,6	1 586,7	2,7	2,6	2,0	2,1	1,9
Kiinteistösijoitukset yhteensä	5 815,9	9,9	6 834,0	12,1	5 815,9	9,9	12,2	10,7	11,8	12,7
Suorat kiinteistösijoitukset	5 122,0	8,7	6 127,4	10,9	5 122,0	8,7	10,9	9,6	10,6	11,4
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	693,9	1,2	706,6	1,3	693,9	1,2	1,3	1,1	1,1	1,2
Muut sijoitukset	6 191,7	10,5	6 450,1	11,5	6 157,6	10,5	12,2	8,2	8,3	9,7
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	5 091,7	8,6	4 817,6	8,6	5 091,7	8,6	8,6	6,8	5,5	4,9
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	70,3	0,1	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,1
Muut sijoitukset ⁷⁾	1 100,0	1,9	1 562,3	2,8	1 065,9	1,8	3,0	1,4	2,8	4,7
Sijoitukset yhteensä	58 923,5	100,0	56 264,2	100,0	60 437,9	102,6	95,1	95,9	100,3	95,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾					-1 514,4	-2,6	4,9	4,1	-0,3	5,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	58 923,5	100,0	56 264,2	100,0	58 923,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	4,5									

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taanhehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

27. SIOJITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO SITOUTUNEELLE PÄÄOMALLE	31.12.2023			31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
	Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle
	milj. e	milj. e	%	%	%	%	%
Tuotto e / % sit. pääomalle							
Korkosijoitukset yhteensä	1 432,1	17 117	8,4	-5,2	3,9	-0,4	4,7
Lainasaamiset ¹⁾	88,5	1 678	5,3	3,2	4,4	-0,9	2,5
Joukkovelkakirjalainat	1 347,2	14 221	9,5	-6,4	4,1	0,0	5,0
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-3,7	1 217	-0,3	-3,5	0,7	-3,7	2,6
Osakesijoitukset yhteensä	2 646,1	26 150	10,1	-10,2	28,0	12,4	20,8
Noteeratut osakkeet ³⁾	2 328,2	17 203	13,5	-14,5	23,7	11,9	22,5
Pääomasijoitukset ⁴⁾	211,1	7 472	2,8	-2,7	44,5	12,9	15,6
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	106,8	1 475	7,2	21,3	24,4	19,0	13,2
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-913,9	6 759	-13,5	1,3	8,8	0,4	8,4
Suorat kiinteistösijoitukset	-908,9	6 050	-15,0	0,8	9,0	0,7	8,8
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-5,0	709	-0,7	6,3	7,1	-2,1	4,4
Muut sijoitukset	111,3	6 260	1,8	-1,1	-2,0	20,2	-2,1
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	217,3	4 829	4,5	8,2	7,3	3,7	5,3
Hyödykesijoitukset	0,9	12	7,4	-11,7	16,7	12,8	170,3
Muut sijoitukset ⁷⁾	-106,9	1 418	-7,5	-22,0	-27,6	71,7	-19,6
Sijoitukset yhteensä	3 275,6	56 286	5,8	-6,6	15,3	7,1	11,9
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-3,9	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	3 271,7	56 286	5,8	-6,6	15,3	7,1	11,8

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

28. HOITOKUSTANNUSTULOS, milj. e	2023	2022	2021	2020	2019
TyEL:n vakuutusmaksun hoitokustannusosat	57,3	148,5	160,7	149,6	172,3
Pienten työnantajien vakuutusten hoitamiseen tasausvastuusta saadut tuotot	18,4				
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	8,7	8,4	9,3	10,1	11,4
Muut tuotot	0,0	0,3	-1,6	2,3	1,0
TyEL-toiminnan hoitokustannustulo yhteensä	84,4	157,2	168,4	161,9	184,7
TyEL-toiminnan toimintokohtaiset liikekulut ¹⁾	73,6	-99,1	-126,5	-118,7	-130,2
Muut kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TyEL-toiminnan liikekulut yhteensä	73,6	-99,1	-126,5	-118,7	-130,2
TyEL-toiminnan hoitokustannustulos	10,8	58,1	41,9	43,2	54,5
YEL-toiminnan hoitokustannustulo	20,1				
YEL-toiminnan liikekulut	20,3				
YEL-toiminnan hoitokustannustulos	-0,2				
Hoitokustannustulos yhteensä	10,6				
TyEL-toiminnan liikekulut prosenttia palkkasummasta	0,3 %				
YEL-toiminnan liikekulut YEL-toiminnan hoitokustannustulosta	101,0 %				

Vuoden 2023 luvut eivät ole vertailukelpoisia vertailutietojen 2019-2022 kanssa, ne sisältävät sekä TyEL:iin että YEL:iin liittyviä eriä. Vertailutietoja ei ole saatavissa uusien laskentaperusteiden mukaisina, jotka on kuvattu laadintaperiaatteiden kappaleessa 15.

1) Ilman sijoitustoiminnan liikekuluja, työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katettuja kuluja ja lakisääteisiä maksuja

29. TYÖKYVYTTÖMYYSRISKIN HALLINTA, milj. e	2023	2022	2021	2020	2019
Vakuutusmaksutulo; työkyvyttömyysriskin hallintaosa	8,0	7,5	6,9	6,5	6,5
Korvauskuluihin kirjatut työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katetut kulut ²⁾	6,8	7,2	6,9	3,6	6,4
Liikekuluihin kirjatut hoitokustannusosalla katetut työkyvyttömyysriskin hallitsemisesta aiheutuneet kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut / Työkyvyttömyysriskin hallintaosa, %	85,0 %	95,2 %	99,8 %	55,7 %	98,6 %

2) Sisältää vuodesta 2021 alkaen yhtiön työsuhteessa olevan oman henkilöstön työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyviä henkilöstökuluja

30. VAKUUTUSLIIKKEEN TULOS, milj.e	2023	2022	2021	2020	2019
Yhtiön omalla vastuulla olevien liikkeiden vakuutusmaksutulo	1 203,8	1 192,7	1 124,1	1 002,0	972,0
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan korko	1 274,7	1 169,5	1 120,6	1 057,6	1 016,7
Vakuutusliikkeen tulo yhteensä	2 478,5	2 362,3	2 244,7	2 059,7	1 988,7
Maksetut rahastoidut eläkkeet	1 851,2	1 660,2	1 583,1	1 480,9	1 414,4
Maksutappiot	16,7	18,4	16,9	28,2	13,3
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan muutos	572,8	551,2	600,5	553,8	611,4
Korvausmeno yhteensä	2 440,6	2 229,8	2 200,6	2 062,9	2 039,1
Vakuutusliikkeen tulos	37,9	132,5	44,2	-3,2	-50,4

31. Riskienhallinta Ilmarisessa

1 Riskienhallinta osana yhtiön johtamista ja sisäistä valvontaa

Riskienhallinta on Ilmarisessa osa yhtiön normaalia johtamista ja sisäistä valvontaa. Riskienhallinta muodostuu kaikista niistä menettely- ja toimintatavoista, joiden tavoitteena on tunnistaa ja arvioida toimintaa ja tavoitteita uhkaavia riskejä sekä toteuttaa arvioinnin tuloksen edellyttämiä toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi.

Riskienhallinta toteutuu Ilmarisen johtamis- ja valvontajärjestelmän välityksellä ja perustuu yhtiön johtamista ja vastuuvollisuutta tukeville periaatteille. Näin riskienhallinta on osa yhtiön toimintatapoja, päätöksentekoa ja prosesseja siten, että se lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä ja tukee säännösten noudattamista.

Ilmarinen ottaa toiminnassaan riskejä perustuen harkittuun riski/tuotto-analyysiin muun muassa parempien tulosten, kuten eläkkeiden maksamista turvaavien sijoitustoiminnan tuottojen, aikaansaamiseksi. Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa Ilmarisen riskinkantokykyyn ja riskinottohalukkuuteen. Jos riskeillä ei voida arvioida saavutettavan tavoiteltavaa hyötyä, pyritään ne välttämään taloudellisesti järkevin keinoin.

2 Riskienhallinnan organisointi ja vastuut

2.1 Riskienhallinnan yleiset puitteet Ilmarisessa

Riskienhallinta on Ilmarisessa osa johdon vastuualuetta ja kaikkia organisaation prosesseja, kuten strategista suunnittelua ja muutoksenhallintaa. Riskienhallinta on myös osa yhtiön toimintaperiaatteita, arvoja ja kulttuuria. Riskienhallinnan puitteet on määritelty Ilmarisen riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa ja sitä sijoitustoiminnan osa-alueella täydentävässä sijoitussuunnitelmassa.

2.2 Yhtiön ja sen toimielinten vastuut riskienhallinnassa

Ilmarisen hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu yhtiön valvonta- ja riskienhallintajärjestelmän olemassaolosta ja toimivuudesta. Hallitus käsittelee ja hyväksyy vuosittain Ilmarisen riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet ja sijoitussuunnitelman. Hallitus ja toimiva johto laativat strategisen päätöksenteon ja riskienhallinnan osana vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion, jossa arvioidaan merkittävimpien riskien vaikutusta yhtiön toimintaan ja niitä toimenpiteitä, jotka ovat aiheellisia näiden riskien hallitsemiseksi. Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta avustaa hallitusta valvontatehtävissä, jotka kohdistuvat yhtiön taloudelliseen raportointiin, riskienhallintaan, sisäiseen valvontaan sekä sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajien työhön. Hallintoneuvoston tehtävänä puolestaan on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Valvonta kohdistuu muun muassa eläkeratkaisutoimintaan ja sijoitustoimintaan ja täten myös niiden riskienhallintaan.

2.3 Riskienhallinnan toteuttamisen vastuut Ilmarisessa

Ilmarisen riskienhallinnan johtaminen ja toteuttaminen perustuu malliin, jossa riskienhallintaan liittyvät vastuut jakautuvat kolmeen osa-alueeseen:

1. Ilmarisen liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot vastaavat omista riskeistään ja niiden hallinnasta
2. Riippumattomat riskien valvontatoiminnot valmistelevat ja kehittävät riskienhallinnan periaatteita sekä tukevat linjoja riskienhallinnan toimivuuden ja riittävyyden varmistamisessa. Lisäksi riippumattomat toiminnot valvovat yhtiön riskitilannetta sekä ohjeiden noudattamista ja raportoivat näistä säännöllisesti yhtiön toimivalle johdolle ja hallitukselle
3. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä

Ilmarisen liiketoimintalinjoilla ja tukitoiminnoilla on ensisijainen vastuu omien vastualueidensa ja tekemiensä päätösten riskeistä sekä niiden hallinnasta. Näin nämä riskit omistavat tahot vastaavat siitä, että operatiivisen toiminnan menettelytavat ja toimintaa koskeva ohjeistus mahdollistavat tuloksellisen toiminnan hyväksytyllä riskitasolla. Käytännössä tämä tarkoittaa yhtiön tavoitteisiin ja toimintaan liittyvien riskien tunnistamista ja arviointia sekä toimenpiteitä näiden riskien hallitsemiseksi.

Yhtiön riippumattomat riskienhallintatoiminnot vastaavat yhtiön riskienhallinnan periaatteiden ja puitteiden kehittämisestä. Riskienhallintatoiminnot tukevat riskit omistavia toimintoja toimivien riskienhallinnan menettelyjen ja toimintatapojen käyttöönotossa sekä avustavat näitä riskiraportoinnissa. Riskienhallintatoiminnot myös seuraavat ja arvioivat yhtiön riskitilannetta sekä raportoivat tästä säännöllisesti yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Ilmarisessa on riippumaton Compliance-toiminto, joka tukee liiketoimintaa luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan toimivuuden ja riittävyyden varmistamisessa. Compliance-toiminnalla tarkoitetaan toiminnan sääntelyn eli toimintaan kohdistuvan ulkoisen ja sisäisen ohjeistuksen noudattamisen varmistamista ja valvontaa.

Compliance-toiminnan tavoitteena on osaltaan varmistaa sääntelyn, ohjeistusten ja hyvien menettelytapojen mukainen toiminta ja edistää tervettä riskikulttuuria Ilmarisessa. Compliance-toiminto toimii riskiperusteisesti ja varmistaa säännösten noudattamista omilla vastuualueillaan muun muassa arvioimalla sisäisiä kontrolleja, prosesseja ja menettelytapoja sekä tekemällä tarpeellisia parannusehdotuksia johdolle ja liiketoiminnalle.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa yhtiölle ja parantaa sen toimintaa. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida yhtiön toimintojen ja prosessien osalta niiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä johtamis- ja hallintomenettelyiden tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä antaa kehitysehdotuksia näiden parantamiseksi. Sisäisen tarkastuksen toiminta perustuu hallituksen hyväksymään toimintaperiaatteeseen, jossa määritellään sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, toimivalta, vastuut ja tehtävät. Sisäinen tarkastus laatii vuosittain tarkastussuunnitelman, joka johtoryhmän ja tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa. Sisäinen tarkastus on hallinnollisesti toimitusjohtajan alainen riippumaton toiminto. Sisäinen tarkastus raportoi toiminnastaan suoraan hallitukselle ja hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle.

3 Riskit ja niiden luokittelu

Ilmarisen menestyksellistä toimintaa vaarantavat riskit voivat olla mitä hyvänsä tekijöitä, jotka

- vaikuttavat haitallisesti yhtiön mahdollisuuksiin vastata moitteettomasti lakisääteisen tehtävän hoitamisesta
- vaikuttavat haitallisesti yhtiön mahdollisuuksiin saavuttaa lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteensa tai
- muulla tavoin uhkaavat yhtiön toiminnan jatkuvuutta.

Riskit voivat olla joko estettävissä olevia, Ilmarisen sisäisistä tekijöistä aiheutuvia ongelmia, tai toisaalta ulkoisia tekijöitä, joiden toteutumista ei voida estää. Riskien luonne ja lähteet vaikuttavat myös oleellisesti riskienhallintakeinojen valintaan. Ilmarisen toimintaan vaikuttavat riskit ovat jaettavissa sijoitus-, vakuutus-, liiketoiminta- ja operatiivisiin riskeihin.

Sijoitusriskeihin kuuluvat markkina-, luotto-, maksuvalmius- ja keskittymäriskit.

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuvelan riittävyteen.

Liiketoimintariskeillä tarkoitetaan kilpailutilanteen ja toimialan muutosten sekä liiketoimintapäätösten tai niiden toimeenpanon epäonnistumiseen liittyvää tappioriskiä. Riskit voivat olla joko tapahtumia tai muutoksia toimintaympäristössä, jotka estävät tai häiritsevät yhtiön toimintaa. Riskit voivat myös toteutua käyttämättä jääneinä, liiketoiminnan kannalta tavoittelemisen arvoisina mahdollisuuksina.

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön ja järjestelmiin sekä ulkoisiin tapahtumiin liittyvää tappioriskiä.

Riskien mahdolliset vaikutukset eivät ole aina yksiselitteisesti rahalla mitattavissa, vaan ne voivat toteutuessaan vaikuttaa välillisesti myös Ilmarisen maineeseen. Riskin toteutuminen jossain riskiluokassa voi johtaa Ilmarisen maineen heikkenemiseen eri sidosryhmissä ja täten aiheuttaa liiketoiminnan menetyksiä ja tappioita. Pahimmillaan yrityksen itsenäiset toimintaedellytykset voivat heiketä olennaisesti.

4 Sijoitusriskit ja niiden hallinta

4.1 Sijoitustoiminnan tavoitteet

Ilmarisen riskinkantokyky määräytyy yhtiön vakavaraisuustilanteen mukaan. Sijoitustoiminnan keskeisenä tavoitteena on yhtiön riskinkantokyvyn hyödyntäminen mahdollisimman hyvien pitkän aikavälin tuottojen saavuttamiseksi, samalla kuitenkin vaarantamatta lyhyellä aikavälillä viranomaisien vakavaraisuusvaateiden noudattamista.

Sijoitusomaisuuden allokaatiota määrittäessä Ilmarinen tasapainoilee useiden samanaikaisten tavoitteiden välillä. Tavoitteena on toisaalta pitkällä aikavälillä mahdollisimman hyvä tuotto vastuuvelan vaatimusten ja viranomaisrajoitteiden puitteissa, toisaalta parantaa keskipitkällä aikavälillä vakavaraisuutta suhteessa kilpailijoihin ja lisäksi vielä varmistaa jatkuvasti vakavaraisuusrajan yläpuolella pysyminen. Yhtiön hallitus vahvistaa valitun allokaation vähintään vuosittain.

4.2 Vakavaraisuuden hallinnan yhteys sijoitustoimintaan ja riskienhallintaan

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Ilmarinen kykenee toteuttamaan sijoitusstrategiaansa, ottaen huomioon olettamuksiin ja asetettuihin tavoitteisiin liittyvän epävarmuuden. Sijoitussalkun riskitasoa verrataan tämän takia jatkuvasti Ilmarisen riskinkantokykyyn. Tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin, joilla pyritään varmistamaan, ettei yhtiö joudu tilanteeseen, jossa se olisi pakotettu muokkaamaan valittua allokaatiotaan pitkän tähtäimen sijoitusstrategiastaan turvatakseen vakavaraisuutensa lyhyellä aikavälillä.

Sijoitussalkun riskitasoa arvioidaan Ilmarisessa lyhyen tähtäimen riskilaskennalla, sitä täydentävillä stressitesteillä sekä pidemmän tähtäimen skenaariomalleilla.

Sijoitustoiminnan riskipuskurina toimii yhtiön vakavaraisuuspääoma, joka on yhtiön varojen ja vastuiden erotus. Mikäli sijoitustoiminnan tuotot ylittävät vastuuvelalle määritetyn tuottovaateen, erotus kasvattaa vakavaraisuuspääomaa. Päinvastaisessa tilanteessa vakavaraisuuspääoma pienenee.

Pitkällä aikavälillä vastuuvelalle on saatava vähintään tuotto, joka muodostuu TyEL:n laskuperusteissa määritellyn perustekorona ja osakesijoitusten tuoton painotettuna keskiarvona, jälkimmäisen painon ollessa 20 prosenttia. Sijoitustuoton alittaessa pitkällä aikavälillä keskimääräisen tuottovaateen, yhtiön riskinottoa alenee ja tuottovaatimuksen saavuttaminen vaikeutuu.

Perustekorko, joka kuvastaa sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuottoa, pohjautuu eläkelaitosten keskimääräiseen vakavaraisuusasteeseen. Täydennyskertoimen, eli perustekorona ja 3 prosentin rahastokorona erotuksen mukainen tuotto käytetään rahastoitujen vanhuuseläkkeiden korottamiseen. 20 prosentin osaketuottosidonnaisuuden kautta osa eläkelaitosten osakeriskistä on yhteisesti

eläkejärjestelmän kannettavana. Vastuuvelka puskuroi näin ollen osittain sijoitustuloksen heilahtelua.

Osaketuottosidonnaisuus toteutetaan erityisellä vastuuelkaerällä, osaketuottosidonnaisella lisävakuutusvastuulla. Tämä vastuuelkan osa kasvattaa vastuuelkaa korkeintaan yhdellä prosentilla tai pienentää sitä korkeintaan 20 prosentilla. Jos lisävakuutusvastuun määrä ylittää ylärajaksi asetetun määrän, ylite käytetään rahastoitujen vanhuuseläkkeiden korotuksiin.

Lainsäädännössä asetettu vähimmäispääomavaatimus, vakavaraisuusraja, on riippuvainen yhtiön sijoitustoiminnan riskinotosta. Riskipitoisempi sijoitustoiminta edellyttää suurempaa vakavaraisuuspääomaa. Vakavaraisuusvaatimusten perussuure on vakavaraisuuspääoman vakavaraisuusraja. Sen mitoituksen teoreettinen perusta on määritelty siten, että vuoden aikavälillä on korkeintaan 3 prosentin todennäköisyys sille, että yhtiön sijoitus- ja vakuutusriskeissä toteutuisi vakavaraisuusrajaa suurempi tappio. Vakavaraisuusraja on kuitenkin aina vähintään 5 prosenttia sijoitusten käyvin arvoin lasketusta yhteismäärästä.

Vakavaraisuusrajan laskennassa otetaan huomioon yhtiön toimintaan liittyvät riskit vakavaraisuuslaissa määritellyn riskiluokituksen mukaisesti. Kunkin sijoituksen osalta otetaan tällöin huomioon kaikki sääntelyssä määritellyt olennaiset riskit. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa kullekin riskiluokalle lasketaan riskiarvo ja odotettu tuotto, sekä otetaan huomioon sijoitusten keskittymisestä aiheutuva riski. Lisäksi laskennassa huomioidaan riskiluokkien väliset riippuvuudet. Vähimmäispääomavaatimus on 1/3 vakavaraisuusrajasta mutta jos vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, yhtiön on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen asemansa tervehdyttämissuunnitelma. Sijoitustoiminnan riskinottoa rajaavat lain vaatimukset sekä Ilmarisen sisäisesti asetetut sijoitusvaltuudet, joilla hallitaan riskinottoa ja varmistetaan sijoitussalkun riittävä hajautus ja likviditeetti.

Ilmarisen vakavaraisuuspääoma vuoden 2023 lopussa oli 12 226 miljoonaa euroa ja vakavaraisuusraja oli 7 487 miljoonaa euroa. Vakavaraisuusasema eli vakavaraisuuspääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli siten 1,63. Ilmarisen vakavaraisuusaste eli eläkevarojen suhde vastuuelkaan oli 125,4 prosenttia. Vakavaraisuusaste kuvaa yhtiön riskinkantokykyä ja vakavaraisuusasema yhtiön ottamaa riskiä suhteessa riskinkantokykyyn.

4.3 Sijoitustoiminnan oleelliset riskit

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan rahoitusmarkkinamuutosten aiheuttamaa sijoitusomaisuuden arvoon ja vastuuelkan määrään liittyvää epävarmuutta. Ilmarisen sijoitustoimintaan kohdistuvat markkinariskit liittyvät pääsääntöisesti osake-, korko-, korkoero-, kiinteistö-, valuutta-, hyödyke- ja volatilitteettiriskeihin. Merkittävin näistä on osakkeiden markkinariski mutta myös korkosijoituksiin, valuuttoihin, ja kiinteistöihin liittyy merkittävää markkinariskiä.

Luotto- ja vastapuoliriski

Luottoriski realisoituu tilanteissa, jossa vastapuoli ei kykene vastaamaan sitoumuksistaan. Ilmarisen toimintaan liittyvät luottoriskit syntyvät luotonannosta sekä joukkolainojen ja OTC-johdannaisten vastapuoliriskeistä.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä, että sijoituksia ei saada myytyä tai niitä joudutaan myymään epäedullisilla ehdoilla, vakuutusliikkeen- tai sijoitustoiminnan rahoitustarpeen kattamiseksi.

Keskittymäriski

Keskittymäriski merkitsee salkun kokonaisriskin lisääntymistä riittämättömän hajautuksen vaikutuksesta.

Malliriski

Malliriskillä tarkoitetaan käytettyihin menetelmiin ja malleihin liittyviä yksinkertaistuksia ja oletuksiin liittyvää epävarmuutta, jotka heikentävät käytetyn mallin tulosten ja näiden pohjalta tehtyjen päätösten luotettavuutta.

4.4 Riskien arviointiin ja hallintaan liittyvät menetelmät

Markkinariskiä hallitaan sijoitussuunnitelmaan sisältyvillä periaatteilla ja asetetuilla sijoitusvaltuuksilla sekä varmistamalla riittävä vakavaraisuuspääoma suhteutettuna valittuun riskitasoon. Sijoitussuunnitelman tavoitteena on yhtiön riskinkantokyvyn hyödyntäminen siten, että sijoituksilla saavutetaan pitkällä aikavälillä mahdollisimman hyvä tuotto, vaarantamatta kuitenkaan lakisääteistä vakavaraisuusvaadetta. Ilmarisen hallitus vahvistaa sijoitussuunnitelman, ml. riskienhallinnan suorittaman allokaation riskitasoanalyysin, ja siihen liitetyt valtuudet vuosittain. Sijoitusvaltuuksien puitteissa toimivan johdon on mahdollista poiketa hallituksen asettamasta allokaatiosta.

Valtuuksia rajoitetaan limiiteillä, kuten esim. allokaatiopoikkeamien enimmäismäärä, tietyllä todennäköisyydellä syntyviä maksimitappioita (niin sanottu Value at Risk - tunnusluku) tai yksittäisten riskikeskittymien enimmäispainojen kautta.

Markkinamuutosten vaikutuksia Ilmarisen vakavaraisuuteen on havainnollistettu alla olevassa taulukossa. Osakekurssien 10 prosentin laskun yhteydessä on muiden omaisuuslajien odotettu muuttuvan niiden ja osakkeiden välisten historiallisten riippuvuuksien mukaisesti. Lisäksi on tarkasteltu tilannetta, jossa ainoastaan kiinteistöjen ja pääomasijoitusten arvoja on laskettu 10 prosentilla muiden omaisuuslajien arvojen pysyessä muuttumattomina sekä tilannetta missä yleinen korkotaso nousisi yhdellä prosenttiyksiköllä

Vaikutus	Osakekurssit -10% *	Kiinteistöt -10%	Pääoma- rahastot -10%	Korkotaso +1%
vakavaraisuuspääomaan (milj. e)	-1 920	-582	-777	-601
vakavaraisuusasemaan	-0,20	-0,08	-0,06	-0,07
markkina-arvoon	-4,9 %	-1,0 %	-1,3 %	-1,0 %
vakavaraisuusasteeseen	-3,5 %-yks.	-1,2 %-yks.	-1,6 %-yks.	-1,2 %-yks.

* Osakekurssistressien osalta on oletettu, että muut omaisuuslajit liikkuvat historiallisten riippuvuuksien mukaisesti.

Markkinamuutosten vaikutusta tarkastellaan tavanomaisesti myös arvioimalla suurin

mahdollinen tappio määrätyn todennäköisyyden mukaan, eli niin kutsutun VaR-luvun kautta. Arvion mukaan sijoitusomaisuuden arvonalenema ei 97,5 prosentin todennäköisyydellä ylittäisi kuukaudessa 3 578 miljoonaa euroa tai 5,4 prosenttia sijoitusomaisuuden arvosta. Vastaavalla todennäköisyydellä arvioitu alenema vakavaraisuuspääomaan, vastuuvelan osaketuottosidonnaisuus huomioiden, ei ylittäisi 2 600 miljoonaa euroa tai 21,3 prosenttia, jolloin vakavaraisuusaste laskisi 120,5 prosenttiin.

Luottoriskin ensisijainen hallintakeino on riittävä hajauttaminen niin maantieteellisesti, toimialoittain, luottoluokittain kuin yhtiöittäin. Luottoriskiä hallitaan myös kattavan yritysanalyysin ja vakuusjärjestelyiden kautta sekä rajoittamalla riskin enimmäismäärää. OTC-johdannaisten vastapuoliriskiä hallitaan pääosin vakuuksilla, jotka määräytyvät kaikkien vastapuolten kanssa solmittuihin ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) hyväksymiin standardisopimuksiin.

Maksuvalmiusriskiä hallinnoidaan Ilmarisessa arvioimalla niin sijoitus- kuin vakuutusliiketoiminnan tulevat kassavirrat sekä normaalissa että stressatussa skenaariossa ja suhteuttamalla nämä sisäisesti määriteltyyn likviditeettipuskuriin. Tavoitteena on varmistaa, että Ilmarinen ei maksuvalmiuden takia joutuisi poikkeamaan tavoitellusta allokaatiosta tai luopumaan sijoituksiaan epäedullisin ehdoin. Merkittävimmät maksuvalmiudessa huomioitavat asiat ovat vakuutusmaksujen ja eläkemaksujen odotetut kassavirrat, takaisinlainojen kysyntä, pääomarahastojen kutsut ja palautukset sekä varautuminen johdannaisten mahdollisiin tappioihin. Johtuen työeläkelaitosten pitkistä ja ennakoitavista vastuista merkittävä osa sijoitusomaisuudesta voidaan halutessa sijoittaa myös epälikvideihin sijoituksiin.

Ilmarisen sijoitusomaisuuden yrityskohtaiset keskittymät ovat kokonaisuuden näkökulmasta vähäisiä. Joulukuun 2023 lopussa suurin yksittäinen korko- ja luottoriskikohtainen liikkeeseenlaskija oli Yhdysvaltojen liittovaltio, jonka riskialtistuma vastasi 4,1 prosenttia sijoitusomaisuudesta. Suurin altistuma yksittäiseen osakkeeseen, välillisten sijoitusten omistukset huomioiden, oli Tornator Oyj 0,9 prosentin osuudella sijoitusomaisuudesta. Sijoitusomaisuus on myös laajasti hajautettu maantieteellisesti, eri omaisuusluokkiin sekä rahastojen osalta eri rahastonhoitajien välille. Sijoitusomaisuuteen kohdistuvaa keskittymäriskiä voidaan näin ollen pitää kokonaisuudessaan alhaisena.

Sijoitustoiminnan riskienhallinnan tavoitteena on ajoissa tunnistaa ja analysoida uusia ilmaantuvia riskitekijöitä ja huomioida historiallisen aikasarja-aineiston perusteella tehtävän riskilaskennan rajoittunut näkökulma. Edellä mainituista syistä riskianalyysijä täydennetään stressitesteillä ja laatimalla skenaarioanalyysijä sijoitussalkun koostumuksesta tehtävien allokaatiopäätösten tueksi.

Johdannaisia käytetään Ilmarisessa sijoitusriskien pienentämiseen ja suojaamiseen mutta tarvittaessa myös markkinariskin lisäämiseen sekä sijoitustoiminnan tehostamiseen, esimerkiksi kustannuksiin tai likviditeettiin liittyvistä syistä. Johdannaisiin liittyvä markkinariski muunnetaan pääsääntöisesti ns. deltakorjatuiksi riskipositioiksi, jotka kuvaavat johdannaisiin liittyvää todellista alla olevaa riskiä. Johdannaisten käyttöä Ilmarisessa määritellään tarkemmin hallituksen vuosittain hyväksymissä periaatteissa koskien johdannaisten käyttöä.

4.5 Sijoitustoiminnan valvonta ja raportointi

Sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumista, riskipositioita sekä Ilmarisen vakavaraisuustilannetta seurataan jatkuvasti sijoitustoiminnosta riippumattoman riskienhallinnan toimesta. Toiminto raportoi sijoitustoiminnan riskinoton rajojen noudattamisesta ja sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumisesta hallitukselle vähintään kuukausittain. Tarvittaessa riskienhallinta esittää voimassa olevan perusallokaation uudelleenarvioimista tai sijoitusvaltuuksien muuttamisesta.

4.6 Sijoitussalkun jakauma omaisuuslajeittain

Ilmarisen sijoitusvarallisuuden jakautuminen pääomaisuusluokkiin 31.12.2023 sekä näiden sijoitusten tuotot on esitetty liitetieto-osiossa Tunnusluvut ja analyysit. Seuraava taulukko noudattaa työeläkelaitosten yhdessä sopimaa tapaa kuvata sijoitusten tuottoja ja riskiä.

2023	Perusjakauma		Riskijakauma		Tuotto %	Volatili-teetti %
	milj. e	%	milj. e	%		
Korkosijoitukset	19 803	33,6	20 773	35,3	8,4	
Lainasaamiset	1 422	2,4	1 422	2,4	5,3	
Joukkovelkakirjalainat	16 269	27,6	20 980	35,6	9,5	6,6
- Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	6 003	10,2	7 402	12,6	7,2	
- Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	10 266	17,4	13 578	23,0	10,9	
Muut rahoitusmarkkina-välineet ja talletukset	2 111	3,6	-1 629	-2,8	-0,3	
Osakesijoitukset	27 113	46,0	27 691	47,0	10,1	
Noteeratut osakkeet	17 761	30,1	18 339	31,1	13,5	14,4
Pääomarahastot	7 766	13,2	7 766	13,2	2,8	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	1 587	2,7	1 587	2,7	7,2	
Kiinteistösijoitukset	5 816	9,9	5 816	9,9	-13,5	
Suorat kiinteistösijoitukset	5 122	8,7	5 122	8,7	-15,0	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	694	1,2	694	1,2	-0,7	
Muut sijoitukset	6 192	10,5	6 158	10,5	1,8	
Hedge-rahastosijoitukset	5 092	8,6	5 092	8,6	4,5	7,6
Hyödykesijoitukset	0	0,0	0	0,0	-	
Muut sijoitukset	1 100	1,9	1 066	1,8	-7,5	
Sijoitukset yhteensä	58 923	100	60 438	102,6	5,8	5,3
Johdannaisten vaikutus			-1 514	-2,6		
Sijoitukset käyvin arvo in yhteensä	58 923		58 923	100,0		

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 4,5 vuotta.

Avoin valuuttapositio on 22,2 % sijoitusten markkina-arvosta.

Kokonaistuottoprosentti sisältää sijoituslajeille kohdistumattomat tuotot, kulut ja liikekulut.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty noteerattujen osakkeiden jakauma maantieteellisesti alueittain, joukkolainasijoitusten jakauma luottoluokittain sekä kiinteistösijoitusten jakauma kohdeluokittain.

Noteerattujen osakesijoitusten maantieteellinen % - jakauma		
	2023	2022
Suomi	29	30
USA	35	32
Japani	6	6
Muut kehittyneet markkinat	25	28
Kiina	1	1
Kehittyvät markkinat pl. Kiina	3	3

Joukkolainojen ml. korkorahastot luokitusjako		
	2023	2022
AAA	12	10
AA	4	3
A	10	11
BBB	29	17
BB tai alle	38	44
Ei luokiteltu	8	15

Kiinteistösijoitusten rakenne	Osuus, %	
	2023	2022
Asuinkiinteistöt	23	23
Toimistokiinteistöt	33	38
Liikekiinteistöt	16	13
Hotellit	6	6
Varastokiinteistöt	5	5
Muut	6	5
Kiinteistörahastot	12	10

Kiinteistökannan käyttöaste (pl. saneerauskohteet) oli 88,0 (92,5) prosenttia.

5 Vakuutusriskit ja niiden hallinta

5.1 Vakuutusmaksut ja vastuuvelka

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuvelan riittävyyteen. Molempien suureiden laskenta on määritelty työeläkeyhtiöiden yhteisissä ja yhtiön laskuperusteissa, jotka sosiaali- ja terveysministeriö (STM) vahvistaa työeläkeyhtiöiden yhteisestä tai yhtiön hakemuksesta. Vakuutusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa laskuperusteiden turvaavuus lain vaatimusten mukaisesti. Laskuperusteiden turvaavuus on yhtiön aktuaarin vastuulla.

Työntekijän eläkelaki (TyEL) edellyttää, että STM ei saa ilman erityistä syytä vahvistaa eläkevakuutuksen ehtoihin tai laskuperusteisiin eroja, jotka vaikeuttavat lain toimeenpanoa tai eläkelaitosten yhteisten asioiden hoitamista. Lain mukaan työeläkelaitosten on toimittava yhteistyössä tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Edellä olevista seuraa, että vakuutusmaksun ja vastuuvelan laskuperusteet ovat kaikilla työeläkeyhtiöillä eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta samanlaiset.

Eläke-etuuksien osittaisesta rahastoinnista johtuen vakuutusmaksu ja vastuuvelka sisältävät yhtiön omalla vastuulla olevaa vakuutusliikettä sekä eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevaa liikettä (tasausliike). Yhteisellä vastuulla oleva eläkemeno poolataan kaikkien eläkelaitosten kesken siten, että sen rahoittaminen ei aiheuta riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle. Riskin siitä, että vakuutusmaksutulo ja sijoitustuotot riittävät tulevaisuudessa yhteisellä vastuulla olevan eläkemenon kattamiseen, kantavat yksityisen sektorin vakuutuksen maksajat eli työnantajat ja työntekijät yhdessä. Puskurina tämän vakuutusliikkeen osalta toimii kunkin yhtiön vastuuvelkaan sisällytetty tasausvastuu. Yrittäjän eläkelain (YEL) mukaiset eläkkeet rahoitetaan vuosittain kerätyillä vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella. Rahoitus tapahtuu tasausjärjestelmän periaatteiden mukaisesti, jolloin yksittäiselle eläkelaitokselle ei tämän osalta synny riskiä. Seuraavassa tarkastellaankin vain TyEL:n mukaista yhtiön omalla vastuulla olevaa vakuutusta ja siihen liittyviä vakuutusriskejä.

TyEL:n omalla vastuulla oleva liike koostuu vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkelikkeestä. Lisäksi yhtiöllä on riski maksamattomiin vakuutusmaksuihin liittyvistä maksutappioista. Keskeisiä tekijöitä vakuutusriskien hallinnassa ovat odotettavissa olevaan eläkealkavuuteen, korvausten suuruuteen ja eläkkeiden kestoon liittyvien epävarmuuksien huomioiminen. Merkitykseltään olennaisimmat riskit koskevat epävarmuutta, joka liittyy odotetun elinajan pituuteen sekä työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen.

Vanhuuseläkelikkeen riskinä on toteutuvan kuolevuuden poikkeama oletetusta. Osa vanhuuseläkkeestä rahastoidaan aktiiviaikana eläkkeen karttuessa. Kertyvän eläkevastuun määrä riippuu oletetusta kuolevuudesta. Kun toteutuva kuolevuus poikkeaa oletetusta, syntyy rahastoidun eläkemenon osalta yhtiölle voittoa tai tappiota. Kuolevuusperusteet tarkistettiin viimeksi vuoden 2016 lopussa. Kuolevuusperusteiden muutoksesta aiheutuvat kustannukset ovat eläkelaitosten yhteisellä vastuulla, joten yhtiökohtaista riskiä syntyy lähinnä yhtiön vakuutuskannan poikkeamasta keskimääräiseen nähden. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera yhdistyi Ilmariseen 1.1.2018 ja samalla yhtiöön siirtyi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) mukainen päättynyt vakuutuskanta. Tämän vakuutuskannan poikkeavan luonteen takia yhtiölle vahvistettiin oma LEL-vakuutuskantaa koskeva kuolevuusperuste. LEL-kannan kuolevuusperuste päivitettiin vuoden 2023 alussa.

Työkyvyttömyysliikkeen riskit liittyvät työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen, myönnettyjen eläkkeiden suuruuteen ja voimassa olevien työkyvyttömyyseläkkeiden päättävyyteen. Työkyvyttömyyseläke rahastoidaan eläkkeen alkaessa. Vakuutusmaksun työkyvyttömyyseläkeosan suuruus vahvistetaan vuosittain ja sen riittävyttä seurataan säännöllisesti. Työkyvyttömyysliikkeeseen liittyy yhtiökohtainen riski siitä, että yhtiön työkyvyttömyyseläkkeistä aiheutuva meno poikkeaa laskuperusteissa oletetusta. Tätä riskiä kasvattaa työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkkeen alkamisen välinen pitkä viive. Tämän takia Ilmarisessa seurataan jatkuvasti työkyvyttömyyseläkelikkeen kehitystä ja eläkkeiden alkavuutta.

Työkyvyttömyysliikkeen riskiä pyritään hallitsemaan ennaltaehkäisevällä ja tehokkaalla työkykyä ylläpitävällä toiminnalla.

Maksutappioiden osalta riskinä on saamatta jääneiden vakuutusmaksujen ennakoitua suurempi määrä. Vakuutusmaksun maksutappio-osa on mitoitettu vastaamaan vakuutuskannan rakennetta ja siinä otetaan huomioon pienempien työnantajien suurempi maksutappioriski.

5.2 Yhtiön vakuutuskannan rakenteeseen liittyvät riskit

Laskuperusteita valmisteltaessa vakuutusmaksu ja vastuuelka mitoitetaan yhtiöiden keskimääräisen vakuutuskannan mukaan. Lisäksi TyEL sisältää säädöksen, jonka mukaan vastuuelan laskuperusteiden osoittautuessa kaikkien eläkelaitosten osalta riittämättömiksi, perusteiden muuttamisesta aiheutuva vastuuelan kasvu katetaan tavalla, joka ei muodosta riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle. Laskuperuste voi kuitenkin olla riittämätön myös yksittäisen eläkevakuutusyhtiön osalta. Omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen riskinä on näin ollen vakuutuskannan rakenteen poikkeaminen alan keskimääräisestä epäedulliseen suuntaan.

Vanhuuseläkeliiikkeeseen liittyvä riski on, että yhtiön vakuutuskannan keskimääräinen elinaika ja siten eläkkeellä oloaika on muita yhtiöitä pitempi. Toimialojen välillä olevat erot on Ilmarisessa valtaosin neutraloitu erillisen LEL-kuolevuusperusteen kautta. Työeläkeyhtiöt toimivat pääsääntöisesti valtakunnallisesti, jolloin erot eri alueiden elinajoissa tasoittuvat. Vanhuuseläkeliiikkeessä satunnaisheilahtelut ovat vakuutuskannan tasolla yleensä pieniä, mutta koronavirusepidemian aikana satunnaisheilahtelu on kasvanut.

Työkyvyttömyyseläkeliiikkeen alkavuudessa voi olla systemaattisia yhtiökohtaisia eroja esimerkiksi silloin, jos yhtiön toiminta rajautuu maantieteellisesti suppealle alueelle tai jos vakuutuskannan toimialajakauma poikkeaa keskimääräisestä.

Työeläkevakuutuksessa laki kieltää vastuuvallinnan käytön riskienhallintakeinona. Työeläkevakuutusyhtiön on siis myönnettävä vakuutus vakuuttamisvelvolliselle yritykselle. Tällä on vaikutusta erityisesti maksutappioriskin hallintaan.

Jos yksittäisen työeläkevakuutusyhtiön vakuutusliikkeen tulos on systemaattisesti muita heikompi, pienentää ero yhtiön vakavaraisuuspääomaa ja asiakashyvityksiä muihin verrattuna. Yhtiöiden vakuutuskannat poikkeavat toisistaan jonkin verran esim. vakuutettujen ikä- sekä vakuutuksenottajien kokoluokka- ja toimialajakaumien osalta. Ilmarisen vakuutusriski muodostuu lähinnä Ilmarisen omalla vastuulla olevan vakuutuskannan poikkeamasta keskimääräisestä. Riskiä pienentää Ilmariselle vahvistettu erillinen LEL-kuolevuusperuste.

Vakuutusliikkeen riskejä seurataan säännöllisesti arvioimalla vuoden aikana vakuutusliikkeen tuloksen kehittymistä. Tämän lisäksi Ilmarisen vakuutuskannan osalta laaditaan erilaisia vakuutusteknisiä analyysejä ja tilastoja, joiden perusteella saadaan tarkempaa tietoa vakuutuskannan muutoksista ja vakuutusliikkeeseen kohdistuvista riskeistä, sekä voidaan porautua tarkemmin mahdollisiin poikkeavuuksiin.

Vastuuelkaan sisältyy myös lisävakuutusvastuu, joka koostuu osittamattomasta ja ositetusta lisävakuutusvastuusta sekä osaketuottosidonnaisesta lisävakuutusvastuusta. Osittamaton lisävakuutusvastuu karttuu tai purkautuu vuosittain tilinpäätöksessä kirjanpidon mukaisella sijoitustoiminnan tuloksella, joka

saadaan vähentämällä kirjanpidon mukaisista nettotuotoista vastuuvelan tuottovaatimus. Lisäksi vuodesta 2017 alkaen vakuutusliikkeen tulos on kartuttanut tai purkanut osittamatonta lisävakuutusvastuuta. Osittamaton lisävakuutusvastuu luetaan osaksi vakavaraisuuspääomaa. Ositettu lisävakuutusvastuu sisältää tilinpäätöksessä seuraavana vuonna vakuutusmaksun alennuksina annettavat asiakashyvitykset.

Ilmarisen vastuuvelan rakenne tilinpäätöksessä oli seuraava:

	Tilinpäätös 31.12.2023		Tilinpäätös 31.12.2022	
	milj. e	%	milj. e	%
Vastaisten eläkkeiden vastuu	23 565	48	22 995	51
Alkaneiden eläkkeiden vastuu	24 201	49	23 334	52
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 157	2	-559	-1
Ositettu lisävakuutusvastuu	123	0	175	0
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-19	0	-996	-2
TyEL-vakuutus yhteensä	49 028	100	44 950	99
Muu kuin TyEL-vakuutuksen vastuuvelka	239	0	248	1
Vastuuvelka yhteensä	49 267	100	45 198	100

6 Liiketoimintariskit ja niiden hallinta

Liiketoimintariskit syntyvät esimerkiksi kilpailusta sekä yhtiön sisäisistä tai toimialaan ja eläkejärjestelmään kohdistuvista muutostekijöistä. Liiketoimintariskit voivat realisoitua esimerkiksi strategisten valintojen seurauksena tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskit voivat toteutuessaan vaikuttaa pitkän tähtäimen liiketoimintatavoitteiden saavuttamiseen.

Ilmarisen liiketoimintariskejä tunnistetaan muun muassa osana säännöllisiä riskikartoituksia, toimintaympäristön analyysseja ja strategiaprosessia. Yhtiön keskeiset liiketoimintariskit käydään läpi toimivan ja ylimmän johdon toimesta säännöllisen riskiraportoinnin, toiminnan suunnittelun sekä riski- ja vakavaraisuusarvion käsittelyn yhteydessä. Ilmarisen liiketoimintalinjoilla ja tukitoiminnoissa liiketoimintariskien seuranta on osa normaalia johtamista.

7 Operatiiviset riskit ja niiden hallinta

Operatiivisia riskejä liittyy kaikkeen toimintaan, eikä niiltä voida koskaan täysin suojautua. Näitä riskejä pyritään rajoittamaan taloudellisesti järkevin keinoin. Operatiiviset riskit sisältävät myös oikeudelliset riskit sekä säännösten ja eettisten periaatteiden noudattamiseen liittyvät compliance-riskit.

Pääosaa operatiiviseen toimintaan liittyvistä riskeistä hallitaan liiketoimintayksiköiden normaalin sisäisen valvonnan ja toiminnan johtamisen osana. Tästä vastaa kunkin yksikön esihenkilö. Tavoitteena on, että yksiköiden toiminta on huolellista, laadukasta, taloudellista ja tehokasta. Merkittävien operatiivisten riskien hallinnasta

on huolehdittu muun muassa henkilöstön osaamisen varmistamisella sekä erilaisilla tietotekniikkaan ja toimintatapoihin liittyvillä keinoilla, kuten varajärjestelmillä ja varatietoliikenneyhteyksillä, prosessien dokumentoinnilla, vertailutietojen käytöllä sekä seurantamenettelyillä. Ilmarisen merkittävimpien liiketoimintaprosessien riskienhallinnan toimivuutta varmennetaan säännöllisillä jatkuvuusharjoituksilla.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeinen osa on riskien kartoittaminen. Tämä pitää sisällään sekä riskien tunnistamisen ja arvioinnin että kontrolli- ja hallintatoimenpiteiden riittävyyden varmistamisen. Ilmarisen toiminnot kartoittavat omaan toimintaansa liittyvät operatiiviset riskit kerran vuodessa toiminnan suunnittelun yhteydessä sekä lisäksi merkittävien toiminnan muutosten yhteydessä vakioidulla mallilla. Prosessi- ja tietotekniikkariskit muodostavat keskeiset riskialueet Ilmarisen toiminnassa. Yhtiön perustehtävän hoitamisen kannalta vahingollisimpia operatiivisia riskejä ovat virheet ja häiriöt, jotka toteutuessaan vaarantaisivat eläkkeiden oikeellisuuden tai oikea-aikaisen maksamisen. Riskien kartoittamisen lisäksi Ilmarisen prosesseista ja toiminnoista ylläpidetään säännöllisesti päivitettävää liiketoiminnan vaikutusanalyysia, jossa tunnistetaan toiminnan kannalta kriittisimmät tehtävät, tietojärjestelmät, kumppanit sekä avainhenkilöt.

Ilmarisen hallituksen vahvistamien riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteiden mukaisesti kaikki Ilmarisen liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot raportoivat toimintaansa liittyvistä riskitapahtumista, eli toteutuneista operatiivisista riskeistä ja läheltä piti - tilanteista. Riskitapahtumat kirjataan Ilmarisessa yhdenmukaisella mallilla operatiivisten riskien seuranta- ja raportointijärjestelmään, joka mahdollistaa muun muassa ajantasaisen operatiivisia riskejä koskevan tiedon seurannan sekä hyödyntämisen toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Ilmarisella on lakisääteinen varautumisvelvoite, mikä edellyttää yhtiöltä varautumista toiminnan vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Varautumisen tarkoituksena on varmistaa yhtiön liiketoiminnan jatkuminen erityyppisissä häiriötilanteissa ja -olosuhteissa ja rajoittaa näiden aiheuttamia haittavaikutuksia. Ilmarisessa on laadittu toiminnan jatkuvuutta varmistavat ja häiriötilanteiden toimintaa ohjaavat suunnitelmat, joiden ajantasaisuutta seurataan ja ylläpidetään vuosittain. Merkittävä osa jatkuvuudenhallintaa ovat säännöllisesti järjestettävät jatkuvuusharjoitukset, joiden myötä pyritään varmistamaan kriittisimpien prosessien toimivuus häiriötilanteissa. Harjoituksissa tehtyjen havaintojen avulla kehitetään samalla jatkuvuussuunnitelmien sisältöä sekä häiriöhallinnan toimenpiteitä.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

2023

KONSERNIN TULOSLASKELMA		2023		2022	
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutusmaksutulo	<u>1</u>		6 822 062 786,48		6 557 995 772,64
Sijoitustoiminnan tuotot	<u>3</u>		18 369 290 449,53		21 590 490 494,47
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	<u>2</u>		-7 210 244 946,18		-6 646 828 823,54
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-857 144 766,00		-2 842 004 589,00	
Vastuunsiirrot		0,00		131 476,00	
Kannansiirrot		0,00	-8 067 389 712,18	48 630,00	-2 841 824 483,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos			-3 211 639 833,00		3 666 622 506,40
Vastuunsiirrot			0,00		-17 990,00
Kannansiirrot			0,00	-3 211 639 833,00	-290 898,00
Liikekulut	<u>4</u>		-75 065 500,48		-77 403 715,78
Sijoitustoiminnan kulut	<u>3</u>		-13 737 768 984,13		-22 098 513 428,16
Vakuutustekninen tulos			99 489 206,22		150 229 435,03
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA					
Vakuutustekninen tulos			99 489 206,22		150 229 435,03
Muut tuotot			23 646,01		4 252 739,84
Muut kulut			-2 128 201,29		-1 923 717,55
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta			-9 303 262,48		-9 788 684,60
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta			88 081 388,47		142 769 772,72
Vähemmistöosuudet			-115 335,22		738 886,79
Tilikauden voitto (tappio)			87 966 053,24		143 508 659,51

KONSERNIN TASE 31.12.		2023		2022	
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet	13				
Aineettomat oikeudet		1 982 286,37		3 339 813,81	
Muut aineettomat hyödykkeet		5 516 094,44		8 708 820,61	
Konserniliikearvo		11 521 943,65	19 020 324,46	13 663 974,85	25 712 609,27
Sijoitukset	6				
Kiinteistösijoitukset	8				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		3 635 098 561,67		3 804 911 938,70	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		582 155 543,72	4 217 254 105,39	683 343 185,37	4 488 255 124,07
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä	9				
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	10	121 318 342,38		113 866 584,45	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä		10 950 000,00	132 268 342,38	10 950 000,00	124 816 584,45
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	10	32 257 232 514,25		30 998 671 397,03	
Rahoitusmarkkinavälineet		9 629 041 379,09		7 123 410 645,18	
Kiinnelainasaamiset		671 682 141,85		835 228 692,80	
Muut lainasaamiset	12	742 881 138,35	43 300 837 173,54	1 020 167 780,31	39 977 478 515,32
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuskenottajilta			1 035 143 181,18	982 538 709,27	
Muut saamiset	14		2 908 683 729,50	4 697 564 677,33	5 680 103 386,60
Muu omaisuus	13				
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto		833 764,64		1 090 395,86	
Muut aineelliset hyödykkeet		1 367 880,61	2 201 645,25	1 781 767,63	2 872 163,49
Rahat ja pankkisaamiset			1 468 530 138,54	1 470 731 783,79	1 133 881 325,78
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat			275 296 345,83	207 403 376,21	
Muut siirtosaamiset	15		84 068 909,75	85 583 411,30	292 986 787,50
Vastaavaa yhteensä			53 443 303 895,81		51 726 106 496,49

KONSERNIN TASE 31.12.		2023		2022	
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	16				
Pohjarahasto			28 106 653,31		28 106 653,31
Muut rahastot					
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		185 013 337,53		172 736 810,59	
Muut rahastot		584 855,91	185 598 193,44	584 855,92	173 321 666,51
Edellisten tilikausien voitto (tappio)			-140 847 838,93		-272 052 065,11
Tilikauden voitto (tappio)			87 966 053,24	160 823 061,06	143 508 659,51
					72 884 914,22
Vähemmistöosuudet				2 641 083,56	2 523 696,57
Vakuutustekninen vastuvelka	17				
Vakuutusmaksuvastuu			24 855 927 464,00		21 644 287 631,00
Korvausvastuu			24 410 634 133,00	49 266 561 597,00	23 553 489 367,00
					45 197 776 998,00
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta			6 438 211,11		9 340 693,67
Muut velat	18		3 805 257 669,33	3 811 695 880,44	6 171 988 654,13
					6 181 329 347,80
Siirtovelat	19			201 582 273,76	271 591 539,90
Vastattavaa yhteensä			53 443 303 895,81		51 726 106 496,49

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta	88 081 388,47	142 769 772,72
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	4 068 784 599,00	-806 030 896,00
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-31 452 285,71	2 551 765 192,08
Suunnitelman mukaiset poistot	71 146 406,90	70 940 009,47
Muut oikaisut	-2 861 262 421,75	-2 098 054 083,67
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	1 335 297 686,91	-138 610 005,40
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 669 898 007,85	-2 598 848 485,81
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-2 439 642 733,50	3 137 072 075,22
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	565 552 961,26	399 613 584,00
Maksetut välittömät verot	-9 303 262,48	-9 788 684,60
Liiketoiminnan rahavirta	556 249 698,78	389 824 899,40
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-24 929 134 753,00	-59 618 073 041,75
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	24 705 486 057,07	58 913 225 645,56
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	2 075 716,30	-9 239 229,91
Investointien rahavirta	-221 572 979,63	-714 086 626,10
Rahoituksen rahavirta		
Muu voitonjako	-27 906,40	-47 658,00
Rahoituksen rahavirta	-27 906,40	-47 658,00
Rahavarojen muutos	334 648 812,75	-324 309 384,70
Rahavarat tilikauden alussa	1 133 881 325,78	1 458 190 710,48
Rahavarat tilikauden lopussa	1 468 530 138,54	1 133 881 325,78

1. KONSERNIN VAKUUTUSMAKSUTULO		2023		2022	
Ensivakuutus					
TyEL:n mukainen eläkevakuutus					
Työnantajan osuus	4 482 403 445,86			4 312 391 835,61	
Työntekijän osuus	1 945 499 041,00	6 427 902 486,86		1 861 995 561,00	6 174 387 396,61
YEL:n mukainen vakuutus		404 367 946,22	6 832 270 433,08		394 236 058,35
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu			-10 207 646,60		6 568 623 454,96
Vakuutusmaksutulo			6 822 062 786,48		6 557 995 772,64
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät					
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista					
TyEL	-15 339 162,59			-16 037 400,63	
YEL	-3 099 086,03		-18 438 248,62	-3 035 741,10	-19 073 141,73
2. KONSERNIN MAKSETUT KORVAUKSET		2023		2022	
Ensivakuutus					
Maksettu eläkkeensaajille					
TyEL:n mukainen perusvakuutus	7 107 827 248,60			6 554 946 041,65	
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	53 331 810,30			52 186 511,17	
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	582 149 622,06			531 250 339,19	
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1 475 734,72	7 744 784 415,68		1 553 692,97	7 139 936 584,98
Maksettu / saatu kustannustenjakokorvauksia					
TyEL-eläkkeet	-241 233 524,70			-243 163 517,32	
YEL-eläkkeet	-7 620 009,99			-646 611,16	
Osuus työttömyysvakuutusrahaston (TVR) vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-172 270 482,24			-171 579 466,23	
YEL:n valtion osuus	-147 014 316,12			-115 387 412,44	
VEKL:n valtion korvaus	-3 993 217,62	-572 131 550,67	7 172 652 865,01	-3 190 384,08	-533 967 391,23
Korvaustoiminnon hoitokulut			30 825 722,97		6 605 969 193,75
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut			6 766 358,20		33 675 205,02
Maksetut korvaukset yhteensä			7 210 244 946,18		6 646 828 823,54

3. KONSERNIN SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY	2023		2022	
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin				
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	23 554 993,44		32 417 299,17	
Osinkotuotot muilta omistusyhteisyrityksiltä	175 815,00		175 815,00	
Korkotuotot muilta omistusyhteisyrityksiltä	531 250,00	24 262 058,44	537 415,20	33 130 529,37
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	-75 709 671,82		-57 198 004,92	
Osinkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	13 184 009,07		12 769 880,98	
Korkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	31 603 312,79		43 972 328,18	
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	257 947 122,38	227 024 772,42	247 808 124,80	247 352 329,04
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	560 794 780,32		561 363 916,80	
Korkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	667 919 795,56		425 283 647,32	
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	4 112 139 205,76	5 340 853 781,64	5 749 323 346,27	6 735 970 910,39
Yhteensä		5 592 140 612,50		7 016 453 768,80
Arvon alentumisten palautukset		1 275 042 337,30		484 228 514,77
Myyntivoitot		11 502 107 499,73		14 089 808 210,90
Yhteensä		18 369 290 449,53		21 590 490 494,47
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista		-115 364 426,98		-113 567 842,95
Kulut muista sijoituksista		-3 149 058 796,14		-6 434 797 845,32
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Muille kuin saman konsernin yrityksille	-532 354 573,74	-532 354 573,74	-466 510 998,59	-466 510 998,59
Yhteensä		-3 796 777 796,86		-7 014 876 686,85
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-1 243 590 051,59		-3 035 993 706,85	
Rakennusten suunnitelmapoistot	-66 273 207,17	-1 309 863 258,76	-65 677 591,83	-3 101 671 298,68
Myyntitappiot		-8 631 127 928,51		-11 981 965 442,63
Yhteensä		-13 737 768 984,13		-22 098 513 428,16
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvонkorotuksia ja niiden oikaisua		4 631 521 465,40		-508 022 933,69
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		4 631 521 465,40		-508 022 933,69

4. KONSERNIN LIIKEKULUERITTELYT	2023		2022	
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	30 825 722,97		33 675 205,02	
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	6 766 358,20	37 592 081,17	7 184 424,77	40 859 629,79
Liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensvakuutuksen palkkiot	5 404 479,28		7 508 989,16	
Muut vakuutusten hankintamenot	12 005 961,14	17 410 440,42	11 416 900,82	18 925 889,98
Vakuutusten hoitokulut		31 685 819,19		33 783 190,91
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	9 740 543,96		9 322 221,32	
Oikeushallintomaksu	967 289,53		878 609,28	
Finanssivalvonnan valvontamaksu	1 259 594,64	11 967 428,13	1 110 676,54	11 311 507,14
Muut hallintokulut		14 001 812,74		13 383 127,75
Liikekulut yhteensä		25 969 240,87		24 694 634,89
Sijoitustoiminnan kulut		75 065 500,48		77 403 715,78
Kulut kiinteistösijoituksista	4 518 197,81		4 183 404,11	
Kulut muista sijoituksista	28 433 341,83	32 951 539,64	29 010 124,23	33 193 528,34
Kokonaisliikekulut yhteensä		145 609 121,29		151 456 873,91

5. KONSERNIN HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	49 209 945,32	53 068 002,51
Eläkekulut	8 864 173,85	8 869 783,67
Muut henkilösivukulut	1 809 393,22	1 939 270,37
Yhteensä	59 883 512,39	63 877 056,55
Johdolle maksetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen		
Toimitusjohtaja	1 004 379,47	886 543,34
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	401 461,32	427 559,00
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	145 519,34	135 569,14
Yhteensä	1 551 360,13	1 449 671,48

Toimielimiin kuuluvien eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja on vakuutettu lakisääteisen työeläkevakuutuksen lisäksi vapaaehtoisella sijoitussidonnaisella ryhmälisäeläkevakuutuksella, joka on maksuperusteinen. Lisäeläkevakuutuksen vanhuuseläkkeeseen oikeuttava ikä on 65 vuotta tai TyEL 11 §:n 2 mom. mukainen alin vanhuuseläkeikä sen ollessa mainittua ikää alempi. Lisäeläkevakuutuksen vuosimaksu on 20 prosenttia vakuutetun lakisääteisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta. Toimitusjohtajan maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksu vuonna 2023 oli 179 818,01 €. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioista on maksettu lakisääteinen työeläkevakuutusmaksu.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	586	616
Tilintarkastajan palkkiot, KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus	262 696,65	261 879,33
Veroneuvonta	176,70	1 770,72
Muut palvelut	73 930,83	150 982,87
Tilintarkastajan todistukset ja lausunnot	21 727,59	11 362,93
Yhteensä ¹⁾	358 531,77	425 995,85

1) Sisältää Ilmarisen kuluksi jääneen arvonalisäveron

6. KONSERNIN SIIJOITUKSET 31.12.		2023			2022		
SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Kiinteistösiioitukset							
Kiinteistöt	2 660 686 333,14	2 670 084 372,14	3 621 216 923,89	2 698 968 533,45	2 708 366 572,45	4 084 464 043,40	
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrityksissä	562 832 981,81	562 832 981,81	798 173 344,66	684 474 084,21	684 474 084,21	1 163 116 861,08	
Muut kiinteistöosakkeet	402 181 207,72	402 181 207,72	408 946 391,89	412 071 282,04	412 071 282,04	426 036 297,55	
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	514 155 543,72	514 155 543,72	515 394 509,46	633 343 185,37	633 343 185,37	645 818 669,83	
Kiinnelainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	68 000 000,00	68 000 000,00	68 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	50 000 000,00	
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä							
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	121 318 342,38	121 318 342,38	575 011 528,42	113 866 584,45	113 866 584,45	515 979 870,49	
Lainasaamiset	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	10 950 000,00	
Muut sijoitukset							
Osakkeet ja osuudet	32 257 232 514,25	32 257 232 514,25	40 049 199 050,24	30 998 671 397,03	30 998 671 397,03	38 682 123 113,44	
Rahoitusmarkkinavälineet	9 629 041 379,09	9 629 041 379,09	9 777 177 699,43	7 123 410 645,18	7 123 410 645,18	7 170 859 936,86	
Kiinnelainasaamiset	671 682 141,85	671 682 141,85	673 689 868,31	835 228 692,80	835 228 692,80	846 310 122,86	
Muut lainasaamiset	742 881 138,35	742 881 138,35	743 843 416,42	1 020 167 780,31	1 020 167 780,31	1 022 394 866,35	
	47 640 961 582,31	47 650 359 621,31	57 241 602 732,71	44 581 152 184,84	44 590 550 223,84	54 618 053 781,86	
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:							
Korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta			-8 674 491,50			-24 593 339,98	
Kirjanpitoarvo sisältää							
Muita arvonkorotuksia			9 398 039,00			9 398 039,00	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			9 591 243 111,40			10 027 503 558,02	

7. KONSERNIN SIIJOITUKSET 31.12.		2023		2022	
JOHDANNAISTEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Ei-suojaavien johdannaisten käypä arvo ja arvostusero					
Muut saamiset		723 812 123,99	1 078 747 372,48	1 049 803 745,36	1 775 864 682,28
Muut velat		-946 519 885,57	-442 913 394,15	-1 568 455 352,57	-608 538 456,05
Muut siirtosaamiset ja -velat		-96 651 829,10	173 071 079,35	-85 908 670,21	241 172 791,49
Kirjanpitoarvo ja käypä arvo yhteensä ¹⁾		-319 359 590,68	808 905 057,68	-604 560 277,42	1 408 499 017,72
Arvostusero yhteensä			1 128 264 648,36		2 013 059 295,14
1) Valuuttatermiinien käyvät arvot ovat korottomia					
LYHYEKSIMYYNTIEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO		Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Lyhyeksimyyntien käypä arvo ja arvostusero					
Muut velat					
Velat myydyistä osakelainoista		0,00	0,00	-6 655 278,19	-6 652 872,55
Arvostusero yhteensä			0,00		2 405,64

8. KONSERNIN KIINTEISTÖSIJOITUKSET 31.12.		2023	
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä	
Kiinteistösijoitusten muutokset:			
Hankintameno 1.1.	4 773 269 644,18	749 229 444,43	
Lisäykset	182 271 291,31	22 549 248,17	
Vähennykset	-202 189 045,58	-4 340 179,56	
Hankintameno 31.12.	4 753 351 889,92	767 438 513,04	
Kertyneet poistot 1.1.	-867 798 451,30		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	6 075 068,63		
Tilikauden poistot	-66 273 207,35		
Kertyneet poistot 31.12.	-927 996 590,01		
Arvonalentumiset 1.1.	-113 764 278,34	-65 886 259,06	
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	2 148 139,06	0,00	
Tilikauden arvonalentumiset	-108 201 473,01	-123 251 682,96	
Arvonalentumisten palautukset	15 958 136,90	3 854 972,70	
Arvonalentumiset 31.12.	-203 859 475,39	-185 282 969,32	
Arvonkorotukset 1.1.	13 602 737,16		
Arvonkorotukset 31.12.	13 602 737,16		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 635 098 561,67	582 155 543,72	
Osakkuusyritysten jäljellä oleva konserniaktiiva 31.12.2023	6 843 877,25		
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet			
Jäljellä oleva hankintameno	33 815 903,39		
Kirjanpitoarvo	33 815 903,39		
Käypä arvo	40 678 023,57		

**9. KONSERNIN SIIJOITUKSET
OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ**
2023

Muutokset otsikon mukaisissa taseryhmissä:	Osakkeet ja osuudet omistusyhteis- yrityksissä	Lainasaamiset omistusyhteis- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	121 295 551,78	10 950 000,00
Lisäykset	24 818 913,48	0,00
Vähennykset	-15 524 420,04	0,00
Hankintameno 31.12.	130 590 045,22	10 950 000,00
Arvonalentumiset 1.1.	-7 428 967,33	0,00
Tilikauden arvonalentumiset	-1 842 735,51	0,00
Arvonalentumiset 31.12.	-9 271 702,84	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	121 318 342,38	10 950 000,00

10. KONSERNIN SIIJOITUKSET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ**1/2**

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista / äänistä, %
Kiinteistöosakkeet		
Antilooppi GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Antilooppi Ky	Helsinki	50,00 / 00,00
Antilooppi Management Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Asunto Oy Eerikinkatu 43	Helsinki	24,32 / 24,32
Asunto Oy Espoon Jousi	Espoo	28,47 / 28,47
Asunto Oy Espoon Kaari	Espoo	26,15 / 26,15
Asunto Oy Espoon Sellonhuippu	Espoo	25,50 / 25,50
Asunto Oy Ruoholahdenkatu 24	Helsinki	20,41 / 20,41
BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00 / 49,00
Central Post I BV	Amsterdam	50,00 / 50,00
Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00 / 49,00
Elielinaukion Kehitys Oy	Helsinki	20,00 / 20,00
EN Properties GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
EN Properties I KY	Helsinki	89,29 / 00,00
ET-Hoivakiinteistöt Oy	Helsinki	40,00 / 40,00
HL Covent Garden	Bryssel	95,02 / 47,60
Hypo Fund Management I Oy	Helsinki	43,00 / 43,00
Hypo Fund Management II Oy	Helsinki	49,00 / 49,00
ILMA Sarl	Senningerberg	49,50 / 49,50
Kauppakeskus RED! GP Oy	Helsinki	49,90 / 49,90
KSK Parking I Ky	Helsinki	49,90 / 00,00
KSK Redi Ky	Espoo	49,90 / 00,00
Redi Parkki GP Oy	Helsinki	49,90 / 49,90
Keilaniemen kiinteistökehitys GP Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
Keilaniemen kiinteistökehitys Strike Ky	Helsinki	33,33 / 00,00
Kiinteistö Oy Helsingin Satamakaari 24	Helsinki	49,00 / 49,00
Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50 / 25,50
Kiinteistö Oy Kluuvin Pysäköinti	Helsinki	38,61 / 38,61
Kiinteistö Oy Runoratsun Pysäköinti	Espoo	29,74 / 29,74
Kiinteistö Oy Selloparkki	Espoo	25,51 / 25,51
Kiinteistö Oy Tampereen Hiedanranta	Tampere	50,00 / 50,00
Kiinteistö Oy Uusi Espoon Perkkäantalo	Espoo	33,33 / 33,33
Kiinteistö Oy Vantaan Öljykuja 2	Helsinki	50,00 / 50,00
Lappeenrannan Villimiehen Vitonen Oy	Lappeenranta	50,00 / 50,00
Leppävaaran Hotelliikiinteistö Oy	Espoo	25,50 / 25,50
Mercada Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00 / 49,00
PH Buildings	Amsterdam	99,99 / 50,00
Porin Puuvilla Oy	Pori	50,00 / 50,00
PP Property Management Oy	Pori	49,00 / 49,00
Russia Invest B.V.	Amsterdam	40,31 / 40,31
SNI EURO Partnership I SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
SNI EURO Partnership II SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
Spektri Kiinteistöt GP Oy	Helsinki	31,86 / 31,86
Spektri Kiinteistöt Ky	Helsinki	31,84 / 00,00
Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 / 50,00 ⁽¹⁾
Tamina Homes, Inc.	Delaware	99,98 / 40,00
Tripla Mall GP Oy	Helsinki	38,75 / 38,75
Tripla Mall Ky	Helsinki	38,75 / 00,00
Wiggum Sarl	Munzbach	49,00 / 49,00
Mydyt		
Kiinteistö Oy Helsingin Ajomiehentie 1	Helsinki	

1) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistusosuus oikeuttaa 100 prosenttiin yhtiön tuloksesta, joten konserniin on yhdistelty 100 %.

10. KONSERNIN SIIJOITUKSET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ**1/2**

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista / äänistä, %
Muut		
Arek Oy	Helsinki	24,26 / 24,26
Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,16 / 28,16
Navidom Oy	Espoo	25,00 / 25,00
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö	Hämeenlinna	29,33 / 00,00
SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Esko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Lunni Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Suula Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Uikku Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Tornator Oyj	Imatra	23,13 / 23,13
Muut kiinteistöosakkeet ja -osuudet ²⁾	Kotipaikka	Osuus osuuksista %
Herbert Park ICAV	Dublin	49,50
Ilmarinen Australian Holding Trust	Sydney	99,00
SNI Property Unit Trust	St. Helier	49,90
Seleth 2 Master Unit Trust	St. Helier	98,00
Seleth Master Unit Trust	St. Helier	98,00
S-Pankki Toimitila C Erikoissijoitusrahasto	Helsinki	

2) Sijoituksista muihin kiinteistöosakkeisiin ja -osuuksiin eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 10 M€:n omistukset

10. KONSERNIN OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ 31.12.2023**2/2**

Konsernin omistukset muissa yrityksissä on lueteltu emoyhtiön liitetiedossa numero 10

11. KONSERNIN AVOIMET ARVOPAPERILAINASOPIMUKSET 31.12.	2023	2022
Lainaksi otetut arvopaperit		
Määrä	0,00	1 401 500,00
Käypä arvo	0,00	20 657 310,00

Lainaksi otetut osakkeet ovat pörssiosakkeita

Kaikki lainat ovat alle vuoden mittaisia ja milloin tahansa keskeytettävissä

Lainauksen vakuudeksi annettujen panttien käypä arvo on esitetty taseen liitetietojen kohdassa vakuudet ja vastuusitoumukset

12. KONSERNIN LAINAAMISET 31.12.	2023	2022
Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan		
Pankkitakaus	31 806 878,43	65 293 442,59
Takausvakuutus	34 703 513,34	49 502 944,20
Sijoitussitoumus	110 645 835,23	67 329 795,14
Muu vakuus	435 483 172,03	723 556 299,21
Vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	612 639 399,03	905 682 481,14
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	130 241 739,31	114 485 299,17
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	742 881 138,34	1 020 167 780,31
Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin		
Kiinnelainasaamiset	44 473 510,03	56 477 333,37
Muut lainasaamiset	323 690 191,77	657 688 136,45
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	368 163 701,80	714 165 469,82

13. KONSERNIN AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN**MUUTOKSET****2023**

	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Konserniliikearvo	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12 854 074,07	39 015 221,73	20 581 965,68	3 133 624,55	1 781 767,63	77 366 653,66
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-164 040,54	-4 506 814,22		-86 502,08		-4 757 356,84
Lisäykset	0,00	0,00		66 314,90	0,00	66 314,90
Vähennykset	0,00	0,00	-13 829,91	0,00	-413 887,02	-427 716,93
Hankintameno 31.12.	12 690 033,53	34 508 407,51	20 568 135,77	3 113 437,37	1 367 880,61	72 247 894,79
Kertyneet poistot 1.1.	-9 514 260,26	-30 306 401,12	-6 917 990,83	-2 043 228,69		-48 781 880,90
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	164 040,54	4 506 814,22		86 502,08		4 757 356,84
Tilikauden poistot	-1 357 527,44	-3 192 726,17	-2 128 201,29	-322 946,12		-7 001 401,02
Kertyneet poistot 31.12.	-10 707 747,16	-28 992 313,07	-9 046 192,12	-2 279 672,73		-51 025 925,08
Kirjanpitoarvo 31.12	1 982 286,37	5 516 094,44	11 521 943,65	833 764,64	1 367 880,61	21 221 969,71

14. KONSERNIN MUUT SAAMISET 31.12.**2023****2022**

Muut saamiset				
Sijoituksiin liittyvät saamiset	2 202 503 431,29		4 035 393 977,21	
Etukäteen maksetut korvaukset	684 142 466,34		643 767 665,56	
Verosaaminen	20 420 388,90		15 710 957,09	
Muut saamiset	1 617 442,97	2 908 683 729,50	2 692 077,47	4 697 564 677,33

15. KONSERNIN MUUT SIIRTOSAAMISET 31.12.**2023****2022**

Muut siirtosaamiset				
Sijoituksiin liittyvät	61 132 137,34		77 826 157,61	
Saatava vastuunjaosta	15 160 978,00		613 703,00	
Muut siirtosaamiset	7 775 794,41	84 068 909,75	7 143 550,69	85 583 411,30

16. KONSERNIN OMA PÄÄOMA 31.12.	2023	2022
Oma pääoma		
Pohjarahasto	28 106 653,31	28 106 653,31
Muut rahastot		
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		
1.1.	172 736 810,59	162 765 925,09
Siirto käyttämättömistä lahjoitusvaroista	22 093,60	2 342,00
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	12 254 433,34	9 968 543,50
Muut rahastot		
1.1.	584 855,92	584 855,92
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		
1.1.	-128 543 405,59	-262 033 521,61
Siirto lahjoitusvaroihin	-50 000,00	-50 000,00
Siirto yhtiöjärjestyksen mukaisiin rahastoihin	-12 254 433,34	-9 968 543,50
Tilikauden voitto (tappio)	87 966 053,24	143 508 659,51
	160 823 061,06	72 884 914,22
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen:		
Vakuutusentajien osuus	160 823 061,06	72 884 914,22

17. KONSERNIN VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA 31.12.		2023	2022
Vakuutusmaksuvastuu			
Vastaiset eläkkeet		23 593 984 964,00	23 023 812 743,00
Osittamaton lisävakuutusvastuu		1 157 093 749,00	-558 677 230,00
Ositettu lisävakuutusvastuu		123 499 693,00	175 254 202,00
Osaketuottoisidonnainen lisävakuutusvastuu		-18 650 942,00	-996 102 084,00
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä		24 855 927 464,00	21 644 287 631,00
Korvausvastuu			
Alkaneet eläkkeet		24 410 634 133,00	23 553 489 367,00
Korvausvastuu yhteensä		24 410 634 133,00	23 553 489 367,00
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä		49 266 561 597,00	45 197 776 998,00
18. KONSERNIN MUUT VELAT 31.12.		2023	2022
Muut velat			
Sijoituksiin liittyvät velat		3 493 935 635,27	5 889 381 881,82
Ennakonpidätysvelka		290 426 064,84	274 558 259,52
Omistusyhteisyrityksille		683 363,40	621 042,56
Muut velat		20 212 605,82	3 805 257 669,33
			7 427 470,23
			6 171 988 654,13
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua			
Rahoituslaitoslainat		3 091,97	201 230,32
19. KONSERNIN SIIRTOVELAT 31.12.		2023	2022
Siirtovelat			
Sijoituksiin liittyvät		177 277 863,05	190 596 870,38
Velka vastuunjakoon		1 329 537,00	54 281 362,00
Muut siirtovelat		22 974 873,71	26 713 307,52
		201 582 273,76	271 591 539,90

20. KONSERNIN VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET 31.12.	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet	
Vuokranmaksun vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 400 820,07
Omien lainojen vakuudeksi annetut kiinnitykset	
Lainojen määrä	172 486 428,00
Annetut kiinnitykset	233 627 000,00
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit, kirja-arvo	
arvopaperit	568 962 453,98
käteinen	1 000 000,00
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi annetut käteisvakuudet 1 000 000,00 euroa sisältyvät tase-erään muut saamiset	
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi saadut käteispannit 811 539 00,00 euroa sisältyvät tase-erään muut velat	
Yhteisyrityksen puolesta annetut vakuudet	
Pankkilainan vakuudeksi kiinnitetty panttikirjat	1 046 300 719,17
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut	
Sijoitussitoumukset	
Pääomarahastot	5 109 306 970,75
Muut sijoitussitoumukset	445 037 078,46
Johdannaiskaupan vakuudeksi saadut arvopaperit	
Vakuusarvo	2 080 542,01
Johdannaissopimukset	
Ei-suojaavat	
Korkojohdannaiset	
Futuuri- ja termiinisopimukset	
STM-johdannaiset	
Avoimet, kohde-etuus	929 089 789,80
päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-32 910 266,45
Optiosopimukset	
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	27 798 847 918,34
	käypä arvo
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	358 518 307,09
	käypä arvo
	-18 100 698 374,32
	-199 071 347,29
Koron- ja luottoriskinvaihtosopimukset	
Avoimet, kohde-etuus ¹⁾	1 767 387 625,75
	käypä arvo
	-37 906 475,74
STM-johdannaiset	
Avoimet kohde-etuus	-4 485 926 024,82
	päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä
	-241 886 037,51
Tuotonvaihtosopimukset	
Avoimet, kohde-etuus	-100 233 449,28
	käypä arvo
	-9 708 608,70
Valuuttajohdannaiset	
Termiinisopimukset	
Avoimet, kohde-etuus	21 425 042 869,97
	käypä arvo
Suljetut, käypä arvo	191 771 505,27
	-10 063,71
Optiosopimukset	
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	6 234 254 964,28
	käypä arvo
	498 570 647,36
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-5 349 133 781,27
	käypä arvo
	-105 575 532,27

20. KONSERNIN VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET 31.12.		2023
Johdannaissopimukset		
Ei-suojaavat		
Osakejohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
STM-johdannaiset		
Avoimet,	kohde-etuus	-1 268 712 518,05
	päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-1 500 960,00
Optiosopimukset		
Avoimet,	ostetut, kohde-etuus	4 467 674 949,08
	käypä arvo	81 590 491,28
Avoimet,	asetetut, kohde-etuus	-1 154 361 094,20
	käypä arvo	-17 932 352,94
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet,	kohde-etuus	475 561,25
	käypä arvo	475 561,25
Muut johdannaissopimukset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet,	kohde-etuus	-1 273 755,66
	käypä arvo	3 598 311,73
Optiosopimukset		
Avoimet,	ostetut, kohde-etuus	69 847 996,96
	käypä arvo	116 235 624,12
Avoimet,	asetetut, kohde-etuus	-38 722 317,51
	käypä arvo	-71 669 946,44
Tuotonvaihtosopimukset		
Avoimet,	kohde-etuus	0,00
	käypä arvo	18 936,67
1) Kohde-etuus koostuu bilateraalisten korkoswapien ja credit default swapien kohde-etuuksista, joilla ei ole päivittäisiä nettoarvonmuutostilityksiä.		
Suljettujen ja erääntyneiden johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.		
Arvostusperiaatteet		
Pörssijohdannaiset arvostetaan käyttäen pörssissä noteerattua hintaa.		
Kahdenväliset OTC -johdannaiset arvostetaan vastapuolen arvostuksen perusteella, mikäli markkinaolosuhteet eivät estä kyseisten johdannaistransaktioiden arvostamista markkina-arvoon.		
Kahdenvälinen OTC -johdannaistransaktio arvostetaan teoreettiseen mallihintaan, mikäli markkinaolosuhteet estävät kyseisen transaktion arvostamisen markkina-arvoon.		
EMIR -asetuksessa ja siihen liittyvissä teknisissä standardeissa on määritely tarkemmin milloin markkinaolosuhteet estävät arvostamisen markkina-arvoon.		
Keskusvastapuoliselvittävät OTC -johdannaiset arvostetaan keskusvastapuolelta saatuun arvoon.		
Claw back-velvoitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoituslaitoksilla. Purkutilanteessa olevan rahaston tuottoja kirjattaessa seurataan mahdollisten vastuiden todennäköistä määrää varovaisuuden periaatetta noudattaen.		
Muut vastuusitoumukset		
Ilmarisen arvonlisäveroryhmään kuuluvat yhtiön lisäksi Ilmarisen omistamat kiinteistöyhtiöt.		
Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittävästä arvonlisäverosta.		143 569,11
Kiinteistösisjoitusten arvonlisäverovähennysten tarkistusvastuu		34 547 094,59
Vuokravastuut (ml. leasingvastuut)		
Seuraavana vuonna erääntyvät		817 454,92
Myöhempinä vuosina erääntyvät		832 375,11
Muut vastuusitoumukset		3 120 188,23

21. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN YHDISTELLYT TYTÄRYRITYKSET JA OSAKKUUSYRITYKSET 31.12.2023

Ilmarisen tytäryritykset		Kotipaikka	Omistussuus, %
1 Kiinteistö Oy	Aleksanterinkatu 13	Helsinki	100,00
2 Kiinteistö Oy	Aleksinparkki	Kerava	100,00
3 Kiinteistö Oy	Annalankankaantie 20	Oulu	100,00
4	Antilooppi kortteli Oy	Helsinki	100,00
5	Elielin Pysäköinti Oy	Helsinki	100,00
6	Espagalleria Oy	Helsinki	100,00
7 Kiinteistö Oy	Espoon Anna Sahlsténin katu 5	Espoo	100,00
8 Asunto Oy	Espoon Anna Sahlsténin katu 8	Espoo	100,00
9 Asunto Oy	Espoon Itsehallintotie 1	Espoo	100,00
10 Asunto Oy	Espoon Kefeus	Espoo	100,00
11 Kiinteistö Oy	Espoon Keilarannantorni	Helsinki	100,00
12 Kiinteistö Oy	Espoon Keilaranta 11	Espoo	100,00
13 Kiinteistö Oy	Espoon Keilaranta 19	Helsinki	100,00
14 Kiinteistö Oy	Espoon Kutojankulma 2	Helsinki	100,00
15 Kiinteistö Oy	Espoon Kutojantie 4	Helsinki	100,00
16 Asunto Oy	Espoon Markkinakatu 2	Espoo	100,00
17 Asunto Oy	Espoon Merivalkama 18	Espoo	100,00
18 Asunto Oy	Espoon Neulaspolku 1	Espoo	100,00
19 Asunto Oy	Espoon Postipuuntalo	Espoo	100,00
20 Asunto Oy	Espoon Puntaritie 2	Espoo	100,00
21 Asunto Oy	Espoon Puntaritie 5	Espoo	100,00
22 Asunto Oy	Espoon Puoliku 2 D	Espoo	100,00
23 Asunto Oy	Espoon Runoratsunkatu 1	Espoo	100,00
24 Asunto Oy	Espoon Runoratsunkatu 17	Espoo	100,00
25 Asunto Oy	Espoon Suurpellon Puistokatu 12C	Espoo	100,00
26 Kiinteistö Oy	Espoon Trillakatu 5	Helsinki	100,00
27 Kiinteistö Oy	Hakkilan Lokki	Vantaa	100,00
28 Kiinteistö Oy	Helsingin Aleksanterinkatu 17	Helsinki	100,00
29 Kiinteistö Oy	Helsingin Armfeltintie 8	Helsinki	100,00
30 Kiinteistö Oy	Helsingin Bulevardi 26	Helsinki	100,00
31 Asunto Oy	Helsingin Eerikinkatu 41	Helsinki	100,00
32 Asunto Oy	Helsingin Gyldenintie 5 - 7	Helsinki	100,00
33 Asunto Oy	Helsingin Hanuripolku 4-6	Helsinki	100,00
34 Asunto Oy	Helsingin Hellemäenpolku 10	Helsinki	100,00
35 Asunto Oy	Helsingin Hietasaarenkuja 3	Helsinki	100,00
36 Asunto Oy	Helsingin Hiomotie 42	Helsinki	100,00
37 Asunto Oy	Helsingin Hiomotie 44	Helsinki	100,00
38 Asunto Oy	Helsingin Hiomotie 46	Helsinki	100,00
39 Asunto Oy	Helsingin Hiomotie 48	Helsinki	100,00
40 Asunto Oy	Helsingin Hitsaajankatu 15	Helsinki	100,00
41 Asunto Oy	Helsingin Kallvikintie 91	Helsinki	100,00
42 Asunto Oy	Helsingin Kallvikintie 93	Helsinki	100,00
43 Asunto Oy	Helsingin Kap Hornin katu 8	Helsinki	100,00
44 Asunto Oy	Helsingin Kiviparintie 2	Helsinki	100,00
45 Asunto Oy	Helsingin Laivalahdenportti 3	Helsinki	93,92
46 Asunto Oy	Helsingin Leikosaarentie 26	Helsinki	100,00
47 Kiinteistö Oy	Helsingin Lepakko	Helsinki	100,00
48 Asunto Oy	Helsingin Länsisatamankatu 2	Helsinki	100,00
49 Asunto Oy	Helsingin Merikaapeli	Helsinki	100,00
50 Kiinteistö Oy	Helsingin Merkurius	Helsinki	100,00
51 Asunto Oy	Helsingin Metsäläntie 12a	Helsinki	100,00
52 Kiinteistö Oy	Helsingin Mikonkatu 9	Helsinki	100,00
53 Asunto Oy	Helsingin Mustalahdentie 15	Helsinki	100,00
54 Asunto Oy	Helsingin Neitsytsaarentie 2	Helsinki	100,00
55 Asunto Oy	Helsingin Neitsytsaarentie 6	Helsinki	100,00
56 Asunto Oy	Helsingin Näyttelijäntie 13	Helsinki	100,00
57 Asunto Oy	Helsingin Palikkapolku 1	Helsinki	100,00
58 Asunto Oy	Helsingin Punanotkonkatu 2	Helsinki	100,00
59 Kiinteistö Oy	Helsingin Pääpostitalo	Helsinki	100,00
60 Asunto Oy	Helsingin Rullakkokatu 1	Helsinki	100,00
61 Kiinteistö Oy	Helsingin Tenholantie 12	Helsinki	100,00
62 Asunto Oy	Helsingin Tulvaniitynpolku 3	Helsinki	100,00
63 Asunto Oy	Helsingin Ulappasaarentie 4	Helsinki	100,00
64 Asunto Oy	Helsingin Vanha Viertotie 9	Helsinki	100,00
65 Kiinteistö Oy	Helsingin Väinämöisenlinna	Helsinki	100,00
66 Asunto Oy	Helsingin Välimerenkatu 10	Helsinki	100,00
67 Kiinteistö Oy	Hyrylän Keskihalvi	Tuusula	50,26
68 Kiinteistö Oy	Ilmarisen Talo 126	Helsinki	100,00
69 Kiinteistö Oy	Ilmarisen Talo 127	Helsinki	100,00
70 Kiinteistö Oy	Ilmarisen Talo 128	Helsinki	100,00
71 Kiinteistö Oy	Iso-Ylläksentie 42	Helsinki	100,00
72 Kiinteistö Oy	Julininkulma	Turku	79,12

21. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN YHDISTELLYT TYTÄRYRITYKSET JA OSAKKUUSYRITYKSET 31.12.2023

Ilmarisen tytäryritykset		Kotipaikka	Omistusosuus, %
73	Kiinteistö Oy Jyväskylän Kauppakatu 39	Helsinki	100,00
74	Asunto Oy Keravan Aleksis Kiven tie 3	Kerava	100,00
75	Kiinteistö Oy Keravan Isoahjo	Helsinki	100,00
76	Asunto Oy Keravan Santaniitynkatu 11	Kerava	100,00
77	Asunto Oy Keravan Santaniitynkatu 23	Kerava	100,00
78	Asunto Oy Keravan Santaniitynkatu 25	Kerava	100,00
79	Asunto Oy Keravan Torikatu 2	Kerava	100,00
80	Kiinteistö Oy Kolarin Lomarova III	Helsinki	100,00
81	Kiinteistö Oy Koneharjun Kangas	Lahti	100,00
82	Kiinteistö Oy Kutomotie 9	Helsinki	100,00
83	Kiinteistö Oy Kutomotie 16	Helsinki	100,00
84	Kiinteistö Oy Kutomotie 18	Helsinki	100,00
85	Kämp Galleria Oy	Helsinki	100,00
86	Kämp-Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,00
87	Kiinteistö Oy Lahden Mukkulankatu 23	Lahti	100,00
88	Kiinteistö Oy Lielahden Kauppapuisto 1	Helsinki	100,00
89	Kiinteistö Oy Lielahden Kauppapuisto 2	Helsinki	100,00
90	Kiinteistö Oy Liikekeskus Aleksintori	Kerava	100,00
91	Metsämassi Oy	Helsinki	100,00
92	METSÄRAHASTO II KY	Helsinki	100,00
93	Kiinteistö Oy Myllykulma	Lappeenranta	100,00
94	Kiinteistö Oy Olarin Tempo Espoo	Espoo	100,00
95	Kiinteistö Oy Oulun Kauppuriinkatu 9	Helsinki	100,00
96	Kiinteistö Oy Oulun Pekurinkulma	Helsinki	100,00
97	Kiinteistö Oy Oulun Soramäentie 1	Oulu	100,00
98	Oy F.W. Grönqvist Ab	Helsinki	89,11
99	Kiinteistö Oy Pasilan Beta	Helsinki	100,00
100	Kiinteistö Oy Pasilan Eta	Helsinki	100,00
101	Kiinteistö Oy Pasilan Ratapiha	Helsinki	100,00
102	Kiinteistö Oy Pasilan Theta	Helsinki	100,00
103	Kiinteistö Oy Pommisuoja Oy	Helsinki	100,00
104	Kiinteistö Oy Rock Vallila	Helsinki	100,00
105	Kiinteistö Oy Salomonkatu 7-9	Helsinki	81,87
106	Kiinteistö Oy Sokerilinnan Tontit Oy	Espoo	100,00
107	Asunto Oy Tampereen Kalevan puistotie 14	Tampere	100,00
108	Asunto Oy Tampereen Osuuskunnankatu 1 B	Tampere	100,00
109	Kiinteistö Oy Tampereen Portti	Helsinki	100,00
110	Kiinteistö Oy Tampereen Sellukatu 30	Tampere	100,00
111	Kiinteistö Oy Tampereen Turvesuonkatu 10	Helsinki	100,00
112	Kiinteistö Oy Tiikan Parkki	Helsinki	100,00
113	Kiinteistö Oy Turun Artturinkatu 2	Helsinki	100,00
114	Kiinteistö Oy Tuusulan Huurrekuja 2	Helsinki	100,00
115	Kiinteistö Oy Tuusulan Högberginhaara 12	Helsinki	100,00
116	Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 1	Helsinki	100,00
117	Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5	Helsinki	100,00
118	Asunto Oy Vantaan Korsontie 9	Vantaa	100,00
119	Asunto Oy Vantaan Kranssi	Vantaa	100,00
120	Asunto Oy Vantaan Neilikkatie 8	Vantaa	100,00
121	Kiinteistö Oy Vantaan Osmankäämi	Vantaa	100,00
122	Asunto Oy Vantaan Osmankäämintie 7	Vantaa	100,00
123	Asunto Oy Vantaan Paakari	Vantaa	100,00
124	Asunto Oy Vantaan Pakkalanrinne 2	Vantaa	100,00
125	Kiinteistö Oy Vantaan Pakkalanrinne 4	Helsinki	100,00
126	Kiinteistö Oy Vantaan Pakkalantie 27	Helsinki	100,00
127	Kiinteistö Oy Vantaan Rälssitie 9	Helsinki	100,00
128	Kiinteistö Oy Vantaan Tikkurilantie 140	Helsinki	100,00
129	Asunto Oy Vantaan Tulikivi	Vantaa	100,00
130	Asunto Oy Vantaan Tädyketie 4	Vantaa	100,00
131	Asunto Oy Vantaan Ukonkivi	Vantaa	100,00
132	Kiinteistö Oy Vantaan Valimotien Kiinteistöt	Vantaa	100,00
133	Asunto Oy Vantaan Vuolukivi	Vantaa	100,00
134	Asunto Oy Vantaan Zirkoni	Vantaa	100,00
135	Kiinteistö Oy Vega	Helsinki	100,00
136	World Trade Center Helsinki Oy	Helsinki	100,00
Myydyt		Kotipaikka	
1	Kiinteistö Oy Tampereen Lokomonkatu 27	Helsinki	

21. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN YHDISTELLYT TYTÄRYRITYKSET JA OSAKKUUSYRITYKSET 31.12.2023

Ilmarisen konserniin yhdistellyt osakkuusyritykset	Kotipaikka	Omistusosuus, %
1 Antilooppi konserni	Helsinki	50,00
2 Arek Oy	Helsinki	24,26
3 BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00
4 Central Post I BV	Amsterdam	50,00
5 Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00
6 Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,16
7 HL Covent Garden	Bryssel	95,02 ⁽¹⁾
8 ILMA Sarl	Senningerberg	49,50
9 Keilaniemen kiinteistökehitys konserni	Helsinki	33,33
10 Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50
11 Mercada Oy	Helsinki	33,33
12 Navidom Oy	Espoo	25,00
13 New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00
14 PH Buildings	Amsterdam	99,99 ⁽²⁾
15 REDI konserni	Helsinki	49,90
16 Russia Invest B.V.	Amsterdam	40,31
17 SNI EURO Partnership I ja II	Senningerberg	49,90
18 SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00
19 SSC Esko Oy	Helsinki	50,00
20 SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00
21 SSC Lunni Oy	Helsinki	50,00
22 SSC Suula Oy	Helsinki	50,00
23 SSC Uikku Oy	Helsinki	50,00
24 SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00
25 Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 ⁽³⁾
26 Tamina Homes, Inc.	Delaware	99,98 ⁽⁴⁾
27 Tornator Oyj	Imatra	23,13
28 Tripla konserni	Helsinki	38,75
29 Wiggum Sarl	Munzbach	49,00

1) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 47,6 %.

2) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 50 %.

3) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistusosuus oikeuttaa 100 prosenttiin yhtiön tuloksesta, joten konserniin on yhdistelty 100 %.

4) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 40 %.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoinen vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä 31.12.2023 on 195 670 733,14 euroa, josta tilikauden voitto on 10 657 395,61 euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous päättäisi varata hallituksen käyttöön tilikauden voitosta enintään 50 000,00 euroa jaettavaksi yleishyödyllisinä tai vastaavina lahjoituksina, sekä valtuuttaisi hallituksen päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista sekä muista lahjoitusten ehdoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2025 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka ja valtuutuksen päättyessä mahdollisesti käyttämättä olevat lahjoitusvarat siirrettäisiin varmuusrahastoon.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että muu osuus tilikauden voitosta eli 10 607 395,61 euroa siirrettäisiin varmuusrahastoon.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 15. päivänä helmikuuta 2024

Pasi Laine
puheenjohtaja

Minna Ahtiainen

Jarkko Eloranta

Jukka Erlund

Jyri Häkämies

Vesa-Pekka Kangaskorpi

Tero Kiviniemi

Timo Kokkila

Leena Laitinen

Jyrki Ojanen

Seppo Parvi

Samu Salo

Jouko Pölönen
toimitusjohtaja